

Občinska skupščina o proračunu 1994

Čim manj zadolževanja

Na uspešno gospodarjenje z lanskim občinskim proračunom kaže podatek, da iz lanskega v letošnje leto prenašamo 95 milijonov tolarjev sredstev. Za določene programe smo namreč uspeli pridobiti dodatna sredstva, je v uvodni obrazložitvi občinskega proračuna za leto 1994 med drugim dejal **Miha Novak**, predsednik izvršnega sveta, na seji občinske skupščine 2. februarja 1994.

Izvršni svet ocenjuje, da bodo vsi proračunski prihodki letos znašali 1,266 milijona tolarjev, kar je za okrog 17% več kot lani.

Tekoči del proračuna, kamor sodijo stroški uprave, kulture, vzgoje in izobraževanja, športa, društev, intervencij v gospodarstvu itd. bo večji od lanskega za 14,5% in bo znašal skoraj 800 milijonov tolarjev.

Za investicije pa predlagajo 223,8 milijona tolarjev ali 116,4% več kot lani. Od tega so kar 90,7 milijona tolarjev namenili sofinanciranju investicij v krajevnih skupnostih in za večje vzdrževanje komunalnih naprav. Med investicijskim vzdrževanjem bo 33 milijonov tolarjev namenjenih za vzdrževanje naprav in odplačilo kredita za žičnico Velika planina. Družbene dejavnosti pa naj bi za vzdrževanje zgradb in opreme prejele 11,4 milijona tolarjev.

Potem ko so člani izvršnega sveta, **Judita Mlinar - Kern** za Področje gospodarstva, **Janez**

Stražar za področje okolja in prostora in **Janez Andrejašič** za področje družbenih dejavnosti še dodatno obrazložili predlagano razdelitev proračunskega denarja, se je v zelo razgibani razpravi oglasila več kot polovica navzočih poslancev. Od 41. navzočih je svoje pripombe in predloge poslanskih klubov posredovalo kar 27. nekateri so se oglašili tudi po večkrat. Poleg tega pa so KS Komenda, Turistično društvo Kamnik in Kulturni center Kamnik k osnutku proračuna poslali pisne pripombe.

Zaradi obsežne razprave in velikega števila pripomb nam prostor ne dopušča podrobnejšega navajanja vsebine razprave posameznih poslancev.

Zato se bomo omejili le na vsebinske povzetke posameznih razprav.

Stanko Cerar je v imenu komisije za družbeno ekonomske in komunalne zadeve poudaril, da je proračun dobro pripravljen, saj v investicijskem pogledu skuša pokrivati celotno občino, naložbe v komunalno dejavnost krajevnih skupnosti pa so večje od preteklih let. Pomajkljivost proračuna pa je, da še vedno sistematično pokriva dejavnosti, ki bi morale glede na vložena sredstva v preteklih letih, v večjem obsegu začeti poslovati z lastnimi prihodki. (npr. različne športne dejavnosti in njihovo gospodarjenje z objekti).

Maks Lavrinec je bil mnenja, da predlagani osnutek odloka o proračunu ne upošteva dovolj, da skupščina odloča o vseh delih proračuna, torej tudi o lastnih dohodkih upravnih organov. Po njegovem je poraba denarja za obnovo kulturnih spomenikov negospodarna in bi bilo treba več sredstev nameniti kulturnim društvom. Prav tako se je zavzel, naj bi se posamezne postavke na po-

dročju turizma in podjetništva, razen sredstev za posojila, zmanjšale. Ta denar pa naj bi namenili za oživitve delovanja turističnih društev tudi na območju Komende in Tuhinjske doline.

Pripombe poslanskega kluba LDS je obrazložil **Demitrij Perčič**, ki je osnutku zameril, da ni z indeksom prikazano tudi razmerje med osnutkom 1994 in planom 1993, kakršen je bil sklep skupščine. Razmerje med osnutkom 1994 in »uskladitvijo 1993« ne daje prave slike.

Nadaljevanje na 2. strani

Kam v prihodnje na občino? Na to vprašanje bodo prve odgovore dali zbori krajanov od 28. februarja do 15. marca.

Strogi kriteriji za ustanovitev mestne občine

Zakon o lokalni samoupravi daje mestnim občinam poleg večje odgovornosti tudi nekaj pomembnih dodatnih pravic. O tem smo lahko brali tudi v predzadnji številki Kamniškega občana. Ponojimo le najvažnejše: mestna občina upravlja s prostorom, dobi možnost opravljanja upravnih funkcij višjih lokalnih skupnosti vse do pokrajine in možnost, da mesto - mestna občina postane sedež upravnega okraja...

Decembra lani je Inštitut za geografijo Univerze v Ljubljani dokončal razvojno-raziskovalni projekt Kriteriji za opredeljevanje mest v Sloveniji, ki vsebuje tudi predlog pogojev za mestne občine.

Po mednarodnih merilih morajo mesta izpolnjevati naslednje pogoje: neprekinjena pozidavnost, visoka gostota prebivalstva, nadpovprečna rast števila prebivalstva med dvema popisnima obdobjema, nadpovprečno nizek delež kmečkega prebivalstva, nadpovprečen delež dnevnih migrantov, usmerjenih iz bližnjih obmestij proti mestnemu središču. Eden najpomembnejših pogojev, to je število prebivalcev mesta, pa v Evropi določa (različno po državah) največkrat od vsaj 2000 do vsaj 5000 prebivalcev. Strokovnjaki Združenih narodov predlagajo najmanj 10.000 prebivalcev, izjemoma, če gre za mesta z zgodovinsko mestno tra-

dicijo, pa je prebivalcev lahko tudi manj.

Mesto sestavljajo mestno jedro, predmestja in obmestna naselja.

V Sloveniji mora mesto izpolnjevati naslednje glavne kriterije: - mesto ima najmanj 5000 prebivalcev, obmestje nadaljnjih 5000; - gostota prebivalstva v mestu je najmanj 1000 preb/km², v obmestnem prostoru najmanj 300 preb/km²; - sklenjenost pozidave: v mestu kmetijske površine ne presegajo 200 m med zgradbami, v obmest-

ju pa ne 1000 m med naselji; - v mestu je med zaposlenimi vsaj 25% dnevnih migrantov, v obmestju pa najmanj 1000 dnevnih migrantov;

- mesto mora imeti več kot 5000 delovnih mest, od tega vsaj polovico v uslužnostni (terciarni in kvartarni) dejavnosti, v obmestju pa delež kmečkega prebivalstva ne sme presegati 10%.

Te pogoje za mesto izpolnjuje 35 slovenskih mestnih naselij. Med njimi je tudi Kamnik.

Nadaljevanje na 2. strani

Naslednja, 5. številka Kamniškega občana bo izšla v četrtek, 10. marca. Prispevke sprejemamo do srede, 2. marca; oglase, zahvale in obvestila pa do torka, 8. marca.

ČASOVNI RAZPORED ZBOROV KRAJANOV O PREDLOGU ZA DOLOČITEV REFERENDUMSKIH OBMOČIJ ZA DOLOČITEV OBČIN NA KAMNIškEM

Zap. št.	KRAJEVNA SKUPNOST	ZVEDBA ZBORA		KRAJ IZVEDBE	PREDLOG REFERENDUMSKEGA OBMOČJA ZA DOLOČITEV OBČINE
		datum	ura		
1	Komenda	28.2.94	19	KINO dom Zajčeva ul. 23	KOMENDA
2	Križ	28.2.94	19	Gasilni dom Križ	
3	Moste	28.2.94	19	OŠ Moste	
4	Črna	1.3.94	19	OŠ Smrečje	KAMNIŠKA BISTRICA
		1.3.94	18	Dom RKK Črna	
5	Godič	1.3.94	18	Dom krajevske skup. Godič	TUHINJSKA DOLINA
6	Kamniška Bistrica	1.3.94	19	OŠ Stranje	
7	Motnik	2.3.94	19	Dom družbenih organizacij	KAMNIK
8	Pšajnovica	2.3.94	19	»Pri Žibertu« M. Rakitovec 2	
9	Sela	6.3.94	08	Kulturni dom Sela	
10	Šmartno	2.3.94	19	Kulturni dom Šmartno	
11	Špitalič	6.3.94	11	Kulturni dom Špitalič	
12	Tuhinj	4.3.94	19	Kulturni dom Laze	KAMNIK
13	Duplica	7.3.94	18	Kulturni dom Duplica	
14	Kamnik-Center	7.3.94	18	Skupščina občine Kamnik	
15	Kamnik-Mekinje	7.3.94	19	TVD Partizan Mekinje	
16	Kamnik-Novi trg	7.3.94	19	ŠŠ Rudolfa Maistra Kamnik	
17	Kamnik-Perovo	10.3.94	17	Gasilni dom Livarska ul.	
18	Kamnik-Zaprce	10.3.94	18	OŠ Toma Brejca	
19	Nevlje	9.3.94	19	OŠ Nevlje	
20	Podgorje	9.3.94	19	Kulturni dom Podgorje	
21	Srednja vas	3.3.94	19	Kulturni dom Srednja vas	
22	Šmarca	9.3.94	19	Kulturni dom Šmarca	
23	Tunjice	9.3.94	19	Gasilni dom Tunjice	
24	Volčji potok	10.3.94	19	Dom krajevske skupnosti	
25	Vranja peč	6.3.94	09	OŠ Vranja peč	

kočna

KOČNA misli na svoje kupce!

SALON POHIŠTVA (tel. 816-296)

vam ponuja po zelo ugodnih cenah TALNO in STENSKO PLUTO ter LAMELNI PARKET

UGODNA PONUDBA ZIMSKE KONFEKCIJE (tudi BUND) v PE KONFEKCIJA na Glavnem trgu (tel. 817-241)

KOČNA DISKONT (tel. 812-580) na Perovem vam sporoča, da je v letu 1994 povečala asortiman za 500 novih artiklov.

Obiščite nas in se prepričajte!

DAN ŽENA (8. marec) je tradicionalna priložnost za obdarovanje nežnega spola in izkazovanje ljubezni, naklonjenosti in spoštovanja.

DROGERIJA, TIP-TOP, KNJIGARNA, DISKONT, DELIKATESA, MARKET, BAKOVNIK, VRTNARIJA, TRGOVINE S TEKSTILOM, ČOKOLADO IN PIJAČAMI vas pričakujejo bogato založene in cenovno zanimive.

Tudi v naših BIFEJIH vas bodo veselili!

KUPUJTE V KOČNI!

FORMAČ **NOVO BARVNO FOTOKOPIRANJE**
 Novl trg 41a . Kamnik
 vhod srednješolskega centra
 telefon: 831 452 **Canon CLC-300**

Ljubljanska banka
 Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
 Podružnica Kamnik

NOVO NA BANČNEM AVTOMATU

Preprosto kot dvig gotovine
 Brez čakanja v vrsti

- polog denarja na tekoči račun
- plačilo položnic po naročilu

Imetniki tekočih računov Ljubljanske banke d.d., ki imajo osebno številko za poslovanje z bančnim avtomatom, lahko poslej uporabljajo avtomate za novo storitev.

Poslovanje je prav tako enostavno kot pri dvigu gotovine.

OGLASITE SE V BANKI IN ZAHTEVAJTE SPLOŠNE POGOJE ZA STORITEV DEPOZIT NA BANČNEM AVTOMATU.

Bančni avtomati, ki omogočajo novo storitev, so označeni z nalepkjo v obliki pisma. V Kamniku za novo storitev lahko uporabljate avtomat na Glavnem trgu 10.

Ljubljanska banka d.d. - pravi naslov za denarne zadeve

AVTOBUSNI PREVOZ
Marjan Vrankar
 BUČ 20,
 61219 LAZE V TUHINJU
 TEL/FAX: 847-124

Nudimo vam prevoze z udobnimi turističnimi avtobusi s 37 ali 51 sedeži po konkurenčnih cenah.

Če ste pripravljeni sodelovati se oglasite po telefonu oziroma osebno. Na vašo željo pa vas obiščemo mi, da se lahko prepričate o naši ponudbi avtobusov.

Veselimo se vašega obiska.

Čim manj zadolževanja

Nadaljevanje s 1. strani

O prihodkih, doseženih z lastno dejavnostjo upravnih organov nad milijon tolarjev, bi morala na predlog IS odločiti skupščina (primer prodaje nepremičnin Petrolu na Perovem, eventualna sredstva odškodnine pri denacionalizaciji vrtca na Šutni, ni podatkov o odškodnini pri Frančiškanskem samostanu). Predlagal je tudi, da se v odlok za obveznost IS, da o razporeditvi sredstev tekoče proračunske rezerve obvešča skupščina. V zvezi z žičniškim sistemom na Veliki planini poslanski klub LDS sprahuje, ali je za njegovo posodobitev dovolj 33 milijonov in predlaga, da občina Zaklad narave, ko bo usposobljen za normalno obratovanje, proda ali odda s koncesijo.

Med prihodki ni sredstev, ki so bila in bodo po izjavi člana IS za obrt in turizem, pridobljena od sponzorjev. Več denarja je treba nameniti investicijskemu vzdrževanju objektov družbenih dejavnosti.

Pri nekaterih družbenih dejavnostih (športna zveza, ZKO, VVZ Anton Medved, Matična knjižnica) se zaradi prihodkov iz lastne dejavnosti sredstva prelivajo v turizem, drobno gospodarstvo, komunalno in kmetijstvo.

Podpirajo priprave na gradnjo osnovne šole v Smartnem, za kar naj bi zagotovili tudi državna sredstva za demografsko ogrožena področja.

V proračunu ni predvidenih sredstev za gradnjo novega vrtca v Kamniku v primeru, če bo sedanji objekt na Šutni vrnjen lastnikom. Ali misli IS zmanjšati fond državnih vrtcev? Politika otroškega varstva bi se morala dogovoriti v skupščini.

Demitrij Perčič, LDS: Prikazati tudi denar sponzorjev.

V okviru ZKO naj se predvidi tudi denar za dvorano »DOM«, vsaj za prvo fazo. 10 milijonov SIT naj se nameni za uporabo čistejših energije (plin, kurilno olje), v obstoječih zasebnih stanovanjskih enotah.

Zaradi prehoda na lokalno samoupravo naj se občutno povečajo sredstva krajevnim skupnostim in strankam za priprave na lokalne volitve.

Marjeta Humar je v imenu strank Nove parlamentarne koordinacije predlagala, da bi izvršni svet do konca prvega polletja pripravil načrt za oddajo vrtcev in športnih objektov v koncesijo. Čeprav nekateri športni objekti (dvorana) omogočajo zelo komercialne prireditve, pa je dohodek od njih manjši od tistega, ki ga načrtuje ZKO, čeprav za prave prireditve sploh nima prostora. NPK predlaga izvršnemu svetu, da do polletja pripravi program privatizacije objektov na Veliki planini.

Poleg tega je Humarjeva še vprašala, kdaj se bo začela izva-

jati plinifikacija in kdaj se bodo uredila cestišča v Kamniku.

Pri spomeniškovarstvenem programu naj se določi vrstni red obnove in vsaka akcija naj se zaključi. Povečajo naj se sredstva za izdajo zbornika o Sv. Primožu.

Tudi **Marija Reba** je vprašala, zakaj športne dejavnosti ne prikazujejo več lastnih sredstev. Tudi na področju turizma ni nikakršnih lastnih prihodkov. Opozorila je na prihodek od turističnih taks. Sredstva za Turističnoinformacijski center bi se lahko zmanjšala. Kdor hoče biti v turističnem vodniku, naj tudi kaj prispeva.

Marija Reba, Zeleni: Kaj je s študijami o termalni vodi?

Kaj bo dejansko nastalo na območju Snovika? Občina je enkrat že naročila in plačala študije NOVNE za območje Tuhijske doline, ki so vsebovale tudi programe izkoriščanja termalne vode. Bolje bi bilo, če bi več denarja namenili pospeševanju obrti.

Primerjala je tudi predvidena sredstva za izdelavo načrta za Kulturni dom Kamnik (4.800.000 SIT) s sredstvi za izdelavo projektov za plinifikacijo v občini (6.000.000 SIT).

Vinko Petek je poudaril, da je treba zagotoviti, da se bo s predvidenim denarjem stanje naprav na Veliki planini res saniralo.

Pripomnil je tudi, da delitev ekološke rente krajevnim skupnostim Moste in Križ v razmerju 70 : 30 ni ustrezno, saj pretežni del prometa na prekladalno rampo poteka preko KS Križ. Zavzel se je tudi za večja sredstva za izhajanje Kamniškega občana.

Po mnenju **Rudija Capudra** bi bilo treba najti dobrega gospodarja za premoženje na Veliki planini, ki bi prevzel celoten kompleks. Sredstva za promocijo turizma pa naj bi delili na podlagi kriterijev.

Milan Šuštar je menil, da bi bilo treba več storiti za osveščanje ljudi na področju turizma. Kulturne prireditve bi morali prirediti domači umetniki. Opozoril je tudi na propadajočo cesto med Kamnikom in Stahovico.

Bogdanu Jamšku ni bilo razumljivo, zakaj se v proračunu predvideva visoka zadolženost, hkrati pa visoki prihodki obresti. Za Veliko planino bo treba posojilo za nihalke plačevati še nekaj let. Potrebno je pripraviti temeljit program razvoja tega območja, ne pa samo krpiti luknje.

Pavlu Ocepku niso šla v račun sredstva za raziskavo o najpremožnejših Kamničanih v drugi polovici 19. stoletja. Ta denar naj bi raje namenil za raziskavo zgodovine Kamnika v zadnjih 100 letih.

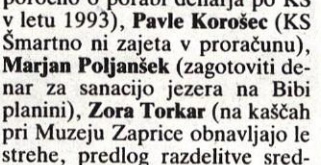
Predlagal je, da bi ustanovitev lastnega spomeniško varstvenega zavoda dopolnili tudi z mestnim arhitektom, ki bi se ukvarjal

z načrtnim varovanjem starega mesta.

Na pripombe glede nadaljnje obstoja in organiziranosti vrtcev je odgovorila **Marinka Borša**, ki je dejala, da nove zasnovane predšolske vzgoje predvidevajo manj otrok v oddelku in več zaposlenih. V enem letu bo plače delavcev v VVZ prevzela država.

Glede razpisa koncesij pa je dejala, da se z vzgojo in varstvom otrok ne da zasluziti.

Med ostalimi delegati, ki so sodelovali v proračunski razpravi naj omenimo še naslednje: **Stane Zore** (asfaltirati cesto med Medvedovo in Žebljarsko), **Marko Zadrgal** (pomagati čebelarji družini Komenda-Moste-Križ pri nakupu panjev, vzgoji mladih čebelarjev), **Marko Magister** (nove občine ne morejo biti deležne sedanjega občinskega dolga, UO sklada stavbnih zemljišč naj pripravi program za 1994 leto in poročilo o porabi denarja po KS v letu 1993), **Pavle Korošec** (KS Smartno ni zajeta v proračunu), **Marjan Poljanšek** (zagotoviti denar za sanacijo jezera na Bibi planini), **Zora Torkar** (na kaščah pri Muzeju Zaprice obnavljajo le strehe, predlog razdelitve sredstev za raziskavo Najstarejši Kamničani ni utemeljen), **Anton Kladnik** (nameniti denar za asfaltiranje ceste do Gozda), **Vid Kadunc** (določiti sredstva za odpravo posledic po suši, postavke za šport so prevelike), **Franc Vidmar** (več denarja za ureditev hribovskih cest), **Ivan Jagodič** (po kakšnih merilih se deli denar krajevnim skupnostim), **Marjan Križnik** (predvideti sredstva za izgradnjo mrliške vežice v Spitaliču).

Marjeta Humar, NPK: Vrtce in športne objekte oddati na podlagi razpisa.

Marjeta Humar je na koncu vprašala Marjana Steleta, člana IS, ali pozna rezultate raziskav termalne vode na Vasenem, ki so že narejene, in ali so upoštevane pri določanju sredstev za ta namene.

Rafko Zagoričnik, sekretar skupščine, je delegate seznanil s pobudo TV Slovenija predsedniku skupščine občine Kamnik, naj bi Kamnik sodeloval v letošnjih Igrah brez meja, kjer bo sodelovalo 8 držav. V vseh osmih državah bi predvajali 30-sekundni spot o Kamniku. Po daljši razpravi, v kateri so nekateri delegati podprli ta predlog, drugi pa so menili, da bi morali o tem še premisliti, so delegati zavrnili predlog, da bi predsednik skupščine naslednji dan prijavil ekipo Kamnika za to tekmovanje.

Izvršni svet bo na vse podane pripombe in predloge odgovoril na naslednji seji, ko bo skupščina obravnavala predlog proračuna.

Na nekaj pripomb je odgovoril le predsednik **Miha Novak** in sicer je med drugim dejal, da so v lastnih prihodkih upravnih organov zajeti tudi stroški tiskovnih, ki jih mora občina najprej plačati.

Občinski delegati so opozorili tudi na vrsto zelo konkretnih vprašanj, ki jih bo treba razjasniti pred zbori občin. Npr. kakšne bodo posledice, če se prebivalci Tuhijske doline odločijo za samostojno občino ali pa ne. Laže bi se odločali, če bi vedeli, da bo v Kamniku sedež upravnega okraja. Delegati so se tudi spra-

šali, šele nato pa dobi povrnjen denar od občanov.

Dejal je tudi, da je pri javnih razpisih za vsako spremembo potrebna tudi sprememba odloka. Ureditev ceste od KIK-a do Stahovice naj bi bila zajeta v republiškem proračunu za leto 1994.

Dokler občinski proračun ni sprejet, so prihodki prosta likvidnostna sredstva. Zato bo več kot polovica obresti pridobljenih do sprejetja proračuna. Delegate je seznanil tudi s problematiko družbe Velika planina - Zaklad narave in povedal, da se bo v kratkem sestala novoimenovana skupščina te družbe.

Po sklepu skupščine, ki je osnutek proračuna sprejela, mora IS dane pripombe upoštevati oziroma odgovoriti, zakaj nekaterih predlogov ni bilo mogoče upoštevati.

Skupščina je do prekinitve seje sprejela še odlok o reji in registraciji psov, nato pa je nadaljevanje seje zaradi nesklepčnosti odložila za en teden.

F. SVETELJ

Nadaljevanje seje občinske skupščine

O mestnem prometu celovito prihodnjč

Po neuspešnem poskusu nadaljevanja seje 9. februarja so se poslanci občinske skupščine 16. februarja končno le zbrali v zadostnem številu in dokončali sprejet dnevi red.

Najprej je občinska skupščina sprejela odlok o zavarovanju in začasnem urejanju grobišč in grobov povojnih žrtev revolucije na območju občine Kamnik. Sprejeta je tudi dopolnitev, naj se na vsakem spominskem križu namesti tudi plošča z ustreznim pojasnilom, ki ga je predlagal **Milan Šuštar** s skupino delegatov.

Po daljši razpravi o osnutku odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o ureditvi cestnega prometa v občini Kamnik se je skupščina odločila, da IS na prihodnji seji spet predloži v obravnavo osnutek in ne predlog odlo-

Strogi kriteriji za ustanovitev mestne občine

Nadaljevanje s 1. strani

Vendar pa mesta ne bi kar avtomatično postala tudi mestne občine. Za mestne občine naj bi namreč veljali nekateri strožji kriteriji:

- mesto mora imeti najmanj 10.000 prebivalcev, obmestje nadaljnjih 5000;
- mesto mora imeti več kot 15.000 delovnih mest,
- obmestje, ki je vključeno v mestno občino, je lahko oddaljeno največ 15 minut vožnje z javnim prevoznim sredstvom.

Take pogoje za oblikovanje mestnih občin po mnenju Inštituta izpolnjujejo Ljubljana, Maribor, Kranj, Celje, Nova Gorica, Koper ter (pogojno) Novo mesto in Murska Sobota.

Mesta kot so Ptuj, Velenje, Domžale, Kamnik, Jesenice, Škofja Loka, Trbovlje ter somestji Radovljica-Lesce-Bled in Krško-Brežice pa ne morejo postati mestne občine, ker niso regionalno središče, in so podre-

jena (mestnim) središčem višje stopnje in imajo premalo delovnih mest ali pa vsaj premajhen delež delovnih mest v uslužnostnih dejavnostih.

Stroka je torej ugotovila, da (tudi) Kamnik ne izpolnjuje pogojev za mestno občino.

Prebivalci kamniške občine se s tako ugotovitvijo ne moremo strinjati, saj je Kamnik desetletja že bil uspešna mestna občina in mora glede na razvojne potrebe mesta in okolice to spet postati.

Pri tem nam bo v pomoč zakonodaja o lokalni samoupravi, ker omogoča (ne pa tudi zagotavlja!) ustanovitev mestne občine tudi iz zgodovinskih razlogov. Po zakonu o referendumu zahtevo za mestno občino oblikujejo krajan na zborih občanov (najkasneje do 13. 03. letos) in potrdijo na referendumu (maja letos). Taka referendumsko izglasovana zahteva bo pri končni odločitvi, da Kamnik postane mestna občina, za Državni zbor zelo obvezujoča.

BRANKO NOVAK

predsedstva skupščine umaknil z obrazložitvijo, da še vedno ni jasno, ali bo sedanja skupščina delovala do srede aprila ali do konca letošnjega leta, če bo državnemu zboru uspelo to zakonsko urediti.

Največ časa so delegati namenili razpravi o informaciji o lokalni samoupravi v občini Kamnik, ki jo je podal **Branko Novak**, član izvršnega sveta. Skupščina se je s posebnim sklepom odločno zoperstavila koncentraciji upravnih funkcij na ravni države in podzavljajući občinskega premoženja, kot to predvideva 100. in 102. člen osnutka zakona o upravi.

Podrobneje o razpravi delegatov o tej temi poročamo v posebnem prispevku.

F. SVETELJ

Občinski delegati o novih občinah

Pomembni zbori krajanov

Čeprav je še veliko vprašanj odprtih, se bo kljub vsemu treba kmalu odločiti. Najprej na zborih krajanov, ki bodo potekali od 28. februarja do 15. marca. Na teh zborih se bodo krajanje s posameznih območij (KS) naše občine odločali o referendumskih območjih. Na teh se bodo 22. maja na referendumu s tajnim glasovanjem odločali, ali so samostojno občino na tem območju ali ne. Po mnenju izvršnega sveta je študija dr. Vrišerja, ki predlaga na območju sedanje občine Kamnik ustanovitev štirih občin, dobra in primerna podlaga za razpravo na zborih občanov. Delovna skupina pri IS bo po izjavi **Branka Novaka** zborom krajanov pomagala strokovno razčističevati posamezna vprašanja.

V tem smislu bo skupina pripravila tudi sestanek z vsemi predsedniki krajevnih skupnosti. V razpravi na seji občinske skupščine smo slišali tudi opozorilo, kako pomembna bo udeležba na zborih krajanov, da bi bile

sprejete odločitve res v skladu z voljo čim širšega kroga ljudi. Ne bi se smelo dogoditi, da bi o referendumskem območju odločilo samo nekaj ljudi. Zakon namreč dopušča, da po eni uri zbor lahko odloči, ne glede na to, kako številčna je udeležba. Če poenostavimo, bi od petih navzočih krajanov lahko že trije odločili zakonito.

Podobno kot za zbere občanov velja tudi za ugotavljanje rezultatov na referendumih. Odločitev bo sprejeta, če bo zanjo glasovalo več kot polovica tistih krajanov, ki so glasovali. Torej tisti, ki bodo ostali doma, ne bodo vplivali na odločitev. Zato bi bilo prav, če bi se glasovanja o ustanavljanju novih občin 22. maja udeležilo čimveč ljudi, da tako izrazijo svojo voljo.

Občinski delegati so opozorili tudi na vrsto zelo konkretnih vprašanj, ki jih bo treba razjasniti pred zbori občin. Npr. kakšne bodo posledice, če se prebivalci Tuhijske doline odločijo za samostojno občino ali pa ne. Laže bi se odločali, če bi vedeli, da bo v Kamniku sedež upravnega okraja. Delegati so se tudi spra-

ševali, ali bi se v Kamniku za mestno občino odločili takoj ali šele v drugi fazi, ko bodo občine že ustanovljene.

Tudi zastopnost novih občinskih svetov je vprašanje, ki zanima poslance, predvsem zaradi pomislekov, da naj ne bi prevladala »mestni« člani. Naj navedemo še nekaj poudarkov iz razprave: občinam prepustiti pristojnosti na področju urejanja prostora, nove občine ne bi smele dodatno obremenjevati ljudi z dajatvami, kako priti do ugodnosti v manj razvitih občinah, ker »gorskih« občin zakon ne omenja več in še nekaj je takih vprašanj, o katerih se bo treba pogovoriti v krajevnih skupnostih in na zborih občanov. Slišali smo tudi, da Moščane snubijo v svojo občino Mengšani, Komendčani pa Zalog, Lahovče in Cerkljansko dobrovo.

Kakorkoli že, ne bi smeli odločati na pamet, da nam kasneje ne bi bilo žal zaradi napačne odločitve.

Zakon o lokalni samoupravi govori o zboru krajanov, zakon o referendumu za ustanovitev občin pa o zboru občanov.

F. S.

REPUBLIKA SLOVENIJA SKUPŠČINA OBČINE KAMNIK

Komisija za volitve, imenovanja, kadrovske zadeve, odlikovanja in priznanja obvešča,

da pričenja postopek evidentiranja kandidatov za

DRUŽBENEGA PRAVOBRANILCA SAMOUPRAVLJANJA OBČINE KAMNIK

Predlagatelji naj svoje predloge s priloženo izjavo o sprejemu kandidature, kratkim življenjepisom, podatki o izobrazbi in zaposlitvah kandidata pošljejo do vključno 10. marca 1994.

Kandidati se lahko prijavijo tudi sami.

Predloge in prijave sprejema

Komisija za volitve, imenovanja, kadrovske zadeve, odlikovanja in priznanja Skupščine občine Kamnik, Glavni trg 24.

RAZVOJ PODEŽELJA – SADJARSTVO

Kmetijstvo v kamniški občini sloni pretežno na živinoreji. Glede na velikost in lego kmetij pa ta proizvodnja ne daje zadovoljivega dohodka. Zaradi vedno večjega povpraševanja po zaposlitvi na kmetijah je potrebno iskati nove možnosti kmetijske proizvodnje.

Ena od teh možnosti je tudi proizvodnja sadja, ki je na kmetijah lahko osnovna ali dopolnilna dejavnost.

Glede na naravne danosti in pa izkušnje iz preteklosti menimo, da so na območju naše občine realne možnosti za pridelovanje sadja. Kmetijska svetovalna služba v občini Kamnik pripravlja z namenom, da se ta panoga prične razvijati, animacijo pridelovanja sadja na kmetijah.

Vse občane, ki se zanimajo za takšno proizvodnjo, vabimo, da se udeležijo predavanja:

Proizvodnja sadja na kmetijah kot osnovna ali dopolnilna dejavnost

Predavanje bo v torek, 1. marca, ob 16. uri v skupščinski dvorani občine Kamnik. Predaval bo ing. Kotar iz firme SIVIS Sevnica, ki je specializirana za pospeševanje sadjarstva na kmetijah.

Kmetijska svetovalna služba

Matična knjižnica Kamnik

vas vabi

na predavanje **Viktorja Gerkmana »Kaj je astrologija v sodobnem času«.**

Viktor Gerkman je znan in uveljavljen astrolog, po izobrazbi sicer klinični psiholog, avtor odmevnih knjige Astrologija – veđa o značaju in usodi. Piše pa tudi članke o astrološki veđi.

Predavanje bo v petek, 25. februarja, ob 19. uri v dvorani Matične knjižnice Kamnik.

Vabljeni!

Anketa o lokalni samoupravi

V zadnji številki Kamniškega občana smo objavili nekatera mnenja krajanov Kamniške Bistrice in Kamnika o lokalni samoupravi. Tokrat smo podobna vprašanja postavljali ljudem v Tuhinjski dolini in na Komendskem.

Pavla Regulj, Motnik

Po mojem mnenju ni nobene upravičenega razloga za delitev dosedanjega območja kamniške občine na več manjših občin. Takega mnenja so tudi nekateri, ki jih poznam, v celoti pa premalo poznam krajanov in ne vem, kako se bodo na referendumu odločili.

Če bo do delitve vendarle prišlo, naj bi bila nova občina za Tuhinjsko dolino v Lazah. To je najbolj primeren kraj, tudi prometno. Nove občine bodo povečale stroške davkoplačevalcev, vsebinskih sprememb pa ne pričakujem. Ljudje so premalo seznanjeni z vlogo novih občin, točnih odgovorov ne daje nihče, vem pa zagotovo, da krajanje ne bi bili zadovoljni z zmanjševanjem vloge krajevnih skupnosti.

Jože Mošnik, Špitalič

Spreminjanje dosedanjih občin ni potrebno. Povečana bo le administracija in stroški bodo znatno višji. Vloge krajevnih skupnosti ne bi smeli okrniti, končno pa bi morali določiti način financiranja KS. Do sedaj so aktivne KS le dobivale sredstva za uspešno poslovanje. Kje bi bil sedež nove občine, je končno vseeno. O povezavi z Vranskim pri nas ne raz-

mišlja nihče. Menim, da bi morali najprej ljudem zagotoviti delo, odpreti kakšen proizvodni obrat, šele nato se lotevati preoblikovanja obstoječih občin.

Upravni okraj mora postati Kamnik. Ljudi na našem področju dobro poznam, zato lahko rečem, da predvidenega drobljenja občin ne podpirajo.

Marija Hribar, Laze

Dolgoročno gledano je nova lokalna samouprava smiselna. Do sedaj vsa vprašanja o lokal-

ni samoupravi niso dobila odgovora. Eno so želje, drugo je realnost. Včasih je že bila občina v Lazah. Tu so ljudje urejali zadeve. Menim, da so ljudje za nove občine. Sedež bi moral biti v Lazah. Ima pošto, zdravstvo, trgovino in ustrezne prostore ter zadostno število prebivalcev. Upravni okraj mora biti Kamnik, drug kraj sploh ne pride v poštev. Drobne zadeve krajanov bi morali reševati na sedežih novih občin, sicer bo delo bolj oteženo. Do sedaj ni opredeljena vloga krajevnih skupnosti, mislim, da občina ne bo mogla reševati vseh, tudi lokalnih problemov, tako uspešno, kot to delajo v krajevnih skupnostih. V novih občinah bi morala imeti svoje predstavnike vsa večja naselja, tudi če bi ostala še naprej le občina Kamnik. Po moji oceni se bodo ljudje odločili pozitivno.

Jože Gradišek, Šmartno

Nove občine naj le bodo. Ne vem, kako bo z zaposlitvijo novih ljudi v občinah. Po mojem bi moralo biti manj uradnikov, kot jih je sedaj. Stroški novih občin bodo gotovo večji. Sedež nove občine za Tuhinjsko bi moral biti v Šmartnem. Pre-

pričljivih pogovorov in tolmačenj o novih občinah do sedaj ni bilo.

Upravni okraj bi po mojem prepričanju moral biti Kamnik. Po mojem mnenju se bodo ljudje odločali za nove občine, nihče pa ne odgovori, kakšna bo bodoča vloga in pomen krajevnih skupnosti. Ta vsebinsko pomembna vprašanja bi morali razčistiti pred odločanjem o novih občinah.

Rozika Zore, Srednja vas

Ustanavljanje novih občin po mojem ni potrebno. Če bo za Tuhinjsko dolino občina v Lazah, je za nas najboljša, da spadamo pod Kamnik, saj tu že sedaj urejamo vse zadeve. Stroški bodo zagotovo večji kot do sedaj, čeprav nekateri trdijo drugače.

Sedež upravnega okraja mora biti v Kamniku. Ljudje se za nove občine ne navdušujejo. Podoželska območja bi morali obravnavati enako. Prispevek za uporabo mestnega zemljišča smo mi plačevali, sosednji kraji pa ne. Pomen in delovanje krajevnih skupnosti bi morali konkretno določiti, bo pa njihova vloga prav gotovo drugačna.

Darja Jenko, Komenda

Nova lokalna samouprava bo po mojem mnenju prinesla nekaj pozitivnih novosti. Zaposlitvi bo potrebno nekaj novih ljudi, stroški občin pa bodo zagotovo višji. Kaj želimo doseči z novimi občinami, ni povsem jasno. Pri nas mislimo, da bi nova občina morala biti v Komendi, sedež upravnega okraja

pa po vsej logiki v Kamniku, ker ima zgodovinsko tradicijo, dovolj izkušenj in solidno gospodarsko osnovno. Pred odločanjem je potrebno dobro pretehtati vse dobre in slabe strani nove razporeditve oziroma lokalne samouprave. Paziti je treba, da si ne bi po nepotrebnem povzročali dodatnih stroškov.

Peter Jerič, Križ

Nove občine ne bodo imele takega pomena, kot se sedaj govori. Vse zadeve smo doslej urejali v Kamniku, kako bo po novem, pa ne ve nihče. Pri nas na Križu se ljudje še niso odločili, zlasti se bojijo, da bo po-

men krajevnih skupnosti zmanjšan. Naša krajevnih skupnost deluje dobro, celo zelo dobro, zato nismo prepričani, da bomo z novo lokalno samoupravo kaj pridobili. Za odločanje o tem še ni pravi čas. V Komendi so gotovo za. Stroški delovanja novih občin bodo višji od dosedanjih. Ljudje so z načeli nove lokalne samouprave seznanjeni, o konkretnih zadevah pa prav gotovo premalo.

Upravni okraj mora biti v Kamniku. Ima vse pogoje za delo. Za nas je Kamnik najbližji in se med seboj že kar dobro poznamo.

Peter Burger, Moste

Čas za preoblikovanje občin ni najbolj primeren. Sedaj se preveč ukvarjamo s politiko, zapostavljamo pa temeljna gospodarska vprašanja. Prepričan sem, da so sedanje občine kar pravnije, le krajevnim skupnostim bi morali priznati večjo vlogo. Pri nas v Mostah v zadnjih letih ni bilo naprednega skoraj ničesar. Občinska vlada premalo skrbi za KS, vse bolj je osredotočena le na samo mesto. Kmetijstvo je v zadnjih letih nasploh močno zapostavljeno. Kot delegat zboru združene dela občinske skupščine mi je tako delo dobro poznano. Ljudje so razdvojeni in se težko odločajo. V Mostah je bilo močno zapostavljeno šolstvo in infrastruktura. Stroški, če bo do nove lokalne samouprave prišlo, bodo znatno večji, vsaj v začetku, pa tudi kasneje. Kolikor poznam razmere pri nas, ljudje menijo, naj sedanje občine ostanejo. Nobene razlike ne vidim med občino v Komendi ali občino v Mengšu. Na občini morajo biti sposobni ljudje. Takih je malo, potrebno pa jih je primerno plačati. Kako bo, če bo več občin, pa lahko samo ugibamo.

Upravni okraj mora biti Kamnik. Ima vse pogoje: od zgodovinske tradicije do lokalne primernosti. Domžale so preveč blizu Ljubljane.

Odločitve na referendumu o novi lokalni samoupravi sploh ni mogoče napovedati zaradi prej nešteti razlogov.

S tem smo zaključili širšo anketo o novi lokalni samoupravi, ki naj bi jo sprejeli v letošnjem letu. Odgovori anketirancev so jasni in razumljivi. Ljudje logično razmišljajo. Skoraj pri vseh je čutili neko negotovost, kaj bo prinesla nova ureditev. Le redki so prepričani v pozitivne spremembe. Mnoga vprašanja o novi lokalni samoupravi še niso pojasnjena in tudi na njih mnogokrat najbolj odgovorni ne znajo odgovoriti.

Vsi anketiranci so prepričani, da bodo stroški nove lokalne samouprave preseglji dosedanje. Ljudje niso gotovi v nekatere rešitve, zato bi kazalo vsa sporna vprašanja ponovno vsestransko proučiti tako, da bodo občani lahko s prepričanjem glasovali, za tako ali drugačno rešitev.

Vprašanja lokalne samouprave bomo v Kamniškem občanu še obravnavali, zelo dobro pa bi bilo, če bi tudi krajanje svoje videnje sami napisali in objavili v Kamniškem občanu.

STANE SIMŠIČ

Na kratko

Neplačnikom zapreti pipe?

O pobudi Andreja Skodlarja, delegata v ZZD in direktorja Komunalnega podjetja Kamnik, ne bomo glasovali, so menili občinski možje, ko jim je predsednik Maks Lavrinc zaradi odsotnosti predlagatelja prebral njegov pisni predlog, naj občinska skupščina odloči, ali naj se v skladu z veljavnim odlokom neplačnikom vodarine zaprejo vodovodni priključki ali ne.

V razpravi je bilo slišati različna mnenja, od tega, da bi šlo za kršenje človekovih pravic, do tega, da je treba veljavne predpise izvajati.

Opustitev javnega dobra v korist šole

Ker je gradnja osnovne šole Šmartno predvidena tudi na zemljišču, ki je bilo doslej javno dobro, gre za dvorišče in dostopno pot do šole, je občina Kamnik s sklepom izvršnega sveta prenesla kot nezazidano stavbno zemljišče v družbeno lastnino.

Urejanje lovskih meja

Čeprav lovci že kar nekaj časa čakajo na nov lovski zakon, medtem je divjad z zakonom o varstvu okolja že postala državna lastnina, dejavnost lovskih družin poteka naprej normalno. Te dni potekajo občni zbori, na katerih lovci pregledujejo opravljeno delo v preteklem letu in izbirajo nova vodstva lovskih družin. Med aktualna vprašanja sodi vsekakor tudi vprašanje vzdrževanja z občinskim odlokom določenih meja posameznih lovišč. Tako so se pred dnevi sestali predstavniki LD Kamnik in LD Stahovica in se dogovorili za označitev meje na pobočju Vovarja in v Srebrni dolini. S tem naj bi preprečili vse možne nesporazume pri lovu.

Amandma Zelenih Kamnika

Ekološke probleme je treba spremljati tudi pri zasebnih podjetjih z ekološko sporno tehnologijo, sekretariat za okolje in prostor naj spremlja izvajanje zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Taka je vsebina amandmaja k predlogu Načrta o uresničevanju programskih usmeritev na področju varstva okolja, ki ju je na pobudo Zelenih Kamnika določil izvršni svet k temu dokumentu. (je)

Sporočilo dopisnikom

Zaradi preoblike gradiva ne moremo sproti objavljati vseh prispelih člankov, zato vlijudno prosimo dopisnike, da omejuje svoje prispevke na največ dve tipkani strani ali 60 vrstic.

Prosimo vas za razumevanje, predvsem pa avtorje tistih člankov, ki še vedno čakajo na objavo.

Nekaj prostora moramo nameniti tudi plačanim objavam, saj se s tem Kamniški občan pretežno financira.

Hkrati vas prosimo za pravočasno oddajanje člankov, in sicer do datuma, ki je vedno objavljen na 1. strani Kamniškega občana. Prepozno oddanih člankov žal ne bomo mogli objaviti, ker svoj čas za delo potrebujejo tudi urednik, lektorica, tehnični urednik in tiskarna, ki pa niso doma v isti hiši. Prosimo za razumevanje!

Uredništvo

Svet KS Šmarca

odda v najem

prostor v Kulturnem domu v Šmarci, v izmeri 23 m², za mirno dejavnost

Ogled prostora je možen v torek, 1. marca, med 17. in 18. uro.

Ponudbe z navedeno dejavnostjo sprejemamo do 5. marca na naslov Svet KS Šmarca, Trg padlih borcev 2, 61241 Kamnik s pripisom »najem prostorov«.

Obvestilo

Delavci podjetja Publicus

PUBLICUS

obveščamo krajanov občine Kamnik,

da smo zaključili z akcijo dodeljevanja novih posod za odpadke.

Pri dodeljevanju ni bila vedno možna dostava nove posode zaradi odsotnosti stanovalcev ali zaradi drugih vzrokov. Zato prosimo zastopnike tistih stanovanjskih hiš, ki novih posod še nimajo, naj se javijo na tel. št. 737-092 ali se oglasijo osebno na Prekladalno-sortirni postaji Suhadole vsak delavnik med 8. in 14. uro, kjer bodo ob predložitvi osebne dokumenta takoj prevzeli ustrezno posodo. Hkrati obveščamo vse tiste naše uporabnike, ki že imajo novo posodo, uporabljajo pa še stari, kovinski smetnjak, da bomo od 1. marca 1994 naprej praznili le nove plastične posode. Če bo na odjemnem mestu stal tudi star smetnjak, ga bomo odpeljali.

Zahvaljujemo se vam za razumevanje in vas lepo pozdravljamo!

Tomšičeva 17, Kamnik (v bližini tržnice)
tel. 831-888

vam nudi po ugodnih cenah:

kolesa Rog na 4 čeke, barve, lake, Jupol 30 kg po stari ceni do prodaje zalog, Belton 4 l 1.960 SIT, 10 l 4.540 SIT, gospodinske strojčke Gorenje, Candy program, armature Armal, žeblice 100 mm 125 SIT, žarnice 65 SIT, posodo, porcelan, steklene izdelke, plastično posodo, lepila za les in parket, WC školjke, sekire Krmelj, likalne mize, lestve Inkop, 10 l steklenice 900 SIT.

Strokovni nasveti iz sobopleskarske stroke!

Odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Homar d. o. o., trgovina VERIGA se priporoča!

Program izletov

Turističnega društva Kamnik

April - 23. 4.: Avstrija (Zilj. dolina - Belo jezero - Celovec).

Maj - 21. 5.: Sežana-Tomaj-Opatje selo.

Junij - 11. 6.: Italija-Solferino.

Julij - 24. 7.: Laško - Pivo in cvetje.

Avgust - 20. 8.: Avstrija-Glossglockner.

September - 17. 9.: Reka - otok Krk-Baška.

Oktober - 15. 10.: Prekmurje - Kuzma - Gor. Senik - (Madžarska.)

November - 5. 11.: Martinovanje po dogovoru.

Prijave za izlet sprejemamo v pisarni Turističnega društva.

Bivši Utokovi delavci zahtevajo vpogled v »stečajno poslovanje«

Opeharjeni usnjarji se boje novih sleparij

Kdove koliko praznih obljub, koliko neizpoljenih obveznosti in koliko neplačanih ur so morali prenesti pred začetkom stečajnega postopka zaposleni v nekoč tako uspešni Utokovi Usnjarji! Zagotovo vsaj toliko, da prav zlahka in zgolj na lepe besede ne bodo nikoli več zaupali nikomur. Tudi ne že drugemu stečajnemu upravitelju, ki po mnenju nekaterih med njimi (tako so vsaj zapisali v ogorčenem pismu) (pre)poceni razprodaja preostanek dediščine – od katere gre 17-odstotni delež delavcem.

Zaposleni v Usnjarji so pravzaprav le del mozaika žalostne usode nekoč uspešnega kamniškega družbenega podjetja, ki si je pot v prepad odprlo s preoblikovanjem v pet delniških družb pod holdinškim okriljem. Za popoln poraz je bilo dovolj eno samo leto, približno 450 usnjarjev je ostalo na cesti sredi najbolj vročih dni leta 1991, eni malo prej, drugi malo kasneje. Veliko med njimi jih je še vedno na cesti, saj potreba po usnjarjih v kamniškem okolju ni ravno na pretek, za upokojevcem so premladi, za prekvalifikacijo pa v merilih sodobnih delodajalcev preostari... Tako mnogim preostajajo le socialne pomoči, ki komajda zadostujejo za golo preživetje, pa seveda upanje, da jim bo stečajni

poracun končno vendarle že vrnil vsaj tistih 17 odstotkov že priznanih terjatev delavcev. Toda stečajnemu postopku ni in ni konca, bojazen, da bodo še enkrat opeharjeni, pa iz dneva v dan večja,

Na še nedolgo tega uspešno kamniško podjetje spominja le še napis na zaprtih vratih.

Zato so trije razočarani delavci poskrbeli za pismo, ki so ga prek kamniškega družbenega pravobranilca naslovili na stečajnega upravitelja. V njem zahtevajo kup odgovorov in pojasnil o prodaji Usnjarjinega premoženja in seveda, koliko stečajne mase jim bo pripadlo. Hkrati napovedujejo, da bodo v kratkem pripravili pred tovarno protestni shod, za tri bivše direktorje Utoka (Hor-

sta Hafnerja, Ivana Zrimška in Janeza Kukca-Mezka) pa zahtevajo, da se ugotovi izvor njihovega premoženja. Med očitki (na podlagi govoric), ki jih naslavlja jo na stečajnega upravitelja, je

dišču je ostalo za 260.000 kvadratnih metrov raznovrstnega, žal zvečine nekurantnega usnja. A je prodaja kljub temu stekla in ga je danes na zalogi le še 30 tisoč kvadratnih metrov. Tudi vse ostalo, kar je prodal zdajšnji stečajni upravitelj, je po njegovem zagotovitvi prodal po cenitvah za prispeženih cenilcev oziroma boljše in izključno na podlagi sklepov sodišča. »Ni moja krivda,« pravi Anton Klasinc, »da se avtomobili niso prodali takoj po začetku stečajnega postopka, ko so še nekaj veljali. Zdaj sem zanje dobil cenilčevo ceno le pri Slovenijaavtu.« Kotov dolg do Usnjarne, ki je znašal dobrih 20 milijonov tolarjev, se postopno odplačuje. V stečajno maso se je nateklo že 13 milijonov tolarjev. Mizarski stroji še niso prodani, vilicarje pa so na licitaciji prodali v paketu (več jih ni bilo uporabnih) zasebniku za 31 tisoč mark, kar je več, kot so bili uradno ocenjeni. Največ bo v stečajno maso priteklo po prodaji usnjarjskih strojev, licitacija se že pripravlja, in seveda po prodaji poslovne stavbe in tovarniških dvoran. Žal bo treba pri tem počakati še denacionalizacijske rešitve, razmišljanja pa tečejo tudi v smer konzorcija za zainteresiranih, ki bi nepremičnine vključili v program revitalizacije Kamnika. Slednje bi lahko bila za upnike ena najbolj obetavnih možnosti.

Anton Klasinc, direktor proizvodnje v KO-TO in hkrati stečajni upravitelj Usnjarne zagotavlja, da nima slabe vesti glede očitkov in vprašanj. Na vse je že argumentirano in natančno odgovoril, kajpak stečajnemu senatu, ki mu je očitano posredoval. Ob tem pristavlja, da je delo stečajnega upravitelja prevzel v obupnih razmerah, saj ni nihče že več let ničesar vložil v opremo, v prostore in tehnologijo. Zato za nadaljevanje kakršnekoli proizvodnje ni bilo več upanja, tudi inspekcije bi jo v danih razmerah prepovedale. Še bolj iluzorno je bilo po njegovem mnenju razmišljati o posodobitvi, saj bi ta snedla prevelik zalogaj, poleg tega pa je bil že takrat znan tudi načrt revitalizacije mestnega središča, ki bo industrijo najkasneje do leta 2000 preselil na za primernejše obrobne predele mesta. Sicer pa so možnosti nadaljnje proizvodnje po njegovem prepričanju bivši vodstveni delavci pripravili že med afero brigane obutve, ki je imela najrealnejše perspektive.

Njegov predhodnik, Zdravko Krempelj, ki je sklenil s Kotom pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju (dodelavi zalog usnja) je za nameček Usnjarji pri-gospodaril le še večjo izgubo in s tem (nezakonito) dodatno zmanjšal stečajno maso. V skla-

Upnikov Usnjarne je kar nekaj, največji je Ljubljanska banka s 23-odstotnim deležem, sledijo delavci s 17-odstotnim deležem, Generalexport Beograd z 10-odstotnim in Zavarovalnica Triglav z 9-odstotnim deležem. Skupno uveljavljajo dolg v vrednosti nekaj deset milijonov tolarjev, prištet jim je treba delno priznane obresti do dneva začetka stečajnega postopka. Anton Klasinc meni, da se bo v stečajno maso nateklo največ četrtino vrednosti priznanih terjatev. Ze natečeno (kar je naloženo pri različnih bankah) pa bi po njegovem predlogu upnikom lahko razdelili (po priznanih deležih) kar s predčasnim delnim poračunom. Odločitev je kajpak v rokah upniškega odbora in stečajnega senata, ki bosta o tej možnosti odločala v teh dneh. Sicer pa si namerava stečajni upravitelj, ki ne razmišlja o odstopu, marveč o učinkovitem delu, še naprej prizadevati, da bi se stečajni postopek čimprej končal, saj stroji in oprema z vsakim dnevom izgubljajo vrednost, saj upniki (še zlasti delavci) težko čakajo »plačilo«...

A. P.

Odgovori krščanskih demokratov

Na izzive našega vsakdanjika

Za odgovore na nekatera aktualna vprašanja smo zaprosili člane Slovenskih krščanskih demokratov na Kamniškem. Najprej smo vprašali g. Marka Magistra, predsednika OO SKD Kamnik, kakšne so aktivnosti SKD v zadnjem času in odgovoril nam je: »Po številnih decembrskih prireditvah je sedaj naša dejavnost osredotočena na sodelovanje pri izdelavi letošnjega občinskega proračuna, še posebej pri izdelavi načrta investicij na komunalnem področju. Pred nami so tudi letošnji letni zbori naših krajevnih odborov SKD, prav tako občinskega odbora. Nameravamo ustanoviti vsaj dva nova krajevna odbora SKD in sicer v četrtek, 3. marca, ob 19. uri (v dvorani na občini/II. nadstr.) za center Kamnika, Zaprice, Graben, Žale in Perovo, drugega pa v soboto, 5. marca, ob 19. uri v Tunjicah. Do srede marca pa bodo še zbori SKD v Mekinjah (skupaj z Nevljami) pa na Selih, v Stranjah, v Motniku in na Duplici skupaj s Šmarco. Na vse zbere so poleg krščanskih demokratov lepo vabljivi tudi naši somišljeniki in volivci s teh področij! Bliznjih zborov občanov, ki bodo po vseh krajevnih skupnostih izvedeni najkasneje do 13. marca, naj se udeležijo zares vsi krajanje. Le tako bodo oni sami odločali, v katerem referendumskem območju bodo 22. maja glasovali o oblikovanju novih občin.«

● **Kaj meni o novi lokalni samoupravi,** je razložil g. Miha Novak, predsednik IS občine Kamnik: »Za uvajanje nove lokalne samouprave, ki naj bi pomenila večjo demokratičnost odločanja na lokalni ravni, niso izpolnjeni vsi potrebni pogoji. Prvi sklop teh pogojev določa ekonomsko stanje države Slovenije. Tega bi bilo potrebno najprej sanirati. Šele ekonomsko učinkovita država lahko da materialne možnosti za učinkovito lokalno samoupravo. Naslednji neizpolnjeni pogoj pa je nesočasnost reorganizacije državne uprave, ki naj bi natančno določila naloge državnega značaja. Iz vsega tega sledi, da niso jasno definirane niti naloge niti viri financiranja novih občin. Vzporedno pa vztrajno poteka proces centralizacije tako pristojnosti kot virov na ravni države, kar bo povzročilo, da občine ne bodo imele nobene moči. Vse to skupaj pomeni, da gre v glavnem le za politično odločanje, ne pa za dozorele razmere za uvajanje učinkovite lokalne samouprave.«

● **Kamnik, mestna občina – da ali ne in zakaj?** Odgovor g. Miha Novaka: »Kamnik naj bi se seveda potegoval za mestno občino, saj bo ta imela nekoliko več pristojnosti in pomena kot običajna občina. Odločiti pa se morajo občani. Vendar menim, da na koncu ne bo bistveno drugače, če se bo za ta status zavzemalo le samo mesto z ožjo ali tudi širšo okolico, ali pa mogoče celotna sedanja občina.« G. Pavle Ocep, član predsedstva Skupščine občine Kamnik pa meni: »Mestu Kamniku bi naredili krivico, če bi zanikali ali zavrgli njegovo 750-letno zgodovino in razvoj. Verjamem, da se bodo Kamničani izrekli za mestno občino. Vse pristojnosti in obveznosti, ki naj bi jih imela bodoča mestna občina, je mesto Kamnik v svoji zgodovini že uspešno izvajalo, nenazadnje tudi pristojnosti upravnega okraja.«

● **Ali ostati v starih občinskih mejah?** Odgovor g. Miha Novaka: »O tem bodo seveda odločili občani sami. Svetovati pa je zelo težko, saj manjka dejstev, na osnovi katerih bi se lahko odločali in tako vedeli, kaj bodo s tem pridobili in na drugi strani izgubili. V takih razmerah pa pomeni ljudem svetovati ali jih usmerjati nepošteno in demagoško.«

● **V katero podjetja vložiti certifikate in še posebej kam naj te vložijo upokojevcem?** Odgovor g. Milana Windschnurera, tajnika OO SKD Kamnik: »Certifikat naj bi vložili le v tako podjetje, ki je zelo trdno in izkazuje čimvečji dobiček. Izogibati se je podjetij, ki so v izgubi oz. so v zadnjih letih nadpovprečno izgubljala na vrednosti. V takih se lahko predvideva kraka družbenega kapitala in podjetjem s takim vodstvom običajno ni zaupati. Mogoče je še najbolje, da se certifikat vložijo v neko investicijsko družbo oz. investicijski sklad. Te družbe vlagajo naše certifikate oz. naš denar naprej v več podjetij, s čimer se zmanjša tveganje naložb. Pri več podjetjih je namreč dokaj verjetno, da bo nekaj teh uspešnih, nekaj pa tudi neuspešnih. Če smo preko investicijske družbe (sklada) udeleženi pri vseh teh podjetjih, bomo imeli od naših vlog sicer manjši dobiček, vendar pa ne bomo izgubili vsega, kar se nam lahko zgodi, če smo vložili certifikat v eno samo podjetje, ki pa je potem zašlo v težave. Tudi pri izbiri investicijskih družb (skladov) je dobro biti previden. Če ne zaupate podjetjem, bankam, zavarovalnicam... ki jih vodijo pretežno stare enoumne strukture, potem tudi ne boste vlagali v tiste investicijske družbe (sklade), ki so jih ustanovila takšna podjetja, banke... Pri Krekovi banki se pripravljajo ustanovitev investicijske družbe – tej bi kazalo zaupati! Seveda pa se najdejo odlična podjetja, kot so npr. Lek, Petrol... kamor bi se splačalo vlagati, vendar bo tam verjetno težko priti do delnic, pa še drage bodo. Vse to velja tudi za upokojevcem. Če pa je njihovo podjetje dobrostoječe in če zaupajo njegovemu vodstvu, tudi zato, ker ni nezakonito oškodovalo družbenega premoženja, potem naj svoj certifikat mirno vpišejo tja, pa še delnice bodo dobili s popustom.«

● **Varstvo okolja in SKD?** Odgovor je posredoval podpredsednik OO SKD Kamnik in član republiške SKD komisije za varstvo okolja dr. Janez Sušnik: »To je področje, kjer smo vsi občutljivi. Želimo si varnosti, gotovosti, miru, zdaj in v bodoče. Pa vendar – kolikšne zlorabe je že bila deležna zelena ideja. V naši stranki varstvu človekovega okolja posvečamo posebno skrb. Odraža se ne samo v zapisanem programu, ampak tudi v delu posebne komisije. Na varstvo človekovega okolja gledamo široko. Skrbeti želimo za zdravo človekovo duhovno in naravno okolje.«

Pogovarjal se je ANDREJ RIFEL

OBISKOVALCEM VELIKE PLANINE

Turistično informativni center občine Kamnik sporoča, da gondolska žičnica na Veliki planini obratuje vsak dan od 8.00 do 18.00 ure vsako polno uro, če je več kot pet potnikov, pa tudi med uro. Sedežnica NE DELA, vlečnice Tiha 1, Tiha 8, Zeleni rob, Jurček obratujejo od 9.00 do 16.00 ure. Vlečnici Tiha 2 in Purman ne obratujeta.

Prenočitve: Hotel Šimnovec (tel. 831-425)
Oddajanje koč na Veliki planini Tura d.o.o. (okrepčevalnica Pri žičnici tel. 825-566)

Višina snega: 40 cm, pršič

Parkirišča so urejena!

Celodnevna vozovnica: 1000 SIT odrasli, 700 otroci
Popoldanska vozovnica: 800 SIT odrasli, 500 SIT otroci
Dnevna vozovnica brez nihalne je 800 SIT.
Informacije: TIC-Turistično informacijski center 831-470

Vabljeni!

OBČINA KAMNIK, p. p. STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO SKG, p. o. KAMNIK

Na podlagi sklepa 66. seje Izvršnega sveta Skupščine občine Kamnik z dne 17. 2. 1994 razpisujemo

JAVNO DRAŽBO

ki bo 7. marca 1994, ob 9. uri v prostorih SKG Kamnik za prodajo 3 novih mansardnih stanovanj v stanovanjskem bloku Kajuhova 7 v Kamniku, stoječem na zemljišču parc. št. 309/1 k. o. Kamnik in sicer:

- I. stanovanje A dvosobno v izmeri 67,24 m² izklicna cena je 63.301,60 DEM oz. 1340 DEM/m²
- II. stanovanje B dvosobno v izmeri 53,76 m² izklicna cena je 72.038,40 DEM oz. 1340 DEM/m²
- III. stanovanje C enosobno v izmeri 35,42 m² izklicna cena je 47.462,80 DEM oz. 1340 DEM/m²

Izklicna cena za m² stanovanjske površine za vsa 3 stanovanja znaša 1340 DEM/m², plačljivo po prodajnem menjalniškem tečaju Ljubljanske banke d. d. na dan plačila.

Na dražbi lahko sodelujejo vse pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji in fizične osebe, ki so slovenski državljani. Udeleženci dražbe vplačajo 10% varščino na žiro račun številka 50140-601-32398 – SKG Kamnik in sicer v tolaški protivrednosti po prodajnem menjalniškem tečaju Ljubljanske banke d. d. na dan plačila.

Licitira se izklicna cena m² stanovanjske površine s tem, da je najnižji dvig cene 50 DEM/m². Pred pričetkom dražbe se morajo dražitelji izkazati s potrdilom o vplačilu varščine, zastopniki pravnih oseb pa tudi s pooblastilom.

Davek na promet nepremičnin in stroške zemljiškoknjiznega prepisa nosi kupec.

Dražitelj mora skleniti pogodbo v 8 dneh po končani dražbi, kupnino pa poravnati najkasneje v roku 10 dni od dneva dražbe. Če kupec, ki je uspel na dražbi ne sklene pogodbe oziroma ne poravnati kupnine v roku iz prejšnjega odstavka, prodajalec odstopi od pogodbe in obdrži celotno varščino. Kupcu se plačana varščina všteje v kupnino.

Dražiteljem, ki na dražbi ne bodo uspeli, se vrne varščina najkasneje v roku 3 dni po končani javni dražbi. Interesenti lahko dobijo dodatne informacije po telefonu 811-067 vsak delovni dan.

Uporabno dovoljenje za vselitev v stanovanje bo pridobljeno do 30. 4. 1994. Ogljed stanovanj je možen v dopoldanskem času po dogovoru.

Nori pust

Preživeli smo Pusta in nič nas ni pobodel, le zima je še enkrat pokazala zobe. Čeprav smo se nabirali regrat in zvončke, pa je ob pustovanju pritisnil tak mrz, da je »prestrašil« celo kamniško godbo oziroma njihove instrumente (pihala ob tako nizkih temperaturah odpovedo).

Pustne šeme pa se niso dale, zbrale so se na Glavnem trgu, in odšle za traktorjem »Tuhinčanov« proti Športni dvorani. Tam pa so čakali krofi in ansambel, da so se male in velike maškare ogrele. Upamo, da ste se naplesali, nagledali zanimivih mask in naklepetali, saj je bil naš namen poleg pustnega rajanja poskrbeti tudi za prijetno družabno srečanje.

Za vzdušje so poskrbele tudi

V športni hali v Kamniku pa so se na pustovanju predstavili »pozabljeni« kamniški olimpijci in prejeli drugo nagrado. (V. M.)

Pikapolonica, pojdi z menoj, mene že zebe, je dejal »policaj« Žiga svoji prijateljici pred športno dvorano. (fs)

kamniške mažoretke, ki so se tokrat prvič javno predstavile. Izpolnili smo obljubo in nagradili nekaj »namaškeranih« družin.

Zahvaljujemo se vsem, ki so pomagali pripraviti sladko, varno in predvsem veselo pustovanje: ŽITO-Kamnik, Pizzeriji MELITA, Trgovini pri JANEŽU-Mekinje, O. Š. Frana Albrehta, duu HIP-HOP, Športni zvezi, Komunalnemu podjetju, Policijski postaji Kamnik in Nataši Hribar z mažoretkami.

MC-Kamnik H. STERLE

Ob kulturnem prazniku

XV. revija pevskih zborov

V počastitev slovenskega kulturnega praznika je Zveza kulturnih organizacij Kamnik skrbno pripravila prijetno kulturno prireditev z naslovom SOZVOČJA. Prireditve, res vredno tega imena, je vodil Tone Ftičar. Poslušalci so v soboto, 5. februarja, napolnili avlo Srednje šole Rudolfa Maistra in z veseljem prisluhnili koncertu.

Na reviji je nastopilo vseh deset odraslih kamniških zborov: Tunjski oktet pod vodstvom Ane Stele, Ženski pevski zbor DKD Solidarnost je vodila Olga Stele, Moški nonet Svoboda Črna je lepo zapel, kljub nujni odsotnosti zborovodja Franca Spru-

ka, Moškemu pevskemu zboru Komenda je dirigiral Baldomir Kremžar, Mešani pevski zbor Titan je nastopil pod vodstvom Ane Stele, Moški pevski zbor DKD Solidarnost je vodila Ivica Ropas, Mešani pevski zbor Cantemus je prepeval pod vodstvom Janeza Klobčarja, Moški pevski zbor PSDP Lira, ki je v tej pevski sezoni zaoral novo brazdo v njivo kamniške kulture, je vodil Marjan Ribič in Mešani pevski zbor Mavrica Srednja vas pa Alojz Kolar.

Sodelujoče v programu in poslušalce je z lepim, kulturnim nagovorom pozdravil kamniški župan Maks Lavrinc. Pevkam in

pevcem je povedal, da se njihovi someščani in sokrajani zavedajo vrednot, ki jih ustvarjajo s svojim delom.

Opomnil je na pomen kulturnega praznika v samostojni državi Sloveniji, ki je zdaj nekaj drugega, kot so bili kulturni prazniki pred tem. Tudi prireditve morajo zato nositi drugačen pomen. Priznal je tudi, da bi bilo lepo, če bi bile take in podobne prireditve v lepem kulturnem domu. Sodelujočim se je toplo zahvalil za njihov vložen kameček v mozaik vedrejšje podobe našega naroda in našega mesta. Še posebej se je zahvalil za skrbno pripravljene prireditve ZKO Kamnik in Tonetu Ftičarju.

VERA MEJAČ

Mešani pevski zbor Mavrica Srednja vas in zborovodje ter predsedniki zborov s priznanji.

Moški nonet Svoboda Črna ob prepevanju Ipvčeve pesmi Slovenec sem.

O pejzažih Dušana Lipovca

Ob razstavi v ljubljanski galeriji Kompas

Malo je motitov v zgodovini slikarstva, ki bi imeli v upodabljanju tako pomembno mesto kot podoba krajine. Te neštete poglede na urbanizirane ali čiste predele narave, ki jih je umetnik izmaknil času in kjer je prav njegovo osebno videnje vselej določalo njene posebne podobe, spremljamo iz najstarejših dob in celo danes težko zanikamo njihov pomen pri formiranju likovnega izraza ob koncu tisočletja. V našem stoletju je prav pejzaž kot klasična tema nemalokrat zagotavljal možnost radikalnih premikov v razumevanju vizualnih predstav, še zlasti v relativno tradicionalističnih okoljih, kakor sodi tudi Slovenija. Kot eden najbolj privlačnih in časovno skoraj nezastarelih motivov, s katerimi se vsaj občasno spopade sleherni slikar, pa je žal tudi največkrat izrabljen za slab nadomestek nedosegljive romantične poetike ali klisejski posnetek določene topografsko določljive lokacije, ki bi jo sicer mnogo bolje nadomestila fotografija.

Upodobitev pajsaja, pa naj so v njem človekove sledi še tako izbrisane, je vedno v epohalni in teritorialni soodvisnosti, še zlasti pa je neločljivo od umetnika, ki ga je ustvaril. Tudi če ga lahko prepoznamo po objektivno določljivih merilih, je vendarle avtorska projekcija, determinirana s koordinatami časa in prostora.

Tega se nedvomno zaveda Dušan Lipovec, eden redkih sodobnih slovenskih likovnikov, ki

se je posvetil krajinskemu slikarstvu. Ne moremo mu oporekati, da v podobah domačih panoram in vedut ne sledi izkušnjam modernizma in tako v formalnem kot vsebinskem smislu zadeva ob probleme aktualnega trenutka. V zbirki njegovih pajsajev, nastalih v več kot enem desetletju, odkrivamo bolj in manj znane izseke iz pokrajine, ki jo lahko običajno geografsko lociramo, pri čemer nam bolj kot spomin koristijo avtorjeva krajevna poimenovanja. Kot vse koloriste, kar Lipovec kljub izogibanju kontrastnim razmerjem gotovo je, ga privlači barvna dražljivost vidnega objekta, še bolj pa njegove analitične možnosti, da se transformira v lično kompozicijo ploskovitih oblik s poslej povsem drugačno konotacijo, s čimer se navezuje na enega največjih umetnikov dvajsetega stoletja Paula Cezanna. Objektivna stvarnost, zapisana z neposrednim načinom slikanja, je zatore zgolj navidezna, saj je končni vtis vselej odvisen od avtorjevega lastnega razumevanja sveta in njegove vizualizacije na likovni površini. Čeprav gre pri Lipovcu za korelacijo osebne orientacije in motivno zanimivega izhodišča, je nemalokrat izbira tega prej posledica določene projekcije slikarjevih notranjih pobud kot obratno. Te, še posebej v akvarelu zapisane podobe, v katerih se najpogosteje reflektirajo domači Kamnik in njegova okolica, Ljubljana, Primkova gora na Dolenjskem ter redkeje svet

Mediterrana, so značilni primeri spontanega, hitrega načina slikanja, z velikim občutkom za barve in njihov transparentni videz, kar je lastno tehniki akvarela. Kar nekako skicozno učinkujejo vsi tisti slikoviti zaselki med hribovi, drevesa in njive, fasade vaških hiš in cerkva, pročelij strnjanih mestnih stavb in včasih tihih obvodnih trat. Zdi se, da jih je oko le za hip ujelo in zabeležilo samo njihove stilizirane, posplošene portretne poteze: okrogle forme drevesnih krošenj, piramidalne kubuse cerkvenih zvonikov, v stožce zaprte hribe, v pravokotnike položene njive in gozdove, izstopajoče bele fasade hiš in njihovih rdečih streh.

A specifična Dušana Lipovca ni v teh, sintetičnem kubizmu sorodnim likovnim rešitvam, marveč v njihovi svojski vpletenosti v avtorjevo samosvojo, linijsko obravnavano upodobitev, ki prav v najnovejših delih prihaja v ospredje. Prav posebej pa jo določajo drugačna, od zarečega sonca zaslonjena barvna skala. Ne le da sta Lipovcu posebej ljubi zelena in modra barva, vse ostale spremljajoče barve, celo rdeča, živijo v rahli senci, vselej pogreznjene v prosojno meglico, ki jih obvaruje slepeče svetlobe in pričara otožno, nevsiljivo razpoložensko noto. Pejzaži, ob katerih oživi spomin na pojem slovenskega krajinarstva, slikarja Franceta Pavlova.

JUDITA KRIVEC DRAGAN

Za kulturo jezika

Volčji potok – kamniška ulica, Vočji Potok – samostojna vas

Velika začetnica je pomembna stvar. Če zapišemo kamničan, mislimo na vlak ali avtobus, ki vozi v Kamnik; Kamničan pa je prebivalec mesta, ki se že skoraj 800 let imenuje Kamnik. Kaj se piše z veliko in kaj z malo začetnico, določa pravopis. Ta je na tem področju zakon. Ko izide nov pravopis, kar se pri Slovencih sicer ne zgodi velikokrat, se nekatera določila glede pisanja spremenijo ali pa tudi ne. Skratka: kdor hoče prav pisati, se mora ravnati po veljavnem pravopisu. Zadnji Slovenski pravopis (natančneje njegov prvi del z naslovom Pravila; manjka še slovarski del) je izšel leta 1990. Izdelan je bil pod okriljem Slovenske akademije znanosti in umetnosti, izdala pa ga je Državna založba Slovenije.

Pravopis je torej izšel. V njem je precej novosti, med drugim so delno spremenjena tudi določila, kako se pišejo zemljepisna lastna imena – do Kamnika pa ga, kot kažejo zapisi nekaterih krajevnih imen, kamničan še ni pripeljal. Kmalu po semaforju v Šmarci stoji ob cesti kažipot z napisom Volčji potok. Tako je bilo zapisano ime te vasi tudi v zadnjem Kamniškem občanu. V občinskih gradivih, kjer omenjajo krajevne skupnosti, dosledno pišejo: Volčji potok, Vranja peč, pa tudi Kamniška bistrica. Taka pisava glede na pravopisna določila pomeni, da so to deli Kamnika (njegove ulice, trgi ipd.) ali imena gora, voda, travnikov ipd., ne pa samostojne naselbine. Zakaj?

Slovenski pravopis 1990 deli zemljepisna lastna imena na naselbinska in nenaselbinska. (Pisava krajevnih imen je bila dogovorjena tudi z geografii in uveljavljena v Atlasu Slovenije, leksikonu Slovenska krajevna imena in drugod). Glede pisave so problematična dvo- ali večbesedna imena. Enobesedna se pišejo z veliko začetnico – in konec. K naselbinskim sodijo imena mest, vasi, trgov in zaselkov, vsa druga zemljepisna lastna imena so nenaselbinska. K nenaselbinskim pravopisno sodijo tudi poimenovanja ulic, trgov, sploh delov naselij.

Dvo- ali večbesedna naselbinska imena se pišejo takole: prva beseda zmeraj z veliko začetnico, druga in naslednje pa tudi z veliko, razen predlogov (npr. ob, na, pri, za) in besed vas, mesto, selo in trg. Torej se imena vasi (zdaj še kamniške občine) pišejo takole: Volčji Potok, Spodnje Palovče, Spodnje Stranje, Kamniška Bistrica, Tunjska Mlaka, Mali Rakitovec, Sovinja Peč, Velika Lašna, Veliki Hrib, Vinski Vrh, in Šmartno v Tuhinju, Ravne pri Šmartnem, Sela pri Kamniku ter Srednja vas, Stara sela.

Dvo- ali večbesedna nenaselbinska imena pa se pišejo: prva beseda zmeraj z veliko, ostale pa, če so lastna imena. Tako je npr. imena gora treba zapisati: Homški hrib, Kamniški vrh, Hudi konec, Debeli hrib, Krvava peč ipd.

MARJETA HUMAR

Iz kamniške zgodovine

Slatnarjeva tiskarna

V Kamniku je od leta 1900 do nacionalizacije po drugi svetovni vojni delala zelo ugledna Slatnarjeva tiskarna. Ustanovila sta jo Anton Slatnar in Hinko Saks. Ob ustanovitvi l. 1900 je bila tiskarna v Bahovčevi hiši na voglu Maistrove ulice in Glavnega trga, kasneje je bila ta stavba – danes žal porušena – Kamniški dom. Tiskarna je stala približno na tistem mestu, kjer je sedaj zasteklena arkada Delikatose Kočna, Maistrova 2. Kasneje sta Slatnar in Saks tiskarno preselila na Šutno, dokler ni Slatnar leta 1922 kupil hišo na Glavnem trgu št. 40 in zadnji trakt poslojja preuredil v tiskarno. Danes je to Samostanska ulica št. 1. Leta 1931 sta tiskarja Ludvik Vodnik in Anton Knez tiskarno kupila od Slatnarjeve vdove, jo razširila in registrirala pod firmo »Tiskarna Slatnar d.z.o.z. v Kamniku«.

V njej so natisnili med drugim številna dela slovenskih pesnikov in pisateljev: Cankarja, Aškercarja, Župančiča, Ketteja, Trdine, Golice, Podlimbarskega itd.

Ko je bila avgusta 1935 v Kamniku velika okrajna obrtna razstava, je v KAMNIČANU Anton Zevnik 3. avgusta 1935 objavil obsežen članek Črna obrt v Kamniku. V tem članku Zevnik tako zaokroženo in zanimivo prikazuje Slatnarjevo tiskarno, da objavljamo ta članek v celoti. Anton Zevnik je bil v tridesetih letih v Kamniku notar. Pisarno je imel v Žvokljevi hiši, danes je to Ljubljanska banka, Tomšičeva ulica 1. Bil je izredno razgledan človek, ki se ni zanimal samo za svoj poklic. To kaže tudi pričujoči članek.

Kmalu po drugi svetovni vojni je bila Slatnarjeva tiskarna, podobno kakor druga podjetja, nacionalizirana. Posebej pa je, da so kamniško tiskarno uknili

in jo raznesli na vse vetrove. Nekaj je pobrala Ljudska pravica, nekaj Blaznikova tiskarna. ... Ko smo se po vojni vozili v Ljubljano v službo, nam je solastnik Ludvik Vodnik pravil, da je zasledil črke iz te tiskarne celo v Kočevju.

Res je z nacionalizacijo oblast hotela dobiti tiskarne pod kontrolo, toda zakaj je bilo treba uničiti Slatnarjevo tiskarno, je še vedno odprto vprašanje.

Za tiskarno je bila očitno usod-

na njena naprednost. V njej so tiskali vse mogoče stvari. Notar Zevnik piše v članku, kako so v času Preporoda po tiskarni stikali detektivi. Kar se je dogajalo v času, ko je pisal članek, je puštil pri miru. Od leta 1935 do začetka vojne leta 1941 pa je bilo pri nas še hujše politično vrenje kakor v čaru Preporoda. Na Zevnikovem spisku knjig, natisnanih v tej tiskarni, je med drugim tudi Cankarjeva Erotika, ki jo je škof

Jeglič dal sežgati.

Danes spominjajo na Slatnarjevo tiskarno samo še velika, zveržena in zarjavela okna v prtiličju hiše v Samostanski ulici št. 1. Toda pogled na ta okna prepričljivo pove, da je bilo za njimi nekaj velikega.

Zgodovina Slatnarjeve tiskarne je vredna študijozne obdelave. To je izredna tematika za magistrsko delo ali razstavo. Še so žive priče in neprebrskana podstrešja, ki bi veliko povedala o kulturnem prispevku, ki ga je dala Slovincem Slatnarjeva tiskarna v Kamniku

Dr. ALBERT ČEBULJ

Črna obrt v Kamniku

Tiskarstvo, ta črna obrt ali – smelo rečemo – črna umetnost, je bila že pred svetovno vojno močno razvita v Kamniku.

Tiskarna je bila ustanovljena l. 1900. Ustanovila sta jo Anton Slatnar in Hinko Saks, ki sta prišla iz Ljubljane, v hiši Ivana Bahovca (sedaj last družstva »Kamnik«) na voglu Velike, sedaj Maistrove ulice in Glavnega trga. Slatnar, domačin, rojen na Homcu l. 1867, je bil izučen stavec, Saks, menda Ljubljčan, strojnik – tiskar.

Leta 1906. sta prestavila Slatnar in Saks tiskarno v hišo Franca Majdiča (sedaj last Marije Bavdek in Eme Klavda) na Šutni hiš. št. 43, in sicer sta gospodarsko poslojje na dvorišču preuredila v tiskarno.

Leta 1922, je kupil Slatnar hišo št. 40 na Glavnem trgu od dedičev Terezije Samec rojene Rode; dr. Maksa Samec, Drage Leskovic in Bogomile Marinčič sedaj zopet poročene Dermelj. Zadnji trakt poslojja je preuredil Slatnar v tiskarno, kjer se tiskarna nahaja še danes.

Leta 1926. je Anton Slatnar umrl. Vdova je vodila tiskarno do leta 1931. To leto sta kupila tiskarno, to je zadnji trakt poslojja L. Vodnik in A. Knez, sedanja lastnika, ki vodita tiskarno pod tvrtko »Tiskarna Slatnar d. z. o. z. v Kamniku«, ki sta nabavila nov črkovni

material, stavni stroj Linotype (Linotajp) in sta sploh vso tiskarno strokovnjaško in moderno opremila.

Do leta 1912. so tekli v tiskarni stroji na ročni pogon. Danes obavljajo to delo stroji na električni pogon, kakor: stavni stroj Linotype z modernim kotlom za topljenje svinca na elektriko, dva brzotiskalna stroja, dva »Feniks« stroja i. t. d.

Slatnar je bil znan kot prvovrsten strokovnjak v tiskarstvu. Njegova desna roka je bil Hinko Saks – na zunaj kot strojnik – tiskar. Poleg Hribarjeve tiskarne v Ljubljani na Dunajski (sedaj Tyrševi) cesti je menda Slatnarjeva tiskarna izdelovala najlepše opremljene knjige in se je bavila, kakor tudi še danes z umetnim tiskom, izdeluje umetniške razglednice, izvršuje akcidenčna dela (lepe okraske, ovitke za knjige i. t. d.).

Iz Slatnarjeve tiskarne so izšle med drugim sledeče knjige:

Prešeren, Poezije, Aškercarjeva izdaja, Kette, Poezija, ljudska in ilustrovanja izdaja.

Murn – Aleksandrov, Poezije. Cankar: Aleš iz Razora, Erotika, Gospa Judit, Grešnik Lenart, Hiša Marije Pomočnice, Hlapec Jernej, Križ na gori, Krpanova kobila, Milan in Milena, Nina, Romantične duše, Volja in moč.

Aškerc: Akropolis in piramide, Jadranski biseri, Mučenki, Pesnitve.

Župančič: Čez plan, V zarje Vidove.

Mole: Tristia ex Siberia. Golia Pavel: Pesmi o zlatolaskah.

Trdina: Bajke in povesti, pet knjig, ponatisi iz Ljubljanskega zvana, ena knjiga se je menda tiskala v Kranju.

Vse do zdaj naštete knjige v založbi Schwentnerja.

Podlimbarski: Gospodin Franjo, Perko Pavel: Iz naših gora, zbirka novel, slik in črtic.

Tuma Ferdo: V znamenju življenja.

Razne knjige Slovenske Maticice, posebno že omenjeni Gospodin Franjo.

Preporodovci 1912–1914.

Anton Turk, knjigar v Ljubljani, je tiskal menda vse svoje ljudske knjige pri Slatnarju. Naj bodo navedene sledeče: Stric Tomova kočča, Sveta Notburga, Sveta Genovefa, Mrtvi gostač, Beneška vedeževalka, Elizabeta, hči sibirskega jetnika, Robinzon, Ciganova osveta, Fran baron Trenk, Hedviga, banditova nevesta, Belgrajski biser, Cvetana borograjska, Zmaj iz Bosne,

nadaljevanje na 6. strani

ELEKTRO SERVIS

Marjan Plemeniti
Vrhpolje 73, tel. 831-058

POPRAVILO

- pralnih strojev,
- električnih štedilnikov,
- boilerjev,
- malih gospodinjskih aparatov,
- napeljava in popravilo elektro inštalacij.

Praznovanje kulturnega dne tudi v Šmarci

Čprav je Šmarca mala vasica, je lahko v ponos celi kamniški občini. Maloštevilčna, vendar kulturno in duhovno bogata ima pa tudi odnos do lepote, ki nam jih nudi življenje.

Kot vsak zaveden, kulturni vaščan sem se tudi jaz 5. februarja ob 19. uri odpravila v kulturni dom Šmarca na proslavo, ki je bila namenjena spominu na našega največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna. Šmarški mladinci so številnim obiskovalcem prikazali lepo predstavo, ki smo jo na koncu nagradili z bogatim aplavzom in s tem poplačali njihov trud. Vsako leto pa nam prikažejo novo, z bogatim darom nadarjenosti in sposobnosti ter z veliko truda. Ponosni so

lahko sami nase, ker občinstvu pokažejo in dokažejo nadarjenost in sposobnost. Predstave so se udeležili možje in žene iz Šmarce in okolice, ki čutijo vsaj malo potrebe, da bi se zahvalili velikemu možu slovenske književnosti.

Sama predstava se je pričela s slovensko himno Zdravljica, nadaljevala pa z diapozitivi naše narave in z branjem pesmi naših pesnikov. Videli smo tudi ples, ki je uprizorjal Prešernovega POVODNEGA MOŽA. Ob branju pesmi, ob občudovanju diapozitivov in ob nežnih, vendar žalostnih zvokih strun, smo se vsi popeljali v čudežni svet. Z obraza se je dalo razbrati, da so bili ljudje zadovoljni in hkrati tudi pre-

senečeni, saj zagotovo niso pričakovali tako velike in bogate predstave. Lahko smo ponosni, da imamo tudi v Šmarci ob našem kulturnem prazniku predstavo in da nam naši mladinci prikažejo, kaj vse lahko uspe z ljubeznijo in samozavestjo.

Rada bi se našim mladincem zahvalila v imenu vseh tistih, ki so si proslavo ogledali in so bili z njo zelo zadovoljni. Dokazali so, da tudi tako majhna vas, kot je Šmarca, zmora velikemu možu, kot je dr. France Prešeren, posvetiti proslavo in se mu zahvaliti za njegovo delo in trud in za vse, kar je storil za slovenski narod. Še enkrat HVALA VAM!!! ROMANA ŠAREC, I. letnik ŠŠRM

Oseke ne bodo pozabljene

Krajevna organizacija Zveze borcev in rezervnih častnikov iz Tuhinja sta pripravili spominsko srečanje na Osekah. V nedeljo, 6. februarja 1994, se je pri spomeniku padlim borcem NOB zbralo kar veliko številno ljudje. Bilo jih je najmanj 150, ki se niso ustrašili slabega vremena.

Tako spominsko srečanje pod obronki Menine planine pripravijo organizatorji vsako leto. Tu so padli borci NOB, ki se niso ustrašili težav, ampak so prisluhnili klicu domovine. Uprli so se sovražniku, ki je hotel zasužnjiti našo domovino. Tudi na tem mestu so ugasnili življenja mladih ljudi po »zaslugi« izdajalcev in kolaboracionistov, ki so se udeležili najbolj mračnim silam, silam fašizma in nacizma.

Ivan Hribar iz Tuhinja je v nagovoru povedal veliko zanimivega iz obdobja NOB in govoril o delu krajevne skupnosti. Prebivalci Tuhin-

ške doline so enotno sodelovali v tej neenaki borbi in so ponosni na svoj delež. Nobeno prizadevanje somišljenikov domobranstva, da bi sodelavce okupatorja in izdajalce lastnega naroda rehabilitirali, ne more opraviti njihove zgodovinske napake. Bili so in bodo ostali v očeh naroda samo pokvarjeni. Krajevna skupnost Tuhinj v teh dneh slavi svoj krajevni praznik. Krajani se s ponosom spominjajo težkih in krvavih dni, prinesli pa so nam svobodo in omogočili nastanek nove države Slovenije.

Moški pevski zbor je zapel več partizanskih pesmi, učenci osnovne šole iz Tuhinja pa so recitali dela partizanskih pesnikov.

Prireditelji srečanja so v bližini prireditvenega prostora zakurili velik ogenj. Vsi, ki so prišli na slovesnost, so bili deležni dobrega čaja, mogoče pa je bilo dobiti tudi klobase in pijačo.

Med udeleženci je bilo precej nekdanjih borcev in aktivistov. Veliko je bilo mladih, vsi pa so bili soglasni, da so take prireditve pomembne za pravilno pomnjenje dni iz obdobja NOB.

Vreme ni bilo najbolj naklonjeno, nekaj časa je rosilo, vendar pa to vseeno ni skalilo dobre volje in prijetnega razpoloženja.

Večina ljudi je prišla na to srečanje iz Tuhinjske doline, precej jih je bilo iz Kamnika in tudi od drugod.

Med vračanjem v dolino so nekateri natrgali prvo spomladansko cvetje. Teloh je bil že skoraj odvetel. Cvetele so že tudi trobentice in oznanjale skorajšnji začetek pomladi.

Govornik na prireditvi je povabil navzoče na srečanje tudi v naslednjem letu. Predlog je bil z veseljem potrjen.

STANE SIMŠIČ

Črna obrt v Kamniku

nadaljevanje s 5. strani

Zlatarjevo zlato (Senoa), Knjiga o dostojnem vedenju, Spretna kuharica, Sanjska knjiga, Slovenski šaljičev, Marjetica (Anton Koder), Največji slovenski Spisovnik ljubavnih in ženitovanjskih pisem, 1. 1931. deveta s slikami pomnožena izdaja. Te Turkove knjige beležijo sploh po tri, štiri, pet, šest in več natisov.

Skrabčev Cvetje iz vertov sv. Franciška se je tiskalo pri Slatnarju v letih 1915 do 1925.

Slatnar je podpiral mlade »preporodovce« in jim je tiskal reviji Preporod in Glas juga, tiskal jim je tudi revolucionarno brošuro Klic od Gospe svete, ki je izšla ob 500-letnici zadnjega ustoličenja Koroških vojvod marca 1. 1914 in ki je dala toliko posla ljubljanski tajni policiji.

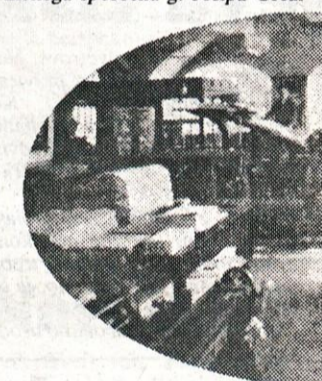
Slatnar je izdal tudi političen list »Naš list«, tednik, z mesečno prilogo »Slovenska gospodinja«.

Urednik »Našega lista« je bil Hinko Saks, Slovenske gospodinjice pa gospa Minka Govekarjeva. Prva številka je izšla 7. 1. 1905 in zadnja, 25. decembra 1908. Od 3. VII. 1906 do 22. 2. 1907 je izhajal list dvakrat na teden. Na prvi strani prve številke »Našega lista« se čita program: »Naš list se ne bo vmešaval v domače prepire, svoj program izvrševati hoče s tem, da bo širil prosveto... Ne oziraje se niti na osebo, niti na dostojanstvo, bičal bode »Naš list« najgrši greh — narodno izdajstvo. Brezobzirno bode razkrinkal nakanne nasprotnikov naših narodnih zahtev, dramil naše ljudstvo k narodnemu delu, narodni zavesti in narodnemu ponosu...«

Kot priloga »Našemu listu« je izhajal od junija 1905 do konca 1907 lokalni list »Kamničan«. V »Našem listu«, prva številka 1. 1908 naznanja založništvo, da je utavilo nadaljnje izdajanje »Kamničana« iz sledečih razlogov: »Kamničan« je bil namenjen Kamniku in

njega okolici. Založništvo je hotelo polagoma ustvariti iz Kamničana reden lokalni list, ki bi bil zlasti v sezonski dobi za mesto Kamnik in njega krasno okolico še posebne vrednosti. Ali vsaka kritika se je smatrala za osebno žaljenje, vsak predlog za vsiljevanje...

Za točnost podatkov, navedenih v tem članku ne jamčim, ker sem jih sestavil ponajveč na podlagi ustmenega sporočila g. Josipa Grčar-

Pogled v notranjost tiskarne Slatnar, kjer so se tiskala v članku omenjena dela.

Borzni kotiček

Kot smo že zadnjič napovedali, se bomo danes posvetili borzni tečajnici, ki jo lahko dnevno najdemo v časopisih, kot so Delo, Dnevnik, Večer itd. Gre za uradno borzno tečajnico, ki jo objavlja Ljubljanska borza vsak delovni dan in sicer s tečajji, kot so se oblikovali dan poprej. Tečajji, ki jih preberete v Delu npr. v sredo, veljajo torej za torek. Tečajnica pa izgleda približno takole:

Uradna tečajnica Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d., Ljubljana											
Datum: 18. 02. 1994											
UVRŠČENA KOTACIJA I — Obveznice											
Uvrščena	Uvrščena	Uvrščena	Uvrščena	Uvrščena	Uvrščena	Uvrščena	Uvrščena	Uvrščena	Uvrščena	Uvrščena	Uvrščena
Št.	Št.	Št.	Št.	Št.	Št.	Št.	Št.	Št.	Št.	Št.	Št.
R SL 1	8,0	2. (1.12)	100,5	24	18. 02.	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	11.047
R SL 2	9,5	6. (1.10)	100,7	24	18. 02.	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	43.321
R SL 3	5,0	1. (03.11)	98,7	100	18. 02.	98,7	98,7	98,7	98,7	98,7	1.257
R SL 10	8,0	2. (01.12)	98,8	100	18. 02.	98,7	98,7	98,7	98,7	98,7	307
R SL 20	9,5	6. (1.10)	100,0	—	18. 02.	100,0	—	—	—	—	—
UVRŠČENA KOTACIJA II — Obveznice											
Mesto Lj	10,0	3. (1.4)	110,1	—	18. 02.	108,5	110,5	—	—	—	—
PROSTI TRG — Obveznice											
Groupa	10,0	7. (15.1)	101,6	24	18. 02.	101,6	102,1	102,2	101,5	101,5	477
Lan 1	10,0	3. (1.1)	100,0	—	17. 02.	100,0	—	—	—	—	—
Lan 2	12,0	3. (1.11)	104,5	—	16. 02.	104,5	—	—	—	—	—
Lan 3	10,0	10	10,0	—	30. 12.	—	—	—	—	—	—
Ob. Ljubla	10,0	2. (1.10)	90,5	—	17. 02.	90,5	91,5	—	—	—	—
Ob. Šmarc	10,0	1. (1.8)	90,84	100	18. 02.	89,0	90,5	90,9	90,9	90,9	229
Ob. Zgaj	11,0	3. (1.1)	77,4	172	18. 02.	74,0	76,8	79,0	76,0	76,0	3.104
PTT Orla	12,0	4. (1.12)	104,5	—	14. 02.	102,9	—	—	—	—	—
PTT Lj	10,0	—	103,54	—	18. 02.	103,0	104,5	105,5	105,5	105,5	34
PTT Gd	12,0	5. (1.1)	120,0	02	18. 02.	119,5	120,9	120,0	120,0	120,0	340
Topolice 1	10,0	3. (1.8)	12,100	—	16. 12.	—	—	—	—	—	—
ROG Ima	25,0	4. (1.4)	98,4	—	17. 02.	98,0	100,5	—	—	—	—
Tela 1	12,0	8. (1.12)	104,0	—	14. 09.	—	—	—	—	—	—
PROSTI TRG — Racionalne dolžnice											
Dolga	1000	(5. 4)	238,750	30	18. 02.	235,600	238,900	238,500	238,100	18.810	—
Dolga	—	—	113,710	30	18. 02.	112,000	114,000	114,500	113,500	1.580	—
Povprečje	87	(12. 3)	2,400	—	18. 12.	—	2,500	—	—	—	—

Kot vidimo, je borzna tečajnica razdeljena na 11 stolpcev in pa na toliko vrstic, kolikor je pač vrednostnih papirjev, ki na Ljubljanski borzi kotirajo. Najprej si pogledimo, po kakšnem ključu so razvrščeni vrednostni papirji (prvi stolpec). Prva oblika vrednostnih papirjev so obveznice. Uvrščena kotacija I pomeni, da gre za najvarnejše obveznice. Pri nas so to zgolj obveznice, ki jih je izdala država (RSL1, RSL2 in RSL8). Znak (0) pri imenu pa pomeni, da gre sicer za isti vrednostni papir, le da je bil ta papir že uporabljen za davčno olajšavo in je zaradi tega njegova cena nižja. Ta posebnost pa bo v veljavi zgolj do naslednjega roka za izdajo davčne napovedi, zato o tem ne bomo veliko govorili.

ja, znanega v Kamniku pod imenom Grčarjev Pepe. Od 1. 1903 deluje v Slatnarjevi tiskarni z malimi presledki kot strojnik-tiskar, je absolvent umetno-obrtno šole, dela lesoreze, linoreze za tiskarno, se udeležuje kot slikar. Odločno se protivi, da pride njegovo ime v javnost, pa moja dolžnost je, da se sklicujem na vir, iz katerega sem zajemal gradivo za ta članček. Marsikatero epizodo zna pove-

dati g. Grčar iz krogov slovenskih literatov in iz našega javnega življenja. Aškerca, ki je pogosto zahajal v tiskarno in je imel z g. Grčarjem kot tiskarjem posla, opisuje g. Grčar kot jako prijaznega moža. Ko mu g. Grčar ni hotel roke, ki je bila umazana od dela, dati v pozdrav, mu je Aškerca zgrabil roko rekoč: »To je dalavna roka«.

V knjigi »Preporodovci« čitamo o Slatnarju, da se ni bal ne konfisciranja, ne potov na policijo, da je imel v svoji pisarni nekaterikrat detektiva, da se je v preiskavi držal tako junaško, da bi bil raje zaprt, kakor da bi izdal kakega dopisnika, naročil si je celo cirilske črke, da je lahko prinašal tudi srbske dopise. Leta 1913, pripoveduje g. Grčar, je zopet obiskal tiskarno tajni agent Toplikar iz Ljubljane, znan pod imenom »Doppelcifer«. Stikal je za rokopolje. Hotel je izvedeti imena avtorjev, katerih Slatnar nikdar ni izdal. Rokopise je imel Slatnar doma shranjene. Tisti dan je bil Slatnar odsoten, kar je bilo detektivu celo ljubo, ker si je obetal boljših uspehov. Vedel sem, da bo po negativnih rezultatih v tiskarni detektiv napravil takoj preiskavo na pri-

vatnem stanovanju. Treba je bilo gospej Slatnarjevi avizirati ta obisk. Srečen slučaj je hotel, da je tajnemu agentu zmanjkalo žveplenk za cigareto, ki si jo je hotel privoščiti radi svojega nervoznega posla. Po nudil sem se njegovemu obiskovalcu, da mu osebno donesem žveplenke. Skočil sem v strojnico in sem tamkaj naročil dekletu — vlagalki, naj skoči preko zunanega zidu (cvinger) neopažena in pohiti k gospej Slatnarjevi z opozorilom, naj takoj skrije vse rokopolje, da je komisija iz Ljubljane tukaj. Tako je bil marsikateri Preporodovec takrat rešen preganjanja.

Večino gori navedenih knjig slovenskih literatov je tiskal g. Grčar in so sli rokopolje skozi njegove roke, menda tudi Kettejevi rokopolje. Dva še nenatisnjena Kettejeva rokopolja hranim. To sta dve kritiki, ki jih je čital Kette v dijaški literarni zadrugi v Novem mestu, eno okrog novega leta 1897, drugo 4. marca 1897 o leposlovnih spisih, ki jih člani prednašali v »Zadrugi«.

ANTON ZEVIK
Opomba uredništva: Odlomek iz Kettejevih rokopoljev na koncu članka je izpuščen!

Pisma, mnenja, odmevi — Pisma, mnenja, odmevi — Pisma, mnenja, odmevi — Pisma, mnenja, odmevi

Odprto pismo Skupščini občine Kamnik in Svetu KS Moste

Zaradi predlagane nove krajevne samouprave in dosedanje porabe samoprispevka smo se odločili za odprto pismo Skupščini občine Kamnik in Svetu KS Moste.

1. Prepričani smo, da ni mogoče razdeliti sedanje občine, dokler se ne rešijo tudi njene obveznosti, zato zahtevamo, da se pred razdelitvijo obstoječe občine reši vprašanje samoprispevka v Mostah, ki je bil namenjen prizidku šole. Samoprispevek je bil sprejet v skladu z občinskimi plani in tudi izpeljan, denar pa že drugo leto čaka na realizacijo.

Od sveta KS Moste zahtevamo javni odgovor, prav tako od občine Kamnik, kako tečejo priprave in kdaj se bo z gradbenimi deli začelo. Prav tako zahtevamo, da se pred razdelitvijo občine dajo nedvomna zagotovila za realizacijo tega projekta.

2. Predlagana varianta razdelitve občine Kamnik na nove občine, je po našem mnenju za vasi Suhadole, Moste in Žeje nesprejemljiva, ker bi izgubili še tiste pravice, ki so jih kot krajevna skupnost imeli.

Če gledamo zemljevid zahodnega dela kamniške občine, potem vidimo, da se ta deli nekako na dva dela. V zgornjem delu je KS Komenda, ki ima nekoliko več prebivalcev. V spodnjem delu pa KS Moste, ki pa je gospodarsko nekoliko močnejša. Ti dve KS

imata skupaj s Križem več skupnih ustanov. Vendar pa je skupno življenje v občini Komenda zaradi unitarne politike Komende nesprejemljivo. Iz dosedanjih izkušenj je povsem jasno, da bi v primeru predlagane občine v KS Moste:

- izgubili bencinsko črpalko (predlog na predvolilnem shodu),
- postopno ukiniti matično osnovno šolo v Mostah in jo selili na podružnično šolo v Komendo. (Študije s strani Komende, ki so v nasprotju s študijo in dogovorom vseh treh KS, občinsko izobraževalno skupnostjo in republiškim Zavodom za izobraževanje ter samoprispevkom. Voljo ljudi, izraženo s samoprispevkom, lahko spremenimo samo z novim referendumom).
- v Suhadolah bi dobili čistilno napravo za kanalizacijo. Glede na dosedanja praksa je povsem jasno, da ne bo možno speljati neочиščene kanalizacije preko občinske meje. V konkretnem primeru bi to bilo v južnem delu Suhadol;
- podaljšanje Komende do križišča v Mostah. (Predlog sveta KS Komenda v prejšnjem mandatu. S tem bi izničili pomen Most v širšem prometnem prostoru in izbris Most iz prometnih zemljevidov Slovenije.)
- V zadnjem času uporabljamo izraz »komendsko področje«, za prebivalce pa Komendčani, kamor uvrščajo tudi sosednje KS, ne da bi te vprašali za mnenje. I. T. D.

Urbanistični plan Most in Komende iz leta 75, ki ga je izdelal LUZ, je načrtoval skupne objekte na sredini tega prostora (sicer na področju Komende), žal za

Komendčane ni bil sprejemljiv. Tako kot so stvar zastavili sedaj na južnem delu predlagane občine, ne bi imeli nobenega objekta skupnega pomena. Bili bi le dobri investitorji.

Sedaj, ko smo dočakali demokracijo, bi bilo logično, da bi imeli prebivalci vseh krajev več pravic kot dosedaj. V predlaganem primeru pa bi se po ukinitvi KS zgodilo nasprotno. V KS Moste imamo svojo zgodovino (originalni grb), močno podjetništvo, po predlagani varianti pa bi v bodočnosti izgubili identiteto.

Glede na to zahtevamo od sveta KS Moste in od občine, da do zbora krajanov pripravijo projekt občine Moste, kar so v zgodovini že bile. Natančne zakonske omejitve glede velikosti novih občin ni, odločala naj bi predvsem volja ljudi.

Ze KS Moste se je pri posameznih projektih (telefoniji, izgradnji mrliških vežic) povezovala s sosednimi kraji. Tudi nova občina se bo morala zaradi racionalnosti na področjih uprave, komunale, gospodarstva itd. projektno povezovati s sosednjimi občinami. S tem bi dosegli racionalno porabo in kontrolo finančnih sredstev in odpravili morebitne stroške, ki bi nastali zaradi majhnosti. Število zaposlenih pa je v dobi računalništva minimalno. Če bi bila v občini Komenda zaposlena dva, potem bi bil v občini Moste dovolj eden.

Povezovanje KS v občine je podobno poroki, v zakonu se morata partnerja razumeti, žrtvovati in se odpovedovati zaradi skupnih ciljev. Če ta pripravljenost ni obojestranska, je zakon brez smisla.

KUD JURJ BOBIČ MOSTE

nadaljevanje na 11. strani

Ko se je potrebno odločiti

Srednja šola Rudolfa Maistra

GIMNAZIJA

Gimnazijski program ne izobražuje za poklic; namenjen je predvsem pripravi na maturo. Učenci dobijo v tem programu najbolj primerno izobrazbo iz družboslovnih in naravoslovnih ved za nadaljevanje študija na univerzi.

Program omogoča tudi pridobitev take splošne izobrazbe, ki je primerna podlaga za poklicno usposobitev za različne zaposlitve po srednji šoli. To je primerno za učence, ki ne bodo želeli ali zmogli nadaljevati študija na univerzi in bodo končali izobraževanje z zaključnim izpitom namesto mature. Potrebna je solidna povprečna inteligentnost, nadpovprečni smisel za učenje, precejšnje predznanje iz osnovne šole pri večini glavnih predmetov, zavestna odločenost za dolgotrajnejše šolanje in vztrajnost pri doseganju postavljenih ciljev.

V gimnazijskem programu je več predmetov, ki so jih učenci srečali že v osnovni šoli, vendar so tu po vsebini zahtevnejši in obsežnejši.

Obvezni so naslednji predmeti: slovenski jezik in književnost, dva tuja jezika, matematika, zgodovina in športna vzgoja (obvezna štiri leta za vse učence); geografija, biologija, ekologija, fizika in kemija (tri leta obvezni za vse učence, v četrtem letniku si jih učenci izbirajo glede na predmete pri maturi ali zaključnem izpitu): umetnost, računalništvo in informatika, psihologija, sociologija in filozofija (enoletni predmeti; učenci pa jih lahko izberejo tudi v večjem obsegu glede na svoj interes oziroma študijsko namero).

Najbolj prometna točka v Kamniku: tu skozi gre dnevno 5.000 nog.

Program v največji meri omogoča pripravo za opravljanje mature, zato je najprimernejši za učence, ki želijo doseči visokošolsko izobrazbo, manj pa omogoča praktične dejavnosti za razvijanje raznih spretnosti, ki so potrebne za opravljanje različnih poklicev. Sedanji gimnazijski program omogoča, da si dijaki delno sami oblikujejo program izobraževanja.

Tako se lahko bolj intenzivno ukvarjajo s predmeti, ki jih bolj zanimajo: v četrtem letniku, ko lahko izberejo kar 11 ur od 32 ur tedensko, imajo program, ki je precej povezan z njihovo odločitvijo za maturo in z bodočim študijem.

Sedanji gimnazijski program upošteva individualne razlike med učenci. V šoli je možno oblikovati različne tipe oddelkov, v katere se vključujejo učenci različne usmerjenosti. Na vsaki šoli pa je možno oblikovati za vsak letnik še po eno skupino, ki se odloči za kakšno posebnost, za katero so se odločili učenci iz različnih oddelkov. Možne so še dodatne skupine, če starši zberejo potrebna dodatna sredstva zanje. Izbirnost v gimnazijskem programu je torej možna, vendar omejena. Odvisna je od materialnih možnosti ter kakovosti dogovarjanja med šolo, učenci in njihovimi starši.

Posebnosti kamniške gimnazije

Pred vpisom v prvi letnik se mora dijak odločiti za enega od naslednjih oddelkov:

- za oddelek z matematiko na zahtevnejši ravni in poglobljeno fiziko, kemijo in biologijo (v takem oddelku se bo intenzivneje pripravljala na vse vrste študija, še posebej pa na študij naravoslovnih, medicinskih in tehničnih ved);
- za družboslovni oddelek s tremi tujimi jeziki (v takem oddelku se bo pripravljala na študij družboslovnih ved in jezikov, manj pa za naravoslovje, tehniko in medicino);
- za družboslovni oddelek z latinščino (v takem oddelku se bo pripravljala na študij družboslovnih ved in jezikov, manj pa za naravoslovje, tehniko in medicino).

Vsebina zaključnega izpita na gimnaziji

- pisni in ustni izpit iz slovenskega jezika in književnosti;
- pisni in ustni izpit iz tujega jezika ali matematike (po izbiri učenca);
- ustni izpit iz dveh predmetov četrtega letnika (po izbiri učenca).

Matura

Kdor bo hotel študirati na univerzi, bo moral opraviti maturo. Maturu obvezno opravlja iz petih predmetov, neobvezno pa še iz šestega:

- slovenski jezik
  - angleški jezik
  - matematika in
- iz dveh predmetov po izbiri iz ponudbe šole.

Predmeti, ki jih ponuja naša šola:

- fizika,
- kemija,
- biologija,
- zgodovina,
- geografija,
- psihologija,
- filozofija,
- sociologija,
- ekonomija,
- nemški, francoski, italijanski in španski jezik.

Razumno razmišljajoč dijak si bo pridobil čim širše znanje in vstopnico za več fakultet ali študijskih smeri. Zato bo morda izbral še štiri maturitetni predmet. To je posebno pomembno pri študiju naravoslovja, če manjka del znanja iz skupine naravoslovnih predmetov (fizika, kemija, biologija), in pri študiju jezikov, če je matura vstopnica za študij.

Priprava na štiri maturitetni predmet bo brezplačna.

EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK

Poklic: ekonomski tehnik finančno računovodskega področja ali komercialnega področja ali splošno ekonomskega področja

Ekonomski tehniki se zaposlujejo in opravljajo dela v računovodstvu in finančni operativi podjetij, v bančništvu in zavarovalništvu. Opravljajo delo trgovskih potnikov in delo v komerciali podjetij ter v špediterstvu in carini. Usposobljeni morajo biti za podjetniško sodelovanje v manjših poslovnih enotah in za skupinsko delo v večjih podjetjih. Zato sta od psihofizičnih lastnosti najpomembnejši komunikativnost in smisel za organizacijo. Poklic je torej primeren za odprte ljudi, ki zlahka vzpostavljajo stike z drugimi in se brez težav vključujejo v novo okolje.

Poklic ekonomski tehnik je primeren za oba spola.

Izbirna področja izobraževanja so:

A) finančno-računovodsko področje

Po končanem izobraževanju je ekonomski tehnik usposobljen za delo v računovodstvu in finančni operativi podjetij ter v bančništvu in zavarovalništvu.

B) komercialno področje

Učenci so usposobljeni za uporabo temeljne ekonomske propagande trženja, za delo trgovskih potnikov in za delo v komerciali podjetij, špediterstvu in carini

C) splošno ekonomsko področje (priprava na maturo)

Zaključek šolanja

Zaključni izpit

- pisni in ustni izpit iz slovenskega jezika in književnosti,
- pisni in ustni izpit iz angleškega jezika ali matematike (po izbiri učenca),
- ustni izpit iz predmeta gospodarsko poslovanje,
- pisna naloga iz računovodstva (izbirna skupina A),
- seminarska naloga z zagovorom iz enega od izbranih strokovnih predmetov (izbirna skupina B in C),
- seminarska naloga z zagovorom iz enega od izbranih strokovnih predmetov (izbirna skupina C).

Za šolanje ni nikoli prepozno

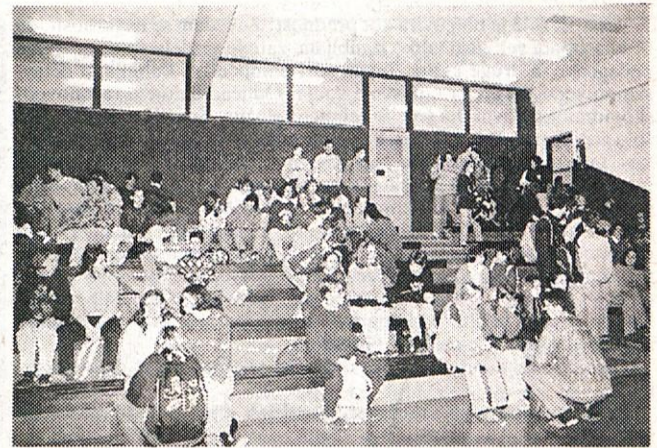
V enoti Izobraževanje odraslih pri Srednji šoli Rudolfa Maistra Kamnik si odrasli lahko pridobijo spričevalo, to je javno listino, za ekonomsko komercialne tehnike, prodajalce, poslovodje, gimnazijce in naravoslovno-matematične tehnike.

Razen programov javne šole izvajajo različne jezikovne tečaje in tečaje funkcionalnega izobraževanja po potrebah v kamniški in delno tudi domžalski občini.

Enota Izobraževanje odraslih je kot posebnost razvila obliko vodnega samoizobraževanja. Ta pristop omogoča prilagajanje tempa in oblik izobraževanja potrebam odraslih. Vpišejo se lahko kadarkoli (ni nujno, da jeseni; lahko tudi maja ali junija). Učijo se pri organiziranem pouku, tečajih, na seminarjih, na konzultacijah in s pomočjo učnih gradiv. Šola omogoča izpite, pripravljala in svetuje gradiva.

Ob vpisu kandidat dostavi spričevala o predhodnem šolanju, služba enote pa ugotovi razlike do zaželenega spričevala in svetuje pot. Občan torej dela po svojih zmožnostih in tudi plača vsako uslugo šole posebej.

Kamniška enota izobraževanja odraslih sega tudi v druge predele Slovenije: z dislociranimi enotami in s strokovno pomočjo.

Oddih v šolski avli.

Letos se v dislocirani enoti v Domžalah šola okrog štirideset občanov, na Štajerskem – v Žalcu – pa se bliža številu dvesto. Tam se razen Žalčanov izobražujejo tudi Celjani in Slovenjgradčani. V vseh enotah pridobi zaključno spričevalo od petdeset do šestdeset občanov na leto, veliko število pa dobi razna potrdila o pridobljenem znanju. Enota, ki ima kot ena redkih dovolj strokovno ustreznih predavateljev, lepo sodeluje tudi z Uradom za delo. Tako pripomore, da si ljudje pridobijo formalno izobrazbo, če je še nimajo, da si pridobijo alternativni poklic ali da se prekvalificirajo, če ni več upanja za delo, ki so ga doslej opravljali.

Kot občani pa se lahko vpišejo tudi neuspešni nekdanji dijaki, ki jih je mladostni nemir odvrnil od rednega šolanja (pogosto ob slabo plačani naporni službi, proti plačilu, nekateri z majhnimi otroki in drugimi težavami). Vendar je tudi to ena od poti, ki mladino vodi do cilja.

To opogumlja!

Katere jezike se lahko učijo dijaki?

Dijaki se na naši šoli učijo naslednje jezike:

- ANGLEŠKI JEZIK – obvezno
- NEMŠKI JEZIK – obvezno
- ITALIJANSKI JEZIK – redno ali fakultativno
- FRANCOSKI JEZIK – redno ali fakultativno
- ŠPANSKI JEZIK – fakultativno
- LATINSKI JEZIK – redno, fakultativno ali kot krožek.

Obvezni, redni in fakultativni pouk potekajo po rednem šolskem programu, dijak pa v spričevalo dobi oceno.

Vsebina krožka je sproščena, dijak jezik spoznava ljubiteljsko.

Fakultativni pouk, ki ga dijak plača, organiziramo, če je za isto stopnjo vsaj deset prijav. Izjemno jezikovno nadarjenim dijakom omogočimo tudi individualni in brezplačni fakultativni pouk tujih jezikov in latinščine.

V šoli o šoli – z ravnateljico

Z ravnateljico Srednje šole Rudolfa Maistra v Kamniku sem se pogovarjal na lep januarski dan sredi epidemije gripe.

Bili ste dijakinja kamniške gimnazije. Povedali ste mi, da v Kamniku živite skoraj četrto stoletje, eno desetletje pa ste ravnateljica tukajšnjih srednjih šol. Ste v tem času prirasli h Kamniku?

Res sem bila dijakinja kamniške gimnazije, vendar sem maturirala na bežigrjski. Zaradi nekkih težav mi je bilo kot Domžalčanki ugodneje, da sem se šolala v Ljubljani. Na kamniško gimnazijo in na Kamnik imam lepe spomine. Tudi zato mi ni bilo težko, ko me je kasneje neki Kamničan pripeljal v Kamnik in me napravil Kamničanko. Sodim torej med tako imenovane »pritepence«. Tej vrsti ljudi Kamničani radi kaj poočitajo. Že kot dijakinja pa sem med dolgim čakanjem na vlak s simpatijami raziskovala Kamnik in si zapisovala vtise. Zdi se mi, da sem nekoliko romantična in umetniško zagreta duša, ki jo hitro prevzame slovenska kulturna dediščina. Za to pa je v Kamniku dosti »paše«.

Šola je za naše mesto zelo velika. Kako jo lahko uspešno vodite?

Pred leti so mi rekli, da je Kamnik nekaj posebnega, ker pride največ dijakov na enega meščana, čeprav ni niti veliko mesto niti regijsko središče. V zadnjih letih se pri nas šola okrog 1200 dijakov na leto in okrog 400 odraslih. Razen srednje šole pri nas delujeta tudi obrat šolske prehrane, ki kuha tudi za osnovne šole in vrtce, ter enota izobraževanja odraslih, po starem delavska univerza.

Utrinek med selitvijo k naslednji učni uri.

POZOR

Letos je vpisni postopek za vse srednje šole spremenjen.

Verjetno bomo morali omejiti vpis. Pri nas boste lahko kandidirali le, če se boste prijavi. Če boste kandidirali drugje, kasneje pa si boste zaželeli našo šolo, k nam ne boste več mogli.

Velikost šole je bolj ovira kot prednost. Zavedam se nevarnosti, da bi šola zaradi velikosti lahko izgubljala, zato je razdeljena na notranje pedagoške in druge enote. Imam štiri pomočnike, kuhinja in delavska univerza pa imata tudi svoje vodje. Odlično delujeta računovodsko-administrativni del šole in tehnična služba. Snažilnik nimamo, ker šola čisti servis. V šoli je zasebna služba, ki skrbi za nakup pripomočkov, pisarniškega materiala, tehnične opreme, knjig iz vse Evrope, za fotokopiranje, vezavo in tisk gradiv, prav zdaj se širi še za telefonsko govornico, barvno fotokopiranje, ekspresno tajnico in laserske tiske. Povsod, kjer je mogoče, smo delo posodobili z računalniki in drugo opremo. Posamezni deli šole torej delujejo samostojno, zato se pretežno in neposredno vendarle lahko posvečam bistvenim ravnateljskim nalogam. Izbrali smo nekaj zelo delovnih in poštenih obrtnikov, ki so nam lojalni, in ki nam – saj imamo dela za pravo majhno naselje – hitro in zanesljivo pomagajo.

Zadošča, da napišem listek, dvignem telefon, pa je delo opravljeno.

Bi lahko primerjali uspešnost kamniških dijakov z dijaki drugih šol?

Osnovnošolci, ki prihajajo k nam, so različni. Njihova prilagodljivost našim programom je odvisna od kakovosti osemletk, od kulturne razvitosti našega okolja in drugih vplivov, ki oblikujejo mlado osebnost. Zanesljivo pa so absolutni naše gimnazije pri delu in študiju približno tako uspešni kot z najboljših slovenskih gimnazij. Za to trditve imamo tudi statistične potrditve. Zaupam v svojo šolo, ki sta jo obiskovala tudi moja sinova.

Dijaki ekonomske šole se usposablajo predvsem za delo, študirajo pa le najboljši. Mislim, da smo z večino lahko zadovoljni. Njihovo uspešnost lahko vrednotimo šele kasneje – ko se med delom uveljavijo.

So med gimnazijci predvsem odličnjaki?

Večletno spremljanje kaže, da je kakih 70% osmošolcev, vpisanih na gimnazijo, odličnih – slaba polovica s samimi peticami, drugi so prav dobri, redka izjema pa dobra. Na ekonomski šoli je večina prav dobra ali dobra.

Osnovnošolske ocene se v srednji šoli verjetno znižajo?

Oba programa, ki ju izvajamo pri nas, sta razmeroma zahtevna. Tudi na ekonomski šoli je na primer matematika, ta večna povzročiteljica šolskih težav, eden od pomembnih in zahtevnih predmetov, precej učenja pa zahtevajo tudi strokovni in teoretski ekonomski predmeti ter slovenski jezik. Gimnazijcem je treba povedati, da je za uspeh nujno vsaj troje: dovolj znanja, primerna sposobnost ter pripravljenost za dolgotrajen študij in trdo delo. Če kaj manjka, so težave. Ekonomski tehniki pa potrebujejo tudi dovolj široko razgledanost, splošno kulturo, sposobnost za komuniciranje...

Osnovnošolski odličnjaki so praviloma uspešni, gimnazijci s trojkami in ekonomisti z dvojkami pa bodo morali za pozitiven uspeh še posebej veliko delati.

Po časopisnih polemikah sodim, da je zadnje čase na splošno več razhajanj med pričakovanji staršev in delovanjem šol.

To bi lahko nekoliko potrdila predvsem za zadnja tri leta. Sodim približno v isto generacijo kot starši naših dijakov, zato čutim razlike med svojo in sedanjo srednjo šolo. Oblike in tudi vsebina šole sta se precej spremenila. Proces razvoja naše državne šole ni zaključen. Novostim šolniki nekako sledimo, teže pa starši, saj jim neposredno niso dostopne. To jih bega, v marsičem ne vidijo logike ali smisla, vendar ni dovolj priložnosti za pomenek.

Če ni pedagoška tajnost, pri čem pa se z dijaki in starši najpogosteje razhajate?

Ne, ni, vendar ste me spravili v zadrego, ker verjetno mislite predvsem na konflikte. O tem vam lahko govorim le s svojega zornega kota. Če že moram odgovoriti, naj povem, da prvo nerovo povzročijo ocene. Nekdanji odličnjaki, prav dobri... se namreč razporedijo, tako da jih ostane pešiča, drugi pa zdronejo navzdol po lestevici ocen. To domači težko sprejmejo. Ni nam na primer všeč, če starši najamejo inštruktorje, namesto da bi svoje »pokovce« pripravili k domačemu delu. Jezijo nas nekateri inštruktorji, pisani po izobrazbi, ki poučujejo vse mogoče, s šolo ne sodelujejo, poučujejo mimo programa – če ni uspeha, nas staršem črtnijo. Kdaj pa kdaj se s starši sporečemo zaradi vzgojnih ukrepov ali različne ocene teže dijaških »pogrujavščin«. Težave imamo z dijaki, ki so v šoli na željo ali celo na pritisk staršev, čeprav jih nič ne zanima. Včasih nekateri starši od nas zahtevajo uspeh za vsako ceno. Če je pritisk staršev na otroka premočan, se doma brani in včasih pripoveduje prav neverjetne grdobije o šoli. A to prenesemo, saj dijaka tudi razumemo.

Bi staršem lahko očitali kaj napak glede vzgoje?

Redkim. Mislim, da je velika večina skrbnih in uspešnih vzgojiteljev. Vzgojne težave se spreminjajo tudi s stilom vzgoje. Odkar je socialno razslojevanje opaznejše, imetje pa postaja simbol uspešnosti, nam povzročajo težave nekateri mladi, ki imajo materialno usmerjeno vzgojo. Apetit po materialnem bogastvu pa mlado in nedozorelo dušo potegne marsikam. Nekateri starši dijakom kupujejo prav neverjetne stvari, kot so zelo draga oblačila, motorji, vozniki izpit še pred polnoletnostjo, potem pa avto. Tak otrok nima neizpolnjenih želja, kar mu siromaši življenje, ne zna se boriti za eksistenco, saj mu je vse prineseno na krožniku. Kot sem že omenila, se tako vzgajani najstnik le težko zdravo osebnostno razvija.

Na vašo željo sem našla nekaj težav, vendarle pa imam občutek, da z večino staršev lepo sodelujemo. Skušamo pomagati, gremo nasproti, skušamo razumeti, ne moremo pa vlivati znanja in podarjati ocen.

Kaj pa dijaška zaljubljenost? Nekoč je bilo to najbolj skriti. Kako je s horo legalis?

V mojih gimnazijskih letih to ni bil več problem, tudi če je šlo »malo dlje«. Kako je z zaljubljenostjo danes, sprašujete? Dajte no, to pa mora biti. Kdo ve, koliko parčkov je na šoli. In kdo ve, koliko nežnih pogledov in misli še povrh. Včasih opazujemo njihove skrivnosti, včasih tudi nas zanima, ali se bo iz prvih iskric kaj razvilo. Ampak fantje so na šoli, kjer je skoraj tisoč deklet, krepko šibkejši spol.

Hore legalis danes šolniki ne spremljamo. Spada k domači vzgoji. Tej se pa včasih čudimo. Ne vem, kako morejo starši dovoljevati ponočevanje dvanajst, trinajst let starim osnovnošolskim dekletom. Ne razumemo, da nekateri dijaki veliko poučujejo, v šoli pa so neprespani – da starši ne stopijo v kak lokal pogledat za svojim nadobudnežem. Vplivi so lahko škodljivi, če oseba ni dovolj zrela, z zrelostjo pa je v teh letih križ, čeprav na srečo raste. Mislim, da se naša stara hora legalis ne more vrniti. Staršem svetujemo manj naivnosti, kadar jih njihov nadobudnež prepričuje, da ponočujejo »vsi«.

Pa se vrniva k resnejšim zadevam. Pravite, da po zaključnem izpitu kar uspešno študirajo?

Spremljamo jih ob sprejemnem postopku in med prvim letom študija, ko so še »naši«, kasneje pa prevladajo druge okoliščine. Lani so na fakultete sprejeli... dijakov naravoslovne in... dijakov družboslovne gimnazije. Dijaki ekonomske šole se najpogosteje vpisujejo na obe stopnji ekonomske fakultete. Največ lanskim gimnazijcem se je vpisalo na filozofsko, pred leti pa je prednjačila elektrotehnika.

V odmoru sem opazil veliko in glasno množico, ki je drvela v jedilnico. Kako imate urejeno dijaško prehrano?

Ravnateljica prof. Vanda Rebolj.

Malica je obvezna, ali drugače povedano, dijak mora v šoli nekaj pojedsti. Če ne malica, naj kosi. Če česa ne mara, lahko dobi kaj drugega, tudi dietno hrano ali vegetarijanski obrok. Starši to večinoma podpirajo. Če pa malico odpovedujejo, jim nasprotujemo. Čudni starši, ki mislijo, da lahko dijak ob takih naporih pol dneva shaja brez hrane. Tudi težave povezane z živci in neprijetnimi razvadami, nosimo predvsem mi, zato si jemljemo pravico, da o tem tudi nekaj rečemo. Seveda pa vsi socialno šibki dobijo malico brezplačno. Spodbujajo nas statistični podatki o tistem delu zdravja naših dijakov, ki je povezano z zdravo prehrano. Zato kar vztrajamo.

Dijaki torej v šoli radi jedo?

Tega si pa ne upam reči. Dijaki malico pogosto kritizirajo, čeprav zbiramo njihove pripombe in jih skušamo upoštevati. Tudi »repetek« lahko dobijo. Vendar je enemu všeč to, drugemu ono. Več jedilnic hkrati si ne moremo privoščiti. Le ob praznikih kuhinja dijake in profesorje malo »pocrklja« s približki.

Kot ste sami videli, ne bežijo pred malico. Spomnila sem se dogodka pred mesecem dni, ko sta bila na ogledu šolske avle dva starejša gospoda. Zavonilo je, nato pa je – kot danes – vsa šola zabučala. Morala sem ju potolažiti, da dijaki ne bežijo pred nevarnostjo, ampak na malico.

Šola buči tudi zaradi glasbe, ki jo dijaki poslušajo med odmori. To, da ni za vsaka profesorska ušesa, pa je že druga zgodba.

Nič še nisva rekla, odkod prihajajo dijaki v Kamnik.

Naš šolski okoliš ima skrajno mejo nekje med Črnučami in Bežigradom. K nam se vpisujejo razen redkih izjem vsi učenci iz kamniške občine, ki želijo obiskovati gimnazijo ali ekonomsko šolo, nato pa se v južni smeri redčijo. Domžalčani se tako kot v mojih dijaških časih vpisujejo v Kamnik ali Ljubljano. Zato je pri nas največ Domžalčanov, njihov delež se je v mojem desetletju povečal še za 12%.

V Kamniku je maturiralo že kakih petinštirideset generacij. V Sloveniji so znatno starejše šole. Ali ta doba zadošča za nastanek čvrste šolske tradicije?

Mislim, da v Kamniku ne moremo govoriti zgolj o teh petinštiridesetih letih, čeprav menim, da je to dovolj dolga doba za oblikovanje šolske tradicije. Če pogledava stoletja nazaj v šolsko zgodovino, lahko vidiva, da je Kamnik na Slovenskem večkrat dominiral s svojimi šolami, in to bodisi z uspešnostjo bodisi s prevzemanjem novosti. To je ob bogatem kulturnem življenju tukajšnjim ljudem vcepilo spoznanje, da je šola nekaj vrednega, svetega, eksistenčno nujnega, nekaj, za kar je vredno tudi prispevati.

Lastna tradicija in vrednote ljudi so za vsako šolo pomemben dejavnik. Kamniška gimnazija je vzporedno z izobraževanjem tudi vzgajala in usmerjala k duhovnim vrednotam, ne glede na to, kateri študij je izbral dijak. To tradicijo zavestno gojimo dalje. Vsako leto tudi novincem povemo, da šola vzgaja v duhu trajno vrednega. Če jim to ne bi ustrezalo, da bi se lahko odločili za drugo šolo.

Spet sva zašla k vzgoji. Kako v Kamniku prodirajo razni skrb zbujajoči velemestni problemi?

Večjih težav nimamo. Ni nam znano, da bi se dijaki nasilniško vedli. Kajenje in prodajo marihuane poskušamo odkrivati. V ta namen sistematično zbiramo podatke. Vse prireditve so pri nas profesionalno varovane tudi z osebami, ki bi prepoznale mamilo. Sodelujemo s policijo in drugimi organi: tako se postopoma oblikujejo slike o pojavih, ki bi mlade lahko ogrozili. Zelo dragoceni so podatki, ki nam jih dobrohotno posredujejo dijaki, starši in drugi.

S »preizkušanjem maliganov« imamo zdaj več, zdaj manj težav: včasih dijaki s steklenico kaj proslavijo, pa tudi v lokalih jim natočijo. Na plesih je bilo tudi nekaj težav. Za vse imamo celo vrsto izvirnih, a neprijaznih, preventivnih in zdravnih metod. Profesorji dijake opazujejo. Spremljajo osebnostne spremembe, motnje v koncentraciji, spremembe v pisavi. Poglobimo se v dijaka, skušamo odkriti vzrok in pomagati...

Mislim, da težave obvladamo, kar pomeni, da jih lahko ustavimo, ko se zavzamemo. Zavzamemo pa se vedno, kadar zanje zremo. Pravzaprav gre za to, da dijaki ne bi posegali po nezaželenem: da bi svojo potrditev iskali v vrednem, da bi most do zrelosti preživeli srečno in brez trajnih stranut. Verjamem, da to ni neuresničljivo pričakovanje.

Bi torej lahko rekli, da v Kamniku ni toliko nevarnosti za mlade kot v Ljubljani?

Če bodo z otrokom pomembne težave, jih bomo najverjetneje zelo zgodaj opazili. Če bomo sodelovali in če si bomo zaupali, je uspeh precej verjeten. Vem, da vse šole ne skrbijo toliko za svoje dijake.

Vas kaj moti pri mladih na primer navijanje glasne in hrupne glasbe, kritiziranje in nenavadno vedenje?

Ne, sploh ne. Njihova glasba ni moja glasba, vendar se tudi zaradi moje doma včasih tresejo okenske šipe. Kritičnost mladih je stil, a tudi potreba. Udarnost in kritika spreminjata svet. Brez tega bi preteklost kar trajala. Tega pa tudi mi »stari« ne smemo dovoliti. Pri kritikah pa se velikokrat strinjamo z njimi. Le da oni to neposredno povedo, jaz pa... Ni mi treba molčati, vendar pa moram delovati bolj diplomatsko. Z nezmerno ostrino človek probleme lahko dodatno zaplete, jaz pa jih moram predvsem reševati. Izražanje kritičnih misli pa ima svoje meje, ki jih določa splošna kultura. To tudi v šoli zahtevamo.

Vi ste morali delovati tudi v obrnjeni vlogi, kot mama dveh šolajočih se sinov. Kakšna je ravnateljica, ko je sama v vlogi starša?

Moja sinova sta skoraj odrasla, jaz pa v njunem življenju nisem več prva ženska. Povedala sem že, da sem jima bila v srednji šoli hkrati ravnateljica in mama. Vse je bilo sproščeno in naravno, z njunimi profesorji sem pač komunicirala tudi v obratni vlogi. Ko smo vsi pričakovali, da bosta, kot njuno ožje in širše sorodstvo, izbrala kak tehnični študij, sta se našemu »strokovnemu« usmerjanju navkljub, nekje sredi zadnjega letnika odločila za medicino.

Oba z možem sva dnevno odsotna po deset do dvanajst ur. Vzgjajala sva ju zato tudi preko nevidnih niti, ki so nas povezovale in

na daljavo. Tudi njima kritična leta niso minila povsem gladko, zato ne verjamem tezi, da otroci lahko normalno odraščajo sami po sebi. Dokaj napeto sem bedela nad njima, razmišljala, kaj posameznost pomeni za normalno dozorevanje. Kar se mi je zdelo narobe, sem skušala preusmeriti, zavirati slabo, ko je bilo še v zametkih, odstirati dobro. Pri oblačenju sta skromna, cigarete in alkohol jima niso bili potrebni. Uveljavljala sta se s športom in na tekmovalnih v znanju. Veliko smo potovali in preživljali čudovite zimske in poletne počitnice.

Mislim, da so današnje družine precej prizadeli materialni problemi. Se to čuti tudi v vaši šoli?

Še huje je, ker so ti problemi ponekod načeli tudi družinske odnose. Takrat smo v težavah sami. Naša psihologinja mora biti velikokrat mama, oče in prijateljica hkrati.

Dokler v družbi ni dovolj mehanizmov za uravnavanje socialnih razlik, jih mora imeti šola. Dijak lahko pri nas dobi ali si brezplačno izposodi učbenike. Sklad imamo še od takrat, ko je na začetku usmerjenega izobraževanja tedanja izobraževalna skupnost prvošolcem kupila učbenike. Učbenike smo izposojali vsa ta leta, z izposojnino pa obnavljali zastarele in dotrajane učbenike. Od letos si socialno šibki lahko izposodijo tudi učbenike za višje letnike. Nekaterim res izjemno šibkim smo lani plačali zaključni izlet v Španijo, vsem pa stroške ene celodnevne ekskurzije. Invalidi, ki težko pišejo, na stroške šole fotokopirajo zapiske. Povedala sem že, da imajo socialno šibki brezplačno malico, kakemu res izjemnemu primeru pa plačamo tudi kosilo. Stalnega in stabilnega vira za socialno šibke dijake nimamo, zato ne vemo, kako dolgo bodo za to še sredstva.

Na kratko predstavite še profesorski zbor!

Letos na šoli poučuje sedemdeset profesorjev. Petina je moških. V povprečju so v najlepših letih – s povprečno dvanajstim leti delovne dobe. To je hkrati čas pogostih poročniških. Kolikor le moremo, vlagamo v njihovo izobraževanje doma in v tujini. Omogočamo jim lastno strokovno delo, dvanajst jih ima tudi strokovne funkcije na ravni države. Vedijo okrog štirideset krožkov in z dijaki petindvajset raziskovalnih projektov.

V minulemu letu je šolska oblast učitelje razdelila v plačilne razrede. Kako je to delovalo na njihovo delo?

Mislite napredovanje?

Da, napredovanje.

Podlaga za napredovanje je Pravilnik o napredovanju. Profesor mora med drugim zbrati zadostno število točk iz strokovnega dela in dela z dijaki. Vedeti morate, da naši profesorji že dolga leta res veliko delajo, še posebej na gimnaziji, ki ima daljši staž in več neobveznega dela voljnih učencev. Zato so pogoje hitro izpolnili. Mislim, da je napredovanje prineslo nekaj samopotrditve in zunanega priznanja (tega je v šolstvu malo), in s tem tudi nekaj skritega osebnega zadovoljstva. Prizadeven pedagog lahko pri nas napreduje takoj, ko doseže ustrezna leta službe. Taka pa je večina.

Šole zagotovo čutite vsesplošno pomanjkanje denarja. Kako jih lahko opremljate, še posebej z računalniki?

Naša šola je po mojem mnenju solidno opremljena. Več težav je s primerno didaktično izrabo sredstev, tako da na učno uro uporaba učnih sredstev ne zadošča. Težave so tudi s programi in z materiali.

Prvi računalniški koraki – dijaki 1. d.

Koliko je računalnikov, ne vem. Imamo dve računalniški učilnici za individualni pouk, računalnike v nekaterih učilnicah; računalniško posodobljeni so uprava, knjižnica, računovodstvo. Pred kratkim smo dobili multimedijski sistem za kemijo. Računalnik je postal nujen pripomoček.

Šola ima razen računalniških še kemijske, biološke in fizikalne laboratorije ter kabinete. Mislim, da je tudi druge opreme vsaj toliko, kolikor je lahko izkoristimo. Če kdo potrebuje več, kupimo. Isto velja za pripomočke manjših vrednosti.

V kakšnem obsegu pa si lahko privoščite strokovno literaturo?

V neomejenem. Če potrebujemo knjigo, jo naročimo kjer koli na svetu. Za knjige mora biti denar, pa tudi za knjižnico.

Knjižnica mora biti srce šole. Razen za knjige moramo zagotoviti razmere tudi za druge informacijske medije, kot so računalniki, laserske plošče, video in zvočne kasete. Načrt prenove naše knjižnice je star že dve leti. Nekaj časa je moral zoreti. Knjižnico smo morali tudi kadrovsko urediti. Mislim, da smo prav v tem mesecu zaposlili pravega človeka. Vse knjižnično gradivo smo vnesli v računalnik, večji del je tudi opremljen s črtno kodo. Namestili smo prve računalnike za samostojno učenje. Ta mesec montiramo računalniški katalog in modem, ki nas bo povezal po sistemu COBISS z drugimi informacijskimi centri. Večji del nalog pa nas še čaka.

Šolska knjižnica je bogato založena.

Na zaključku pogovora recite šolskim novincem kaj spodbudnega!

Pogumno, a s spoštovanjem h knjigam! Korajžno, vedro, a odgovorno! Poprimi za delo, bodi trmasto vztrajen! Potrebuješ znanje, ocene in oboje skupaj! Izkaži se! Kot dekle, kot fant, kot zrel in razumen človek. Verjemi, da imajo starši – tako kot učitelji – pogosto prav. Pogovori se z njimi, vendar jim ne tečnari, saj imajo razen tebe še druge težave! Ne tarnaj, ne smili se sam sebi in ne bodi mevžast! Taki dijaki mi niso všeč!

Kaj? Kako? Zakaj?

Vsako leto, ko so učenci in starši nekoliko vznemirjeni zaradi vpisa v srednjo šolo, postavljajo podobna vprašanja.

Zbrala jih je ravnateljica s sodelavci in pripravila tudi odgovore.

Kaj naj storim, da bom sprejet?
Uči se! Za ocene in za znanje. Verjemi, da to, kar ti pripovedujejo starši in učitelji, niso prazne marnje. Potrudi se! Naj kaj počaka. Vpis v srednjo šolo ne more.

Bom lahko izbral profesorje in sošolce?
Profesorjev žal ne. Lahko pa boš izbral enega sošolca, s katerim bi bil rad skupaj v razredu. Če bo mogoče, ti bomo ustregli.

Na ekonomski šoli so skoraj sama dekleta. Kako se bom počutil, saj sem fant?

Po tvojem vprašanju sodim, da si še deček. Dečki zrastejo v fante, fantje pa v moške. Ko rastejo, se spreminja njihov odnos do življenjskih sopotnic. Kako se boš počutil? Dobro. Seveda, ko boš fant!

Bo veliko težje kot v osnovni šoli?
Ne morem zanikati razlik med osnovno in srednjo stopnjo šolanja. Poskušamo jih ublažiti, kolikor dopušča program. Kljub temu pa vemo, da velik del prvošolcev preživlja prilagoditvene težave, ki niso usodne. Manj jih imajo bolj optimistični dijaki, vaje, da jim ni vse prineseno na krožniku. Težje je, če je v strahu vsa družina, če so starši panični. Strah je resnično odveč, je bolj stvar slabih živcev, kako se temu streže, pa vedo – morajo vedeti – starši. In tudi, kaj storiti.

Koliko se bom moral učiti vsak dan?
Če sodimo po anketah, ki jih ponavljamo vsako drugo leto, se dijak, ki ima vsaj dober učni uspeh, povprečno doma uči dve uri in pol do tri ure na dan, in to tudi v soboto, ko postori, česar ni med tednom.

Ukvarjam se z različnimi zunajšolskimi dejavnostmi. Jih bom moral zaradi obilice učenja opustiti?

Nikakor ne, razen če je res preveč. Moral si boš napraviti dnevni, ali bolj tedenski načrt za domače učenje, druge dejavnosti in za konjičke, kot so na primer branje, glasba in podobno. To bo nujno, ker bo tvoj srednješolski urnik neenakomeren. Zato se boš moral npr. učiti v torko za petek, ker bo sredi lažja kot četrtek. Če boš državni reprezentant ali uvrščen med prvih pet v državi v kakem športu ali če boš obiskoval še kako drugo šolo, ti bomo pripravili individualni program. Spremenimo seveda samo način dela, ne pa zahtev.

Ne vem, če bom uspešen pri predmetih, kot so trženje, računovodstvo ali gospodarsko poslovanje na ekonomski šoli, ker sploh še ne vem, kaj pomenijo.

V naših gradivih ti te predmete pisno predstavljamo. Nekaj boš zvedel od profesorjev na informativnem dnevu. Lahko prideš na našo šolo za kako uro k pouku teh predmetov. Pozanimaj se pri ljudeh, ki že opravljajo delo ekonomsko-komercialnih tehnikov; zagotovo jih nekaj poznaš. Če spretno obračaš žepnico ali če si uspel prodati sošolcu kako neumnost, to še ni talent za ekonomijo. Sicer pa: boš že videl!

Četrtošolci pri biološki uri.

Ali so oddelki, v katerih se dijaki učijo tri tuje jezike, elitnejši?
Če misliš, da so sami po sebi elitnejši, moram reči, da mi je tako razmišljanje tuje. Elitnost je v znanju, delavnosti in ozemljenosti razvoju. Po uspehu pa so oddelki s tremi jeziki taki kot drugi gimnazijski. Glede na navedeno je v vsakem nekaj zelo elitnih dijakov.

Zakaj naj bi izbral zahtevnejšo raven matematike? Kakšen smisel imajo zahtevnejši naravoslovni predmeti?

Na naši šoli poučujejo matematiko na zahtevnejšem in na temeljnem nivoju. Nivo izbereš pred prvim letnikom. Na ekonomski šoli je vsa matematika na temeljnem nivoju. Če izbereš zahtevnejši nivo matematike, hkrati izbereš tudi poglobljeno fiziko, kemijo in biologijo. Zahtevnejša matematika je nujna za študij naravoslovnih ved, medicine in tehnike. Pričakujemo tudi, da bo na nekaterih fakultetah matura iz zahtevnejše matematike pogoj za vpis. Z izborom matematike si torej odpiras ali zožuješ možnosti študija. V naravoslovnih oddelkih se zbirajo bolj motivirani dijaki, zato je ozračje boljše, to pa pritegne tudi lažje. Uspehi naravoslovcev so na sprejemnih izpitih znatno višji tudi na družboslovnih fakultetah. Podobno velja za prvo leto študija.

Ali pri matematičnih testih res rešuješ samo naloge, ki jih še nisi videl?

Na gimnaziji in v maturitetnem oddelku ekonomske šole bi morali biti vsi taki. V drugih oddelkih ekonomske šole pa za rešene izvirne naloge dobiš boljše oceno. Na gimnaziji to velja tudi za fiziko in kemijo. Prizadeven dijak mora videti reševanje nalog. Zbirka vaj je dovolj, sestavljene pa so tako, da dijak spozna probleme in »pasti«: če prvič ne gre, jih mora preučiti večkrat.

Matematika je moja šibka točka. Naj se vpišem na gimnazijo ali na ekonomsko šolo?

Če si res slab matematik, te ne morem spodbujati niti za prvo niti za drugo. Najmanj, kar te lahko doleti, je temeljni matematični nivo, to pa ni malo. Redko je dijak slab samo v matematiki. Posvetuj se s svojim učiteljem matematike. Vprašaj ga, če učenci, kakršen si ti, uspevajo. Če imaš veliko pomislekov, izberi drugo šolo.

3. E razred pri kemijskem eksperimentiranju.

Mene veselita samo zemljepis in zgodovina. Ali se lahko kljub temu vpišem na gimnazijo?

Osnovnošolci se pogosto navežejo na določenega učitelja ali pa jih predmet zanima, ker so imeli kake prednosti (potovanja, računalnik, pomoč sorodnika) in so bili pri njem pogosteje uspešni. Zato so ga imeli rajši. S prazno znanstveno vsebino se boš srečal v srednji šoli. Zelo verjetno je, da boš svoj najljubši predmet zamenjal z drugim, morda celo za predmet, ki ti je danes zopr.

Če je vendarle povsem res, kar praviš, pa vedi: ljudje pretežno počnemo, kar imamo manj radi, a moramo početi; manj je tega, kar imamo zelo radi, vodijo nas motivi. Tako bo tudi v srednji šoli in življenju – s tabo in z drugimi.

Kam naj se vpišem, da bom dobil službo?

Iz tvojega vprašanja veje pesimizem. Če boš zaključil šolanje po srednji šoli, imaš štiri leta časa, če boš študiral, pa šest ali osem let. Slovenci moramo biti dovolj optimistični, da verjamemo v gospodarski napredek in s tem povezana delovna mesta. Ko boš med šolanjem izbral predmete, boš moral pomisliti tudi na to, kje ti bo delo bolj dostopno (in ne samo na svoje interese). Kar malo huda sem na primer na naše ekonomske tehnike, ki izpuščajo računovodstvo, ker je nekoliko težji predmet. Brez tega znanja se težko zaposlijo, a nič ne pomaga. Lani je neki obrtnik zaman iskal dekle za vodenje računovodstva. Nobena dijakinja ni hotela tega dela.

Vsi me plašijo. Strah me je, zelo me skrbi.
Razumljivo je, da imaš skrbi, saj si na prelomnici. Morda so to prve skrbi v tvojem življenju, nikakor pa ne zadnje. Ne moreš se jim povsem izogniti, nauči se spopadati z njimi. Dopoveduj si: »Morem in moram, hočem!«

Dela strahu se znebijo tudi tako, da se seznaniš z neznanim. Morda ne veš, da lahko kak dan preživiš pri pouku z našimi dijaki. Ta ti postane srednja šola bolj znana, manj votla: kar pa ni votlo, ni strah.

Vprašanje zaskrbljene mame: »Ne vem, kaj naj storim s svojim štirinajstletnikom. Otročji je. Ne vem, kaj hoče. Včasih ga zanima eno, čez dva tedna pa drugo. Sam ne ve, kaj naj stori; če mu jaz kaj svetujem, jezika. Včasih me odpravi: »Pusti me, bom že.« Čas pa beži.«

Mislil, da je z vsemi štirinajstletniki podobno, ne glede na to, ali imajo kake okvirne predstave o sebi ali ne. Žal nerodna leta in izbira šole časovno sovpadata.

Po mojem mnenju (nekateri poklicni usmerjevalci se ne bodo strinjali) pri tej starosti lahko le izločimo tiste možnosti, za katere naš najstnik res ni primeren in določimo mejo zahtevnosti, ki jo bo še zmogel. Gre bolj za ugotavljanje, za kaj ni, ne pa, za kaj je. Izločimo šole in poklice, za katere nima psihičnih ali telesnih možnosti, izločimo zanj pretežke šole. Testiranje vendarle pokaže nekatere močnejše točke. V teh mejah potem skupaj z njim izbiramo. In izberemo – z določeno mero tveganja, kot je pogosto v življenju.

Starši: »Sploh mu ne moremo blizu. Če se približamo, kriči in grodi govori. Samo zahteva, uči se malo. Kaj naj storimo?«

V njegovih letih iz ust rade letijo grozne besede. Le kje so se vzeli taki otroci, naši že niso!

Podpiram tisto pedagoško teorijo, ki priporoča, da je treba mladega srboriteža tudi ovirati, predvsem pa staršem ni treba vsega prenašati. Če zahteva, nič zato. Polomili ga bodo starši, ki mu bodo v vsem ustregli. Kdor sam preživlja težave, jih bo v življenju laže reševal.

V obdobju, ko nadaljnje šolanje skrbi tudi njega, pa je zadirčnost lahko delna posledica tega. Počakajte na trenutek, ko bo navidezno bodeča lupina odpadla, ko bo voljan za pogovor. Brez pridige, očitkov in utrujenosti od njegovih muh se poskusite pogovoriti kot z odraslim. Morda boste tako tudi vi presenečeni odkrili, da nimate več majhnega otroka.

Osemkrat naj

NAJviše

Dijaki so se v zadnjih letih uvrščali na mednarodna tekmovanja iz matematike, kemije, literarnega ustvarjanja, fizike in računalništva. Lani smo prispevali državnega reprezentanta za kemijsko olimpijado, letos pa se pripravljamo tudi na matematično.

NAJvečkrat

Kamniški gimnazijci so se na prva tri mesta največkrat uvrščali na tekmovanjih v znanju iz fizike, matematike, kemije, slovenskega in nemškega jezika.

NAJveč

Največ uspehov pri raziskovalnem delu dijaki dosegajo pri književnosti, fiziki, biologiji, psihologiji, kemiji in geografiji.

NAJbolje

Dijaki so se najbolje odrezali na sprejemnih izpitih za študij medicine, elektrotehnike, ekonomije in arhitekture. V prvem letniku pa jim je šlo najbolje pri študiju slovenskega jezika, matematike, biologije, kemije, arhitekture, medicine in ekonomije.

Retorika v šoli – beseda je meč in ščit

V šolskem letu 1993/94 smo v naši šoli začeli privabljati prijatelje lepega govorenja h krožku retorike. Zaenkrat smo edina srednja šola v Sloveniji, ki nudi dijakom tudi to zanimivo interesno dejavnost v sklopu šolske izbire. Navdušenje je bilo veliko in sedaj obiskuje večere retorike že druga skupina dijakov.

Zakaj je zanimanje za retoriko tako veliko? Včasih so mislili, da je retorika samo za aristokrate in politične voditelje. Danes vemo, da je potrebna vsakomur. Samo dober govornik je lahko uspešen človek, kajti le kdor zna dobro govoriti, je tudi samozavesten in pokončen. Naša demokratična družba je polna javnih konfliktov. Medsebojno prepričevanje zajema najširše sloje prebivalstva, ne samo politične elite. Za obstanek v tej družbi je potrebno določeno retorično znanje.

Retorika vsebuje nauk o zasebnem, poslovnem in javnem dialogu. Beseda je vedno bila in vedno bo meč in ščit, z besedo napadaš in se braniš. Govornik ima na voljo malo tehničnih pripomočkov, pred poslušalci ali sogovornikom je sam s svojo razgledanostjo, prepričljivostjo, pred poslušalci ali sogovornikom je sam s svojo razgledanostjo, prepričljivostjo, bogastvom jezika, govorom – pa tudi s svojo tremo, govornimi razvadami in slabostmi. Da doseže uspeh, mora spretno izkoristiti dobre lastnosti svojega govora v danem trenutku. Kako? Z govorništvom je približno tako kot s petjem; vsako zna zapeti kakšno pesmico ali sodelovati v zboru vesele družine. Pravi pevec se mora šolati, učiti, vaditi.

Dobrega govorenja se naučimo takrat, ko smo najbolj sprejemljivi za vse novosti in drugačnosti; ko se hočemo v družbi uveljaviti in uspeti. Srednja šola je primerna postaja za bogatenje retoričnega znanja; srednje šole so valilnice bodočih diplomatov, politikov, gospodarstvenikov.

Dijaki, ki prihajajo k večerom retorike, imajo najprej veliko željo, da bi se znebili treme. Delo je prilagojeno njihovim željam in potrebam, po nekaj samostojnih nastopih in ustreznih vajah pred njimi, ugotovijo, da javni nastop ni tako huda stvar. Glasovi se ne tresejo več, zbranonost je večja, samozavest raste. Ob analizi tonsko posnetih nastopov in kasneje tudi s kamero snemanih govorov, se sproščeno oddahnejo, ker podobne napake delajo tudi sošolci. Ščasoma je teh napak vse manj in prav zabavne so diskusije, polemike in nastopi za široko publiko. Dijaki že sami opozarjajo drug drugega na pravilno držo, nasmeh, glas in lep jezik. Iskanje pozitivnega pri drugih je korak k spoštovanju vsakogar. Pomembno je, da je na teh večerih dovolj sprostitve, glasbe in smeha, ki tudi na tak način prevpije včasih monotono in napeto srednješolsko življenje.

ANICA GRILJ – mentorica za retoriko

Zakaj pa ne po »romansko«?

Na naši šoli dijaki od romanskih jezikov lahko izbirajo med italijanščino, francoščino in španščino, lahko pa se odločijo tudi za jezik, iz katerega izhajajo vsi prej omenjeni – latinščino.

Najprej nekaj besed o francoščini. Velika škoda je, da je francoščina v naših srednjih šolah manj, kot je bilo včasih. Francoščina je namreč kot drugi romanski jezik lep in tekoč jezik, še vedno pa je tudi jezik diplomacije (kar poglejte v vaš potni list!). Za stik s francosko kulturo imamo sorazmerno dobre možnosti, saj prihaja k nam kar nekaj francoskih filmov in glasbe, v Ljubljani pa je tudi Kulturni center Charles Nodier, kjer lahko prebiramo časopise in si izposojamo knjige. Na naši šoli se francoščine fakultativno učita dve skupini: začetna in nadaljevalna. Obe sta po obsegu majhni, zato je način dela lahko bolj intenziven in bolj sproščen kot v rednem programu, dijaki pa si pri pouku več zapomnijo.

Drugi romanski jezik, ki se ga lahko učite, je španščina. Španščina je eden najbolj razširjenih svetovnih jezikov, saj jo poleg Španije govori vsa latinska Amerika (razen Brazilije). Pri nas na žalost še vedno spada med jezikovno eksotiko in jo govori le malo ljudi. Morda bomo v prihodnosti potrebovali ravno take, »unikatne« ljudi.

Na šoli se španščino že četrto leto uči skupina dijakov 4. letnika. Skupina je majhna, homogena in komunikativna, zato je delo z njo pravo veselje. Na maturantskem izletu so jo dobro uporabljali. Poleg tega, da so sami urejali vse potrebno v hotelu, so se pogovarjali tudi z vsemi Španci, ki so jih lahko našli, naša Vita pa se je po telefonu pomenila tudi z nanko svoje babice. Sicer pa o španščini Polona pravi tole: »Naš pouk španščine ni zgolj dolgočasno učenje slovnice, temveč je sestavljen tudi iz zanimivih in velikokrat smešnih pogovorov (seveda je potrebno tudi nekaj resnega dela). Pri pouku spoznavamo špansko kulturo (z ogledom španskih filmov, razstav španskih umetnikov – lani smo si ogledali Goyeve grafike) in – kar je še posebej okusno – špansko kulinariko.«

Razlogov za učenje latinščine ni treba iskati posebej. Dovolj je, da odpremo časopis, kjer bo gotovo vsaj en latinski citat, ali prižgemo televizor, kjer bomo slišali veliko tujk, ki so v dobri meri latinskega izvora. Latinščina se po daljšem premoru ponovno uvaja v naše šole, na kamniški gimnaziji pa z njo niso nikoli povsem prekinili.

META LAH, prof. romanskih jezikov

NAJpogosteje

Ekonomske tehniki najpogosteje študirajo ekonomijo ali upravne vede.

NAJveč

Največ dijakov šole obiskuje kulturniške dejavnosti.

NAJljubše

Dijakom so najboljše ekskurzije po Sloveniji in v tujino, posebno pripravljene in s požrtvovalnimi vodiči.

NAJveč

Največ šolskih raziskovalnih projektov je bilo iz psihologije in naravoslovnih ved.

Stanovanjsko-komunalna banka kot sopotnica ekonomske šole

Približno dve leti Srednja šola Rudolfa Maistra Kamnik uspešno sodeluje s Stanovanjsko-komunalno banko, in to z njeno kamniško podružnico. Banka je pokazala razumevanje za srednjo šolo, še zlasti za ekonomsko, ki za posodobitev svojega dela tako sodelovanje tudi bolj potrebuje.

Dijaki ekonomske šole v tej banki lahko opravljajo prakso. Strokovnjaki Stanovanjsko-komunalne banke prihajajo v šolo ter dijakom in profesorjem predavajo o aktualnih ekonomskih vprašanjih. Pri šolskem raziskovalnem delu dijaki pripravljajo tržne raziskave za potrebe te banke v našem prostoru. Dijaki in profesorji imajo vedno možnost, da v Stanovanjsko-komunalni banki poiščejo bančnega strokovnjaka, ki je pripravljen svetovati v kakih težavah ali pojasniti novosti v finančnih in monetarnih tokovih.

Bili so kamniški dijaki

Tri nekdanje dijake Bredo HIENG, Huberta BERGANTA in Borisa ZAKRAJŠKA, ki so v poklicu dosegli državne vrhove v kulturi ali gospodarstvu smo prosili, naj na kratko napišejo spomine na svoja gimnazijska leta.

Ko postane šola le del osebnega mozaika, dobi mesto med drugimi sestavinami življenja.

Čas deluje tudi kot rešeto.

Na njem ostajajo »naj« občutki. Oboje skupaj oblikuje sliko o šoli, drugačno od tiste, ki jo omogoča dijaški čas.

Imeli smo se lepo

Velik del šolanja sem bila na moč prestrašena, vsa leta pa zelo pridna. Če povem kar naravnost: odlična šolarica. Lepo prosim, ne zavržite takoj te šolske zgodbe, mogoče vas bo zabavala.

Leta 1941 sem bila dovolj stara za šolo – štela sem usodnih sedem let. Živeli smo v Šmarci pri Kamniku, moja osnovna šola pa je bila na Homcu. Takrat, leta 1941, je bil ta del Slovenije pod nemško okupacijo in moja prva učiteljica je bila Nemka. Pol leta smo – ne da bi se kaj prida razumeli – prepevali. Ona nas je učila nemške pesmi, mi pa njo sem in tja kakšno slovensko. Nekega jutra se je po Homcu, Šmarci in Nožicah zaslila vest, da šole ni več: ponoči so jo zažgali partizani.

Potem so za nas, homške šolarje, nastopile počitnice. Za nekatere kar prijetne, večina pa je morala neumljeno hitro odrasti, pomagati doma in skrbeti za stvari, ki niso bile otroška opravila.

V prvem razredu smo se zbrali učenci zelo različnih starosti: deset do enajst let smo bili stari trije, vsi drugi pa so imeli tri, štiri, tudi pet let več. Meni so se zdeli strašno odrasli: eden, ime mu je bilo Peter, je bil v partizanski uniformi; šola mu je bila očitno odveč, pretesna, »preštrebarska«, zato je zbral okrog sebe starejše učence za politične debate, vojaške spomine in nam, mlajšim, razkrival nerazumljive načrte.

V četrtem razredu – zdaj temu pravimo prvi letnik gimnazije – smo se zbrali enako stari otroci iz Domžal, Komende, Most, Vodice, Šmarce, Nožic, Homca, Duplice, Tuhinjske doline in seveda Kamnika.

Imeli smo se lepo – včasih seveda malo slabše. Zdelo se mi je, da je resnično grozno samo pri telovadbi! Mislim resno. Konj, koza, bradlja, drog, blazina, na katerih naj bi delali zelo »nevarne stvari«, so mi povzročali krče v želodcu in sploh obupne skrbi.

Breda Gostič-Hieng.

Čisto nekaj drugega so moji spomini na naše gledališke podvige. Če vam zaupam, da smo pod vodstvom mojega očeta – on je režiral igre v Homcu in Šmarci, dokler se nismo preselili v Ljubljano – uprizorili Hamleta, »ta pravega«, Shakespearovega, potem si lahko predstavljate, kakšni »umetniki« smo bili. Pred dnevi sva se po telefonu pogovarjala s sošolcem, profesorjem Stipovškom in obujala spomine. Rekel je: »Veš, za štiridesetletnico mature bomo obnovili predstavo Hamleta. Igrali bomo v Cankarjevem domu, naš pokrovitelj pa bo takratni Gildenster, zdaj direktor Petrola, France Premk. Na velikih plakatih bo pisalo: »Končno obnovljena največja predstava kamniške gimnazije – Hamlet! Sponzor: Gildenster, Petrol!«

Dovolj o nas učencih! Če bi profesor Sluga še živel, bi ga spomnila, kako je vsako leto za svetega Jožefa dobil toliko lončnic, kolikor je bilo razredov. (Doma je imel kmetijo!) Povedala bi profesorju Ziki, da je ravnal modro, ker nas je pustil pred maturo pri miru z latinščino, ki se je prej pač nismo učili.

Prav na koncu pa, kot se spodobi, nekaj ženskih, deklinskih skrivnosti: tudi danes je še zanimivo pomisliti, kateri fant je bil zaljubljen vate – in če kdo sreča profesorja Kordiča, naj mu pove, da je bil na valeti najbolj zaželjeni plesalec!

Srečno, kamniška gimnazija, vzgajaj pametne mlade ljudi!
BREDA GOSTIČ-HEING

Srednja ekonomske in naravoslovna šola

RUDOLFA MAISTRA KAMNIK

Novi trg 41/a
Telefon: 831-064, 832-139, 831-452
Fax: 832-130

FORMATIZIRAN ŠOLSKI CENTER

Fotokopirnica FORMAT v pritličju šolskega centra je namenjena predvsem dijakom. V kopirnici radi pridelujejo njihovim potrebam in željam in jim pomagajo čim bolj uresničiti. Darko Malož, ki se skriva za vsem tem, pravi, da je osnovna dejavnost FORMATA fotokopiranje. Znano je, da je dijaški poklic zahteven in dinamičen, zato so se dobro opremlili kar s tremi črno-beli fotokopirnimi stroji in barvnim, ki je edini v občini. Poleg tega lahko vse fotokopije zvežejo tudi z lično spiralo.

Dijakom je na voljo večina učbenikov. V času poletnih počitnic FORMAT razširi svojo dejavnost v sosednje prostore, kjer prodajajo in kupujejo rabljene učbenike po znatno nižji ceni.

V FORMATU prav dobro vada, kaj

potrebujesrednješolske, zato so si zadali nalogo, da pridobijo telefonsko govornico, ki bo omogočala vse "nujne" telefonske pogovore. Na tem mestu postajajo tudi za posladek ali dodatek k malici, na katero je naročena večina dijakov. Vse to lahko poplaknete z brezalkoholnim toplim napitkom.

P.S.
ALI VESTE, KAJ JE NAJMANJŠI SKUPNI IMENOVALEC FOTOKOPIRNIC, TELEFONSKE GOVORILNICE IN ŠTUDENTSKEGA SENDVIČA?

Pessimist?

Ob branju pisma, ki me je vabilo, da nanizam nekaj spominskih drobcev na svoje gimnazijsko šolanje v Kamniku, mi je v duhu zazvenela glasba Rimskega-Korsakova iz opere Zlati petelin. »Zakaj ravno njegova glasba?« se boste morda vprašali. Prvi razlog je v motivu »O spomini!« iz omenjene opere. Na opernih vajah sem sodeloval kot korepetitor, zato sem ta del opere dobro poznal. Drugi razlog za odzvanjanje Rimskega-Korsakova v moji notranjosti pa so spomini na sedmo gimnazijo, na čas, ko smo sošolci navdušeni uživali ob ogledu filma Šeherezada. Toda čas neumljeno beži. Tega dejstva sem se zavedel tudi ob decembrskem koncertu s kvartetom Do v Mengšu. Pogled s pevškega kora je name deloval kot pogled v časovno brezno štiridesetih let. Po maturi leta 1953 sem obiskal sošolca Lojzeta Čampo, ki je tedaj stanoval pri stricu v Mengšu. Zgrozil sem se ob dejstvu, da so od tega obiska, med katerim sem si ogledal cerkev, minila že štiri desetletja. V tem trenutku sem se spomnil J. S. Bacha, ki je modroval: »Ah, kako ničevno, ah, kako bežno je življenje ljudi. Kot megla hitro nastane in se razgubi, tako je, vidite, naše življenje.«

Svojih profesorjev se s hvaležnostjo spominjam. Vesel sem, ko v ljubljanskem vrvežu zagledam profesorico Otilijo Kalan, ki je ena od naših redkih še živečih profesorjev. Ustvarila nam je solidne osnove za sporazumevanje v nemškem jeziku. S pravilčno pripuknostjo nam je profesorica Hermina Hrovat približala zgodovino starega veka. Minil je stari vek, ugasnilo je tudi življenje profesorice. V zadnjem letu šolanja je profesorica Eleonora Vidic postavila na oder Finžgarjevo Razvalino življenja. Dodelila mi je vlogo očeta Urha. To je bil prvi in, brez škode, tudi zadnji poizkus mojega gledališkega udeleževanja. S profesorico Vidičevo sem se srečal še ob opravljanju strokovnega izpita na poljanski gimnaziji v Ljubljani. O njeni smrti mi je pripovedovala profesorica fizike, Jožica Vrtačnik, s katero sem se srečeval v poslopju nekdanje realke, kjer

Preverjal sem se

Je že tako: ko mislimo na mladost, se spominjamo predvsem lepih trenutkov. Če k tej ugotovitvi dodam še dejstvo, da bodo ta prispevek brali predvsem dijaki – bodoči maturanti Srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik – potem razlogov za obujanje neprijetnih spominov ni.

Seveda so bili tudi taki. »Neobjektivnost, nerazumevanje«, slaba ocena in še kaj bi se našlo. Brez neprijetnih trenutkov, brez mladostnih razočaranj, pa tudi trenutnih neuspehov v življenju človeka pač ne gre. Ti so lahko veliki ali majhni, odvisno od ciljev, ki si jih človek postavi. Toda navkljub razočaranjem in trenutnim neuspehom, ki sem jih doživljal, je Kamniška Gimnazija pomembno prispevala k oblikovanju mojega jaza.

Takratnemu času in družbenim razmeram primerno sem v gimnazijskih letih pridobil takšna znanja, ki so mi v nadaljevanju življenjske poti omogočala soliden pristop k razreševanju svojih kasnejših eksistenčnih

sva poučevala. Ona fiziko, jaz pa v podstrešni sobici igranje na orgle – kot pedagog na Akademiji za glasbo. Tudi nje ne bo nihče več srečal. Odsšla je za profesor Vidičevno.

S profesor Mehletom vsa se zadnjič videla pred avtobusno postajo v Ljubljani. Zanimal se je za usodo nekdanjih dijakov. Tudi on je že umrl.

V radostno razpoloženje nas popelje spomin na pokojnega profesorja Jožeta Slugo. Ko je ob koncu šolskega leta v znak hvaležnosti dobil od razreda šopek rož, je z le navidezno, ganljivo grobstvo obljubil, da ga bo dal doma kravam. Ob raznih koncertih sem posnemal duhovitega profesorja.

Zelo lepi so moji spomini na profesorja Valerijana Osipoviča, ki nas je učil ruščino. Če bi vedel, da bom Rusijo tolikokrat obiskal, bi se učenja tega lepega slovanskega jezika lotil bolj temeljito. Veliko državo sem namreč obiskal najprej z Opero, potem pa še sedemkrat sam. Na nekem gostovanju so me odrski delavci vprašali, kdo je moj spremljevalec. Moj odgovor je bil: »Eto moj perevodčik.« Godila mi je njihova ugotovitev: »Nu, čto že vam perevodčik, vi harašo gavarite pa ruski.« Tega priznanja bi bil nedvomno vesel tudi naš profesor, s katerim sva se zadnjič srečala v Šempetru pri Gorici na pogrebu njegovega sorodnika.

Od gimnazije sem se poslovil dvakrat: najprej kot maturant kamniške, nato kot uslužbenec goriske gimnazije. Slednje so obiskovali že moji otroci in otroci znancev, prijateljev in sošolcev.

Slavni ruski pianist Vladimir Pachmann, ki je umrl na začetku tridesetih let našega stoletja, se je poimenoval »pianissimist«, ker je tako nežno igral Chopina. Sam ugotavljam, da sem »pessimissimist«, ker sem pač rojen v znamenju škorpiona. Pessimistu se zdi prihodnost vsa črna, preteklost pa zlata. Morda me je zato pokojni profesor Zika imenoval Aurum (Zlato). O tem se bom posvetoval z dr. Avguštinom Lahom in s »Cenčkom« – tako so mag. Maticiča poimenovali nekdanje sošolke.

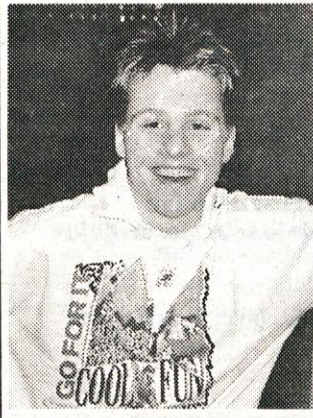
HUBERT BERGANT

vprašanj. Tako kot marsikdo, ki končuje osnovno šolo, sem se tudi sam spraševal, kako naprej, kam usmeriti svoje bodoče poklicne ambicije. Odločitev, da nadaljujem svoje šolanje v gimnaziji, mi je omogočila odločitev končnega sklepa o mojem prihodnjem poklicu. Tako sem v gimnazijskih letih preverjal in spoznaval samega sebe, svoje slabosti in iskal odgovore na vprašanja, ki jih v mladosti ni malo. Seveda je to počelo tudi moje gimnazijsko okolje.

Zgodovina življenja človeka daje osnovo za naše prihodnje ravnanje. Prepričan sem, da je gimnazija tista šolska ustanova, ki daje najpopolnejše znanje mlademu človeku.

Gimnazija Kamnik, pa tudi šola Rudolfa Maistra kot njena naslednica, je imela in ima visoko vrednost. To vrednost soustvarjajo dijaki in profesorji. Predvsem slednjim gre moja zahvala za njihovo potrpežljivost z menoj in mojimi prijatelji, v upanju, da bodo svoje nesebično delo nadaljevali tudi v prihodnje.

BORIS ZAKRAJŠEK

Dijak, ki najviše leta

Ko smo pripravljali to gradivo, četrtošolca **Matjaž Kladnika** ni bilo v šolskih klopeh.

Potil se je na olimpijadi, mi pa smo držali pesti.

Zanj je svet obrnjen:

Ko so drugi na počitnicah, se on uči.

Matjaž Kladnik, dijak, ki »najviše leta«. Zdjaj ni v šolskih klopeh, ampak na olimpijadi.

Literarno ustvarjanje

Na šoli vsako leto raste nekaj zelo uspešnih literarnih ustvarjalcev. Šola njihovo dejavnost vzpodbuja na različne načine. Dijaki tudi objavljajo v literarnih zbornikih in šolskih glasilih.

Šola bo letos izdala pesniško zbirko dijakov četrtošolcev Miše Gams in Anžeta Peršina.

Za prihodnje leto pa bomo vzpodbudili Katjo Paladin. Ta prvošolka ima že svojo literarno zbirko, ki je izšla v knjigi Svetloba v pajčevini.

Katja Paladin: Pišem zase, v svoje zadovoljstvo

Katja Paladin, dijakinja 1. c razreda kamniške gimnazije, se od svojih vrstnikov loči po tem, da je že zgodaj začutila potrebo po izpovedovanju, po literarnem ustvarjanju. Ob koncu osnovne šole se je bralcem prvič predstavila z izborom iz svojih stvaritev – z zbirko pesmi in proznih pripovedi **Svetloba v pajčevini**. Nekaj besedil je nastalo že, ko je obiskovala 1. razred osnovne šole, večina pa jih je iz poznejšega časa. Zelo rada ima naravo, ki jo v Kaluznicah opisuje takole: »Narava je največji umetnik. Kako lepo je oblikovala gore in doline, kako nežno je vdihnila življenje živalim in rastlinam, čudovito spretno je oživila vode in naslikala mehke oblake na modro nebo.« Tem lepim občutjem narave se v zbirki pridružujejo še doživljaja iz šole in družinskega življenja ter pravljice.

Katjine najljubše igrače so bile papir, svinčnik in knjige. Spominja se, da je začela brati pri petih letih, ko je tudi napisala prve rime. Prvim pesmicam so kmalu sledile zgodbe. Katja pravi, da piše zase, v svoje zadovoljstvo, od njenega razpoloženja pa je odvisno, ali piše poezijo ali prozo.

Trenutno piše Ep o Rdeči kapi, »moderno zgodbo v heksametrih«. Med svoje najljubše

Katja Paladin.

knjige uvršča Robinsona Crusoea, Prevzetnost in pristranost, Claudinin dom, Nevarna razmerja, Ime rože... Rada bere tudi liriko slovenskih pesnic (Erike Vovk, Maričke Žnidaršič, Vide Taufer...) in pravljice. Poleg pisanja in branja pa najde čas še za druge konjičke: uživa ob dobri glasbi – poslušata tako klasično (Mozarta, Čajkovskega, Vivaldija) kot popularno (soul) – fotografira, zahaja v naravo, si dopisuje z vrstniki po svetu in se zanima za tuje jezike. V šoli sodeluje pri literarnem krožku; v šolskem glasilu Zelenu so ji objavili nekaj novejših pesmi.

Katjina profesorica slovenskega jezika NADJA JEREB

Dijak 4. letnika ekonomske srednje šole Boštjan Korošec med pogovorom s šolsko psihologinjo Darinko Vrhovc o nadaljevanju šolanja.

Od žuljev do problemov:

Delovni dan šolske psihologinje

Delo šolskega psihologa je na tako veliki šoli, kot je naša srednja, navadno pestro in razgibano. Naj opišem, kaj se običajno dogaja v enem delovnem dnevu.

Reševanje majhnih in večjih težav se začne že s prvimi urami pouka. Dijaška vprašanja (n. pr.: ali si ne bi zaslužil višje ocene pri tem testu; ali lahko še enkrat popravljam nezadostno oceno?) se pojavljajo dan za dnem. S četrtošolci se je treba pogovoriti o izbiri študija, mimogrede iti v 1. letnik na razredno uro o tematici učenja, nato se pogovoriti z nekom, ki ima učne težave, in še sprejeti starše dijaka, ki bi se želel preusmeriti na našo šolo.

V odmoru je treba izkoristiti priložnost in se na kratko pogovoriti s profesorjem o določenem dijaku, mimogrede prisluhnuti razredniku, ki želi izreči določen vzgojni ukrep in se uskladiti z drugim razrednikom o datumu in temi roditeljskega sestanka.

Hiter pogled na uro in zavem se, da se bliža čas prihoda skupine osnovnošolcev, ki bi želeli prisostvovati pouku v 1. letniku v popoldanski izmeni. So že tu in začne se izmenjava informacij in razvrstitev po razredih.

Sledi še kratek pogovor s kolegicami iz ljubljanske srednje šole in Urada za delo. Še malo in en delovni dan bo minil.

Šolska psihologinja DARINKA VRHOVEC

Pustni tork v šolski kuhinji – repete pa kuharicam dela matematične skrbi – vodja kuhinje g. Markuševa

V spomin

Prof. Klavdiji Žvokelj Gabrijelčič

Gospa prof. Klavdija Žvokelj je umrla 26. decembra lani v Ljubljani. Ob veliki udeležbi njenih prijateljev, znancev in častilcev je bila pokopana 28. decembra na kamniških Žalah.

Rodila se je dne 6. oktobra 1897. v Avčah ob Soči v zavedni primorski družini Gabrijelčičevih. Osnovno šolo je obiskovala najprej v domači vasi, nato pa v Gorici. Gimnazijo z maturjo je opravila v Ljubljani na Mestnem dekliškem liceju. Po kratki dobi zapletenem postopku so ji avstrijske prosvetne oblasti končno dovolile študij na filozofski fakulteti univerze na Dunaju. Ko je razpadla monarhija, je nadaljevala študij jezikov in filozofije na univerzah v Pragi in v Ljubljani, kjer je diplomirala. Rada se je spominjala praških študijskih let, posebej srečanja s slovitim indijskim pesnikom, pisateljem in filozofom Rabindranthom Tagorejem – Thakarjem, ki je študentom bral svoja filozofska in literarna dela. Posebej je ugajala poslušalcem bengalsčina, v kateri je recitiral nekaj svojih pesniških del.

Specialni študij francoskega jezika je opravila v letu 1921 na univerzi v Grenoblu. Iz diplome z dne 26. avgusta 1921. je razvidno, da je uspešno opravila pisne in ustne izpite iz prevajanja francoskih tekstov v domači jezik, govora in naglaševanja, gramatike, literature in konverzacije.

Po zaključnem študiju je bila nekaj časa profesorica na ženskem liceju v Ljubljani. Po poroki z dr. Dominikom Žvokljem se je preselila v Kamnik.

V novembru 1932. je obiskal Kamnik lektor francoskega jezika na univerzi v Ljubljani prof. Jean Lacroix. Pred veliko množico poslušalcev je predaval o Franciji z željo, da bi ustanovili tudi v Kamniku »Krožek prijateljev Francije«. Predlog so prisotni z veseljem sprejeli. Že z začetkom januarja 1933. je bil organiziran francoski tečaj, uradno pa je bil krožek priznan 6. junija 1933. Krožek z raznimi podkrožki za začetnike in dijake je zelo uspešno deloval pod skrbnim vodstvom gospe Žvokljeve, njenega soproga, Armele Vremšakove in drugih. Poleg učenja jezika smo prirejali krajše izlete, recitale, igrali krajše igrice, organizirali 24. maja 1938. Prešernov večer s slavnostnim govorom dr. Eran Vidica, predavanjem prof. Vide Šturmove o romantiki na Francoskem in pri drugih narodih ter solo petjem Prešernovih pesmi (g. Ljudevit Skaberne in Ciril Vremšak) – vse v francosčini. Iz Ljubljane so nam prihajali predavati najrazličnejše teme o Franciji, njenih lepota, kulturi in literaturi. To so bili zlasti prof. dr. Stanko Leben, ga. prof. Vida Šturmova, Jean Lacroix, slikarka Duša Šantlova, Sidonie Jeras dr. Černogaj.

Krožek je večkrat obiskal dr. Vladimira Bartola, ki je živel takrat v Kamniku in tukaj napisal svojega znamenitega Alamuta.

Francoska legacija v Beogradu nam je prek Francoskega inštituta v Ljubljani redno pošiljala razne časopise, zlasti Le Matin, revije in

knjige. Imeli smo že kar lepo knjižnico, knjige pa izposojali našim članom. Tik pred začetkom druge vojne smo prejeli več izvodov takrat zelo branega dela Hermanna Raschnigga, predsednika senata mesta Gdansk, sprva navdušenega Hitlerjanca, nato pa zagriženega Hitlerjevega nasprotnika, ki si je moral rešiti življenje s pobegom v Švico in nato v Veliko Britanijo. Krožek je imel 50 do 60 članov. Naši prostori so bili najprej na Šutni, pozneje pa v Kamniškem domu.

Med člani so bili tudi dr. Fran Vidic, dr. Julij Polec (oba ustreljena kot talca 31. 1. 1944. v Šentvidu n/Ljubljano), prof. Ivan Zika, Matilda Binter, Anica Karba, Betka Smolnikar, Mila Klemenčič, Nada Debevc, ruska emigranta Evgenij Lesevickij in Adrian Abramov, pa tra dr. Martin in France Ačko, kipar Levko Homar, učiteljica Porpatova sodnik dr. Stane Leskovic, dr. Vladko Šuklje in podpisani, med dijaki pa Janez Matjašič (sedaj akad. dr. biol. in univ. profesor), Cene Matičič (sedaj mag.) Stane in Ciril Benkovič (ubit kot talec), Ilka Presl, Janez Presl (zdravnik) ter Marjan Iskra.

Gospa profesorica je prejela dne 4. 3. 1945. pismo francoskega konzula v Ljubljani g. Eduarda Remeranda, z obvestilom, da ji je bil podeljen po njegovem predlogu in priporočilu francoskega veleposlanstva v Beogradu in soglasju ministra za znanost in kulturo Republike Francije visok častni naziv »Officier d'Academie«. Obljublja ji, da se bo zglasil v Kamniku in ji podelil to odlikovanje.

Dne 29. 5. 1935. je g. konzul obiskal Kamnik v spremstvu prof. Jakliča, ki je zastopal odsotnega lektorja g. Lacroixa. Ogledal si je prostore krožka, posebej knjižnico, ki ji je obljubil nadaljnjo pomoč. Sprehodil se je po mestu in se ustavil v Sadnikarjevem muzeju, kjer sta ga pristržno sprejela g. vet. svetnik Nikolaj Sadnikar s soprogo.

Na intimnem večeru za člane krožka in njihove prijatelje je visokega gosta pozdravila gospa Žvokljeva, za njo pa je govoril g. konzul. Povedal je, da se je gospa Žvokljeva kot nalašč preselila v Kamnik, mestece tako podobno Grenoblu, kjer je študirala in se navzela toliko ljubezni do francoskega jezika in naroda. Omenjal je njeno delo in poštrevnost v jugoslovanskem francoskem prijateljstvu in zblizevanju. Podelil ji je visoko francosko odlikovanje »PALMES ACADEMIQUES«. Vsi prisotni so vstali in zapeli francosko ter jugoslovansko himno. Dečka Janežek Žvokelj in Samo Vremšak sta izročila g. konzulu šopek rdečih nageljev in zapele pristržno »Au clair de la lune

– V luninem siju«. Sledil je izbran program s čajanko.

Ob okupaciji sta vdrla v prostore krožka dva nemška policista, zaplenila sta inventar, dr. Žvoklja pa zaprla kot domnevnega predsednika društva. Ga. restavraterka Franja Debevcova je rada povedala, kako so na nekem sestanku, ki so se ga morali udeležiti vsi Kamničani, grozili: »Schluss mit. Schluss mit... Schluss auch mit französischem Cercle, wo Samt und Seide rauschen (Konec z vsem, konec tudi s francoskim krožkom, kjer šušti ta žamet in svila)«.

Ga. Žvokljeva pa ni izčrpavala svojih sil samo v krožku, delovala je na mnogih drugih področjih, bila je odlična smučarka, učila nas je smučanja – menda je bila prva naša žena, ki je leta 1923 smučala na Triglavskem ledeniku. Redno je zahajala v planine.

Za kamniške otroke sta s soprogo pogosto prirejela lutkovne predstave.

Po osvoboditvi se je družina vrnila v Kamnik. Ko ji je umrl soprogo,

je prodala hišo in se naselila v Ljubljani, kjer so ji z veliko ljubeznijo in skrbnostjo lajšali tegobe starosti njeni otroci dr. Breda in inženirja Janez ter Miklavž.

Vse do svoje smrti je bila polna življenja. Ob svoji devetdesetletnici je povedala novinarju Milošu Ekarju, da je praznovala sedemdesetletnico mature s svojimi še živimi sošolkami pri Slamiču. Rekla je, da je leta ne motijo preveč, da spremlja televizijske oddaje, posebej okrogle mize, da redno bere časopise, revije in knjige.

Novinarju je razodela svojo življenjsko filozofijo: »Za lepoto in dobrotu se vedno splašča živeti. Vse ostalo ni pomembno.« Na vprašanje, kako je mogoče doseči tako visoko starost, je svetovala: »Duševni trim in planinstvo«. Po teh načelih je živel tudi sama, ta kamniška visoko kulturna in humana dama prof. Klavdija Žvokelj Gabrijelčič.

Njen plemeniti lik ostaja v naših srcih in spoštujem spominu.

DR. SVETOZAR FRANTAR

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ KAMNIK

VABIMO VAS...

Sobota, 26. februarja ob 19. uri

Dvorana Veronika, Kamnik

GLASBENI RECITAL »PREDPOMLADNA SLUTNJA«

Krstna izvedba pesmi Franceta Balantiča v uglasitvi Sama Vremšaka
Izvajalci: Irena Baar, sopran
Samo Vremšak, bariton, klavir
Pihalni kvintet RTV Slovenija
Boris Kralj, recitacije

Petek, 4. marca 1994 ob 19. uri

Razstavišče Veronika, Kamnik

ODPRTJE RAZSTAVE: MOJCA PLESTENJAK BAHAR – AKVARELI

Razstava bo odprta do 20. marca 1994 vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure, ob nedeljah samo dopoldne.

RAZPIS PLESNE ŠOLE Z MATEJO JUVAN

Tečaji družabnega plesa začetne in vseh nadaljevalnih stopenj.

Čas: vsako soboto – urnik bo oblikovan glede na število prijav (razdelitev v skupine)

Kraj: Mala dvorana kina DOM Kamnik, Fužine 10

Obseg: 9 vaj po dve šolski uri za šolarje, 9 vaj po eno šolsko uro za predšolske otroke ter zaključna prireditev, kjer bodo vsi tečajniki pridobljeno znanje lahko pokazali staršem in vsem ljubiteljem plesa.

Mentorica: Mateja Juvan

Cena tečajev: predšolski otroci 2.250,00 SIT

šolarji 2.750,00 SIT

popust za bratce in sestrice

Začetek plesne šole bo v SOBOTO, 5. marca 1994

Vpis: 24., 25. in 28. februarja ter 1. marca od 17.30 do 19. ure v prostorih ZKO Kamnik, Glavni trg 6, Kamnik.

Dodatna pojasnila in informacije:

ZKO KAMNIK, Glavni trg 6, tel. fax 831-612!

VABLJENI!

OBVESTILO

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. l. SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 26/90) obveščamo vse zainteresirane, da bo

od 26. 2. 1994 do 27. 3. 1994

JAVNA RAZGRNITEV

osnutka Odloka o sprejemu prostorskih ureditvenih pogojev za območje krajinske zasnove Velike planine

JAVNE OBRAVNAVE

bodo: v sredo, 16. 3. 1994 ob 17.30 v prostorih OŠ Črna

v ponedeljek, 21. 3. 1994 ob 19. uri v prostorih SO Kamnik

v četrtek, 24. 3. 1994 ob 19. uri v prostorih OŠ Stranje

Osnutek urbanističnega akta bo javno razgrnjen na sedežu občinske skupščine – II. nadstropje, ter v prostorih OŠ Stranje in OŠ Črna.

OBRAZLOŽITEV:

Osnutek obravnava prostorske ureditvene pogoje za območje Velike planine, ki določajo način urejanja na področju varstva naravne in kulturne dediščine, kmetijstva, gozdarstva, lovstva, rekreacije in turizma. Glede na to so opredeljeni tudi prostorski posegi.

ZAVOD ZA URBANISTIČNO NAČRTOVANJE OBČINE KAMNIK

OBVESTILO

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. l. SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 26/90) obveščamo vse zainteresirane, da bo

od 26. 2. 1994 do 27. 3. 1994

JAVNA RAZGRNITEV

sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana občine Kamnik – dopolnitev 1993

JAVNE OBRAVNAVE

bodo: v ponedeljek, 21. 3. 1994 ob 18.00 uri v prostorih SO Kamnik (KS Kamnik-Center, KS Kamnik-Mekinje, KS Kamnik-Nov, KS Kamnik-Zaprce, KS Kamnik-Perovo, KS Volčji Potok, KS Podgorje, KS Šmarca, KS Duplica, KS Tunjice, KS Vranja Peč, KS Nevilje)

v torek, 22. 3. 1994 ob 18.00 uri v prostorih Društva upokojevcov, Glavarjeva 104, Komenda (KS Komenda, KS Moste, KS Križ)

v sredo, 23. 3. 1994 ob 18.00 uri v prostorih KS Šmartno v Šmartnem (KS Šmartno, KS Tuhiinj, KS Sela, KS Srednja vas, KS Pšajnovica, KS Špitalič, KS Motnik)

v četrtek, 24. 3. 1994 ob 18.00 uri v prostorih OŠ Stranje (KS Kamniška Bistrica, KS Črna, KS Godič)

Osnutek urbanističnega akta bo javno razgrnjen na sedežu občinske skupščine – II. nadstropje, v prostorih Društva upokojevcov, Glavarjeva 104, Komenda, v prostorih KS Šmartno ter v avli OŠ Stranje.

OBRAZLOŽITEV:

Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin družbeno planske dokumentacije občine Kamnik – dopolnitev 1993, se nanašajo na prostorske opredelitve predlogov zainteresiranih za spremembo namembnosti zemljišč.

ZAVOD ZA URBANISTIČNO NAČRTOVANJE OBČINE KAMNIK

Pisma, mnenja, odmevi – Pisma, mnenja, odmevi – Pisma, mnenja, odmevi – Pisma, mnenja, odmevi

nadaljevanje s 6. strani

čen in je v izdelavi. Vodstvo PTT pričakuje sodelovanje krajevnih funkcionarjev, še zlasti pri pridobivanju soglasij lastnikov zemljišč (težav na tem področju običajno ne manjka). Poleg navedenega projekta je potrebno naročiti še projekte medkrajevne telefonske povezave, sistem prenosa in centrale (vključno z eventualno prenovo in sami zgradbi). Krajevno omrežje predstavlja 50% celotne investicije, centrala, prenos pa preostalih 50%.

Na koncu pa vprašanje, ki najbolj zanima bodoče telefonske naročnike. Kdaj bodo telefoni zazvonili? V vodstvu PTT pravijo, da bodo lahko na obstoječe telefonsko omrežje priključevali po montaži telefonske centrale v začetku leta 1995. Po izgradnji razširjenega telefonskega omrežja pa bo mogoče priključiti vseh 600 novih telefonskih priključkov. Tudi to naj bi se zgodilo leta 1995. Oseba, ki bo s strani krajevne skupnosti skrbelo za stike s PTT podjetjem in krajani, je Roman Grošelj, predsednik sveta KS Komenda (s podaljšanim mandatom do konca leta 1994?).

STANE ZARNIK

Odpisani in zavrženi

Avtor omenjenega članka, g. A. Konda želi, da javno odgovorimo na njegovo pismo oziroma mnenje. Z večino njegovih trditev se kot predsednik organizacije ZSK Kamnik tudi strinjam. Kaj dela naša organizacija, si lahko preberete v naslednji številki Kamniškega občana.

Konec leta 1992 smo ustanovili občinsko organiza-

cijo častnikov, k sodelovanju pa smo povabili točno 643 častnikov in podčastnikov iz naše občine, vse tiste, ki so bili tedaj stari 60 ali manj let. Za vse starejše pa smo v Kamniškem občanu dne 30. 11. 1992 v članku Zveza častnikov – Kako, kam? zapisali: »Novosti se nanašajo tudi na članstvo v organizaciji častnikov. Vsak častnik do 60. leta starosti, kot traja njegova vojaška dolžnost, bo prejel pristopno polo, ki jo bo izpolnil in izrazil željo po vstopu ali tudi izstopu iz organizacije. Tudi starejši častniki bodo lahko člani organizacije, če bodo za to izrazili željo.«

Res je, da starejših nismo vabili osebno, toda kljub temu so se nam nekateri priključili. Iz tega razloga menim, da oznaka separatistični odnos ni primerna.

Naša organizacija je povsem samostojna pravna oseba z vsemi dolžnostmi in pravicami, ki jih uresničujemo preko svojih zakonito izvoljenih predstavnikov in nismo nikakršen privešek ali okrasek nobenega drugega organa. V naši organizaciji smo odpirali tudi vprašanja, ki so šla mimo bolj pristojnih. Na žalost pa glede na našo vlogo nismo mogli pomembneje posegati v nekatera vprašanja. Kljub vsemu so naša mnenja povsem jasna in vedno v skladu z mišljenjem članstva oziroma njihovih vodstev.

Ponovno poudarjamo, da se nam lahko priključi vsak častnik ne glede na leta ali politično prepričanje, izbira lahko aktivnosti, ki si jih bo udeleževal, ogleda si lahko arhive, dokumente, finančno poslovanje, lahko pride na razgovor...

Tudi vaše izkušnje nam bodo v pomoč, zato vas vabimo k sodelovanju.

JOŽE ARKO

50 let pozneje...

Večkrat sem prebral vaš prispevek, g. Stane Simšič, z naslovom 50 let pozneje... v 3. št. Kamniškega občana. Večkrat ko sem prebiral, bolj sem bil prepričan, da ste izbrali napačen naslov k vašemu prispevku. Zakaj?

50 let pozneje (po vašem štetju) se dogajajo povsem druge stvari in med te spada tudi SPRAVA med različno mislečimi še živečimi Slovenci v Sloveniji kot tudi drugod po svetu. Žal vaš prispevek ne kaže velikega upanja, da bo z vaše strani, t. j. Zveze borcev NOV, kaj kmalu storjen vsaj majhen korak k tako težki besedi SPRAVA.

Ne razumem, zakaj tako vztrajno ponavljate o groznicah dneh, junaških dejanjih in nedolžnih žrtvah. To velja za vse Slovence, žrtve Grčaric, Turjaka, Pohorja, Dražgoš, Teharij, Begunj, Celjskega Piskra, Kočevskega Roga in vseh množičnih morišč, tudi na Kamniškem nosijo oznako nedolžnih žrtv, pa če se s tem strinjate ali pa ne. Verjamem vam, da je bilo 25 talecv, ustreljenih v Šentvidu, nedolžnih, vendar morate priznati, da so bili nedolžni tudi vsi, ki so bili surovo pobiti po koncu vojne, med njimi tudi otroci, stari in ženske.

Morda je za vas 50 let prekratka doba. Morda bo potrebno vsaj toliko let, kolikor nas loči od strahotnega števila mrtvih na Soških frontah (1 milijon 170.000). Povejte, kdo od mrtvih je imel bolj prav.

G. Simšič, vsi mrtvi v II. svetovni vojni so nam v poduk, da bomo znali živeti. Vsi so junaki, vsi so hoteli svobodno živeti, vsi so padli pod streli krutega

sovražnika. Nihče ne omadežuje nedolžnih žrtv. Vprašanja, ki se pojavljajo 50 let pozneje, niso namenjena nedolžnim žrtvam, temveč živečim morebitnim krivcem za tako strašno narodno tragedijo na kateri koli strani. Trnova pot, do katere pa moramo priti do SPRAVE, je lahko po vaši zaslugi samo še bolj trnova. Sicer pa je značilnost za obdobje vzpona in poznejše dolgoletne vladavine komunizma zelo velika števila nedolžnih žrtv, ki gredo v več deset milijonov.

Zakaj? Tudi žrtve, ki vsakodnevno padajo na tleh nekdanje Jugoslavije, so nedolžne, vendar jih lahko prištejemo k žrtvam komunizma, ki se hvala bogu počasi, pa vendar dokončno poslavlja. 50 let pozneje pa lahko ugotavljamo in preštevamo še žrtve komunizma, ki nam je tako kruto vladal. Samo na Kamniškem si oglejmo, kdo so te še žive nedolžne žrtve: večina brezposelnih, številni alkoholiki, obupani, lačni in brezperspektivni številni otroci ločenih staršev, vsi, ki jih 50 let ni obiskal kmetijski pospeševalec in še mnogo drugih. Vsi ti imajo danes certifikate. Naredite anketno g. Simšič tudi med takimi ali pa med tistimi 380 iz UTOK-a, ki so jih vrgli na cesto. Vprašajte jih, kam bi dali svoje certifikate. Pa vi? Bi dali svoj certifikat v podjetje, kjer ste nekoč bili direktor?

To so dileme današnjega časa 50 let pozneje. Poskušajmo jih rešiti. Rešimo tudi vse še žive nedolžne žrtve komunizma na Kamniškem, tudi stavkajoče za pravico in pravno državo iz podjetja Kočna. Poskušajte tudi Vi in lažje vam bo. Beseda SPRAVA bo sama prišla na ustnice.

Mrtvi pa naj počivajo v miru.

VALENTIN ZABAVNIK
Košice

Nekaj znamenitosti Kamniških Alp (IV.)

Korošaški slapovi

Devet slapov potoka Korošak pod Osredkom, nmv od 730 do 1050 m.

Kjer pobočja Kamniškega vrha in Planjave prehajajo v pobočja Pokovša, je nastala grapa, po kateri teče potoček Korošak. Ta se rojeva iz več izvirov, med katerimi je najmočnejši tisti, ki je malo pod Osredkom in se nato izliva v Blatnico, od koder skupaj nadaljujeta pot kot Bistričica. Relativno visoki izvir studenca pogojuje geološka zgradba. Tu se meša keratofir in vulkanski pepel z dolomitom in apnencem. Tako nepropustna podlaga povzroča relativno visok prodor talne vode na površje. In ta voda je nato zaradi različno odporne kamnine v grapi izdolbla nekje globoko, druge pa plitvejšo strugo, tako da čez vmesne pragove pada v nižjih ali višjih slapovih.

Slapov in kaskad je najmanj 9 in so razporejeni med 730 in 1050 m nadmorske višine.

Od spodaj navzgor je na nadmorski višini približno 730 m, na začetku grape, ko se ta začne ožiti, manjši približno 7 do 8 metrov visok slap, bolj podoben kaskadi. Nato se struga malo položi, da bi se spet dvignila v manjšo, približno 5 m visoko kaskado. Za tem sledi spet daljši, položnejši del vse do najvišjega, približno 20 metrov visokega slapu. Ta je res slap, saj je voda spodjedla kamnino, tako da pada v prostem padu. Nad njim je nato še približno 10 metrov visok slap, ki je od blizu težko vidljiv. Za njim se grapa deli na dva kraka. V levem (gledano navzgor) je še nekaj kaskad vse do izvira, ki je približno 1150 m visoko. Desni krak se po nekaj deset metrih zopet deli. Z desne (orografsko leve) strani pada v glavno strugo približno 20 m visok kaskadni slap, ki pa je z vodo bolj reven. V glavni strugi je nato tik pod ostanki poti še en manjši slap, visok približno 6 m. Nato sledi še dvojni slap, ki meri skoraj 17 m. Tudi ta je precej strm, spodnji del pada čez previs. Nato se grapa spet malo položi, pred koncem se dvigne še za dva slapova, visoka od 10 do 15 m. Zadnji je komaj dobrih 50 višinskih metrov pod pastirskimi kočami na planini Osredek.

Zanimivo je to, da se največji slap lahko vidi tudi iz Kamnika. Iz samega mesta sicer ne, ker ga zakrivajo Poljane, pa tudi same mestne hiše ne, zato pa npr. z vrha Velikih Poljan ali Mekinj (s poti k domu upokojencev), Grabna in Malega gradu, seveda, če je dobra vidljivost.

Vodnatost slapov je odvisna od padavin. V hudi suši je vode bolj malo, zato slapovi takrat niso tako slikoviti. Če pa se topi sneg ali je nekaj dni prej deževalo, so slapovi prav vodnati in slikoviti.

Zanimiva je tudi geološka sestava tal. Ko gremo od kmetije v dolinico Korošaka, lahko opazujemo kamnine različnih barv: od zelenih do rjavih, od rdečih do belih, od sivih do črnih. Vidimo, da kamnina ni nastala samo zaradi usedanja v vodi kot npr. apnencem, ampak da so delovale še druge sile.

DOSTOP: Po asfaltirani cesti v dolini Bistričice v Klemenčevu, skoraj do ovinka, ko cesta zavije navzgor in nazaj v Zakal. Še pred ovinkom (približno 40 m po koncu asfalta) čez most in mimo nove domačije (Klemenčev 4 a) po kolovozu desno navzgor do potoka. Tu po kolovozu ob potoku (Korošak), mimo podrtga mlina naprej po zapuščenih poti in čez ograjo na gozdno cesto. Čez cesto naprej v nekašen zatrep. Z desne (orografsko leve) strani se spušča do potoka melišče, leva stran pa je poraščena in strma. Vmes se izoblikuje nekakšen grebenček s sledmi stare poti.

Če hočemo videti prvi slap, potem gremo kar po strugi potoka. Možno je obplezati slap po orografsko desni strani, vendar je zelo strmo in krušljivo, zato je bolje, da se vrnemo na začetek.

Tu gremo na levo (orografsko) stran struge. Če hočemo videti še drugi slap, gremo po nakazani poti na levi strani grebenčka navzgor skoraj čisto do struge – slapa. Nato se povzpemo desno na ramo v grebenčku in na drugi strani sestopimo nekaj metrov na pot. Do tega mesta pridemo tudi,

če gremo od potoka po desni strani grebenčka oziroma po levi strani grape, melišča. Ta pot nas nato pripelje nazaj na grebenček nad grapo nad značilnim stolpom v grebenčku. Na sedelcu gremo po levi poti, pot navzgor vodi namreč proti Osredku, vendar je opuščena. Naša pot gre rahlo navzdol in kmalu zagledamo največji slap, hkrati tudi enega višje. Kmalu smo v grapi. Po njej pridemo pod največji slap.

Nadaljevanje je možno samo z rahlim plezanjem levo od slapa navzgor in desno na grebenček. Po njem do ostankov stare poti. Ta nas pripelje spet v grapo na mestu, kjer se ta deli. Nekaj metrov po levem (orografsko desnem) kraku, nato desno navzgor na grebenček. Na njem se pojavijo ostanki stare poti. Sledimo ji v grapo nad manjši slap oziroma pod večjega. Pot nato zavije desno in se v ključnih dvigne na Osredek.

Če pa bi radi videli še zgornja slapova, potem moramo iti, predno grapo prečka pot, v strmo brezpotje po njeni levi (orografsko desni) strani. Najprej splezamo na grebenček, ki mu sledimo toliko časa, da lahko zavijemo v pobočja nad grapo. Po teh pobočjih naprej – možni so tudi sestopi v grapo pod slapove ali nad nje – vse do strnjene gozda, kjer naletimo na stečino, ki nas popelje proti Osredku. Od zadnje hiše približno ena ura in pol.

Z Osredka se lahko vrnemo po isti poti, kar ni priporočljivo, ali pa se spustimo mimo križa po slabo označeni poti, prečkamo krušljive grape do melišča, ki se spušča do potoka Korošak. Lahko se spustimo po melišču in pridemo na začetek grape pod prvi slap, lahko pa nadaljujemo po poti in se čez Slevo in Bistričico vrnemo v Stahovico.

Druge varienta vrnitve z Osredka je, da malo za križem zavijemo na zgornjo, lovsko in neoznačeno pot, ki nas privede na zgornji del Ravnih senožeti in nato čez Slevo v dolino Bistričice in naprej v Stahovico.

Ker poti mimo slapov skoraj ni in je tudi orientacija zahtevna, saj nas napačno izbrana smer gibanja lahko pripelje v nevaren svet, je zelo priporočljivo spremljevanje vodnika s primerno opremo. Zaradi strmih travnatih pobočij je nujna tudi primerna obutev s trdnim, nabričnim podplatom.

BOJAN POLLAK

Največji slap. Zgornjega lahko ob jasnih dopoldnevih vidimo tudi iz Kamnika.

Delo in poti gorskih reševalcev

Kamniški gorski reševalci se že desetletja zbiramo ob četrtkih zvečer in večini je to sestajanje postalo nepogrešljivo. Govorimo o hribih, o opravljenih turah, o ljudeh, ki jih v hribih srečujemo, o nesrečah, o ponesrečenih in reševanju, o sebi, našem delu in problemih, načrtujemo nove ture zaradi kondicije in zato, ker imamo gore radi, debatiramo o politiki in politikih, gospodarstvu in (ne)gospodarstvenih in še o marsičem, kar nas razvedruje tudi v najtežjih trenutkih reševanja. Dobro se poznamo med seboj in si iskreno zaupamo vsakokrat in povsod. To je rdeča nit gorskih reševalcev.

Sešli smo se tudi v četrtek, 10. februarja, na občnem zboru. Ne vsi. Kdo vedno manjka! Pomembno je, da nas je za reševanje vedno dovolj. Devetintrideset nas je, aktivnih nekaj manj, dela pa je za vse dovolj, le hoteti je treba. Naša povprečna starost ni zavidljiva, zavidljiva pa je srčnost mož, ki so ob

vsakem času pripravljeni pomagati vsakomur, prostovoljno in zastonj, čeprav v novih časih tudi to ni več zastonj, pač pa tudi nekaj stane. Za minulo in letošnje leto smo napisali več ducatov prošenj za pomoč. Zanimivo, nas pa nihče ne prosi za pomoč, samo pokličejo nas in mi gremo! Takšni smo in zagotavljamo, da ne bomo pustili v gorah ne nje, ne njega, ne vas. Nikogar! Vselej bomo šli. Zadnje čase gremo kdaj tudi zaradi človeške neodgovornosti.

»Če me do takrat ne bo domov, pokličite reševalce,« je nekdo naročil doma in veselo odšel planinarit. Res se »do tega časa« ni vrnil domov, zato so nas poklicali. To se je zgodilo pretekli december. Prvič smo ga iskali lanskega januarja, ker se tudi »do tega časa« ni vrnil domov. Grintovci, Planjava in Korošica mu menda »ne ležijo«. Upamo, da nas ne bo še kdaj povabil na nezaželene in mrzle sprehode.

Nedavno se »do tega časa« tudi

dva mlada Kamničana nista vrnila domov, zato smo ju šli iskat. Z več sreče kot znanja se je zanju tura srečno končala. Tega nam nista priznala. Spoštovana fanta, nekaj o gorah pa tudi gorski reševalci vemo, zato vama v prihodnje svetujemo več previdnosti.

Lanskega januarja si je na Mali planini mlada dama preveč vneto gasila žejo z alkoholom, tešila lakoto z gobami in negovala zdravje z antibiotiki, zato njeno krhko telo ni vzdržalo. Prijatelji so nas poklicali sredi noči. V snežnem viharju smo prišli v koč, ko je obolela že okrevala do boljšega počutja. Zdravnik Malešič je ugotovil, da naša pomoč ni potrebna. Opravičilo je bilo vredno šest ur naporne hoje po globokem snegu in snežnem meteu.

Naših nočnih »sprehodov« še ni bilo konec. Še dvakrat smo nepremišljenim odšli nasproti.

Sredi mrzle februarske noči na Veliko planino. V neki počitniški koči naj bi ležala hudo poškodovana deklica. Pa ni bilo res. To je ugotovila naša zdravnica dr. Ažmanova. Toda poklicali so nas. Razen strahu in joka zaradi padca iz postelje ni bilo nič. Za to resnico in še

eno spoznanje smo hodili skoraj vso noč.

Nas ljudje kličejo zato, ker nam zaupajo, zato, ker gremo povsod in ob vsakem času ali zato, ker smo. Bog ve! Kadar nas kdo potrebuje, smo od vseh, kadar mi kaj rabimo – smo pa čigavi? Hvala vsem tistim, ki vedo, da smo del njih.

Sredi februarja sta dva zrela mladeniča tavalala po Planjavi in Korošici. Tudi ta dva se »do tega časa« nista vrnila domov. Brezpotje je nevarno, steza pa nista poznala in našla. Iskali smo ju v snežnem viharju vso noč in naslednji dan do noči, ko smo se končno srečali.

Devetkrat smo reševali minulo leto in dvakrat je bila naša pomoč le spokojni sprehod dveh mladih ljudi.

Danetu je ugasnilo življenje v steni Kogla, kjer je zdrsnil zaradi neprimerne obutve pri sestopu. Padel je v smrt globoko pod steno, ki ga je maloprej še obdarovala s plezalnimi užitki in klonila pod njegovimi gibi v navpični Zupanovi smeri. Stena je v trenutku postala njegov grozljiv in veličasten spomenik.

GRS Kamnik
CENE GRILJIC

nadaljevanje prihodnjic

Slovenski alpinisti na K2 (IX.)

Otožno zmagoslavje

Sprva mu je pomagal Göran, nato pa sta z Davidom odšla naprej proti T4. Davo je potem sam s cepinom kopal cel dopoldan, dokler ni utrujen in razočaran nehaj. Razočaranje je bilo tako hudo, da je tudi tak dedec, kot je Davo, potočil nekaj solza. Ker je bil skoncentriran na smučanje in je veliko energije porabil za iskanje smuči, je opustil misel na nadaljnji vzpon in začel sestopati. Tako sta na gori ostala le še Šved in Anglež. Naslednje leto je bilo ravno tako lepo kot prejšnja dva. Zato sta fanta iz T4 začela zgodaj zjutraj z vzponom proti vrhu gore. Davidu so se snele dereze in je zdrsnil, pri tem si je poškodoval gleženj in zato začel sestopati. Okoli enajste ure se je z vrha gore oglašil Göran Krap. Kmalu za tem se je začelo vreme klasično slabšati. Ta dan se Göran ni več oglašil, gora pa je bila spet obdana z meglo in viharjem. Vse to je v bazi spet dvignilo napestost saj smo imeli že zelo slabe izkušnje izpred desetih dni. Jasno nam je bilo, da bo slabo vreme trajalo najmanj pet dni. Drugo jutro se je oglašil iz T4 tik preden je začel sestopati. Med iskanjem prehodov po rami je večkrat poklical Stipeta za smer sestopa. V bližini tabora tri je zdrsnil in pri tem nalezl na fiksne vrvi. Luknje ni našel in je sestopal kar naprej. Naslednji dan je prišel v bazo že ob deveti uri zjutraj. Noč je prebivakiral le slabih petsto metrov od baze. Bil je zelo

utrujen a zadovoljen saj je prišel živ in zdrav s take gore kot je K 2. Tako se je končal še zadnji vzpon na to goro.

30. junija, so prišli v bazo nosači, ki jih je pred tem naročil naš vodja Tomaž. Začel se je pohod proti dolini po kateri smo prišli pred 45 dnevi. Po petih dneh smo prišli že v Skardu, kjer so nas čakala nova presenečenja. Stipe, ki je odšel iz baze osem dni pred nami nam je povedal, da so Zvonko, Boris in Damjan že odšli in da so sedaj že v Ljubljeni. Tomaž je že pred dnevi odletel v Islamabad, nam pa je kupil letalske karte za polet, na katerega smo morali čakati še dodatnih štirinajst dni. Med tem časom, ko smo čakali na polet nas je neki dan poklical Boris iz Slovenije. Povedal je da so Zvonkotu že amputirali konice vseh deset prstov. Ko smo slišali to zgodbo so nam šli lasje in dlaka pokonci kot ježu. Nekaj dni prej kot smo imeli karte za avion se je vreme spet poslabšalo in je naš polet odpadel za nekaj dni. Po petih dneh ko se je vreme izboljšalo so na griču blizu našega hotela cel dan vzletali in pristajali vojaški helikopteri. Pozneje nam je naš zvezni oficir, ki je bival v vojašnici s solzami v očeh povedal, da so pripeljali šest trupel. V gorah je padlo veliko snega in je uboge vojake zasul plaz kar v njihovi bazi kjer so stražili mejo svoje domovine. Bili smo že vsega naveličani vendar nam ni kazalo nič drugega kot počakati na avion, saj je to deževje

odneslo cesto v dolžini 20 km in lep čas ne bo popravljena. Dne 14. julija smo končno poleteli iz Skarduja, ki je bil že nekaj časa za nas kot arest. Tudi v Islamabadu se stvari niso odvijale tako hitro kot smo si mi želeli. Po nekaj dneh smo zapustili Pakistan v katerem je postalo že zelo vroče tako zrak kot tudi politika, saj je opozicija napovedala velike demonstracije.

20. julija smo z majhnim avionom pristali na Brniškem letališču. Spet smo bili med svojimi dragimi, ki smo jih že kar krepko pogrešali. Za nami je bilo tri mesece izredno intenzivnega življenja. Najprej smo bili polni načrtov nato smo delali za samo eno stvar, priti na vrh druge najvišje gore sveta, se veselili uspeha ko smo dosegli vrh in takoj za tem upali, da

nam bo gora prizanesla in ne bo zahtevala svoj davek. A Gora je ostala takšna kot je nepristopna, viharna, ledena, mrzla...»

Pozneje smo izvedeli iz Pakistana, da je bilo letos na tej gori devet odprav od tega pet uspešnih. Na vrh je prišlo 16 alpinistov gora pa je zahtevala svoj davek, 5 alpinistov je za večno ostalo v njenem ledenem objemu.

Zahvaljujem se tistim, ki so mi omogočili sodelovanje na tej odpravi predvsem: Športni zvezi Kamnik, Planinskemu društvu Kamnik, Alpinističnemu odseku Kamnik, Mesariji Podgoršek, Delikatesi Galjot, trgovini Castor, Žagi Štebe in gostilni pri Mejašu.

Konec

RADO NADVEŠNIK

KOMUNALNO PODJETJE
K A M N I K

VABIMO

k sodelovanju delavce ali mlajše upokojence za delo nosača pri pogrebnih. Delo je občasno v popoldanskem času.

Interesenti dobijo informacije v pogrebni službi Komunalnega podjetja Kamnik, Cankarjeva 11, ali na telefon 831-264.

Glasbena šola Kamnik

Kajuhova pot 11
61240 Kamnik

razpisuje

PROSTO DELOVNO MESTO

TAJNICE

za določen čas s polovičnim delovnim časom (21 ur tedensko)

Zahtevana je srednja šola ekonomske smeri.

Pisne prošnje z dokazili in kratkim življenjepisom pošljite na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

VVZ Anton Medved Kamnik, Rasprov prehod 2

objavlja
prsto delovno mesto
varuhinje v VVE Mehurčki

Komenda, Glavarjeva 35.
Pogoj: končana srednja vzgojiteljska šola
Nastop dela: po dogovoru
Delo zahteva veliko pazljivost in skrb za varnost otrok ter stalno pozornost.
Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas, nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.
Kandidati naj pošljejo prošnje z dokazili o dokončani izobrazbi v 8 dneh na upravo VVZ Anton Medved, Kamnik, Rasprov prehod 2.

Športna priznanja za leto '93

Športna zveza občine Kamnik je 9. februarja pripravila sprejem s podelitvijo priznanj za najboljše športnike v letu 1993. Predsednik Športne zveze Kamnik Janez Andrejašič je govoril o pomenu športnih priznanj in opozoril na naloge športnih organizacij.

Slavnostni govornik je bil predsednik skupščine občine Kamnik Maks Lavrinc. Pohvalil je športno aktivnost v občini. Doseženi so bili lepi uspehi, kljub relativno skromnim finančnim sredstvom. Športniki so najbolj promovirali Kamnik tudi v tujini, športni rezultati pa so pri tem najboljši in prepričljiv način predstavljanja.

Športna priznanja za leto 1993 so prejeli:

Starejši dečki: Vojko Jončeski, Primož Flerin, Blaž Bajc, Jure Končan in Sandi Sheika

Starejše deklice: Polona Lanišek, Dukovič, Vesna Zore, Teja Makoter
Mladinci: Matej Krumpetar, Uroš Perko in Simon Šnabl
Mladinke: Danijela Flerin, Petra Ipavec in Simona Hren

Tudi teniška šola dobro dela

Kamniški tenisači so po krajši prekinitvi začeli s pripravami na novo tekmovalno leto. Trener (in še vedno tudi igralec) Dare Kotnik ima na voljo 12 igralcev, s katerimi se vestno pripravljajo – kondicijski del priprav poteka v kamniških telovadnicah, tehnično-taktični del pa v dvorani FITTOP v Mengšu.

V preteklem letu so igralci z dobrimi igrami presenetili tudi sebe in se v 2. teniški ligi uvrstili na 4. mesto. Zavedajo se, da bo podoben uspeh težko ponoviti, zato se je vodstvo kluba odločilo, da bo moštvo okrepilo. Kot prvi se je v klub po nekaj letih vrnil bivši državni reprezentant Jure Lah, ki bo ekipo s svojimi bogatimi izkušnjami in znanjem še kako koristil, v svoje vrste pa Kamničani skušajo dobiti tudi kakšnega tujega igralca. Skupaj s »starejšimi« igralci vadi tudi nekaj mladih, obetavnih igralcev, ki se bodo v spomladanskih pre-

glednih tekmah skušali uvrstiti v člansko ekipo.

Mladi tekmovalci TK Kamnik (dečki do 14 let) so se v januarju udeležili državnega dvoranskega prvenstva v Domžalah. Domen Sitar, Gregor Drčar, Matjaž Plemeniti in Igor Knez so že z uvrstitvijo na prvenstvo dosegli lep uspeh, saj je udeležba na dvoranskih prvenstvih številčno omejena – igrajo samo najboljši. Čeprav se nikomur ni posrečila vidnejša uvrstitev, so vsi prikazali dopadljivo igranje. Vsi so vključeni v treninge teniške šole TK Kamnik, ki jo obiskuje okrog 40 otrok vseh starostnih kategorij – od začetnikov do tekmovalcev. Vse starše oz. otroke od 6. do 12. leta, ki bi se želeli pridružiti teniški šoli, vabimo, da pokličejo po telefonu št. 815-094 (Matjaž Pogačar) vsak dan od 20.-21. ure. Vabljeni!

TKK

Rokometaši začeli z zmago

Kamniški rokometiški klub, ki se po novem imenujejo RK ŽURBI TEAM, Kamnik, so v spomladanskem delu štartali s četrtega mesta druge slovenske lige zahod.

V prvem krogu so imeli za nasprotnika ekipo Gorice, ki so jo v gosteh v prvem delu premagali. Tudi tokrat so kljub bojazni, da so v slabši formi kot jeseni, gladko premagali goste iz Nove Gorice. V prvem polčasu se je izkazal mladi Mandič, ki je bil v začetku prava mora za goriškega vratarja. Konstantno odlično je igral Andrejič, v obrambi pa je odlično delovala celotna ekipa.

Prvi polčas se je končal v prid Kamničanov s 13:7. Tudi v drugem polčasu so bili Kamničani boljši, še posebej pa se je razigral Tekavčič, ki zopet postaja eden glavnih strelcev kamniškega moštva. Še naprej so Kamničani zelo dobro igrali v obrambi in bi si

lahko zagotovili tudi prednost devetih golov, ko pa je dal trener Pernar priložnost tudi mlajšim igralcem, je prednost nekoliko padla. Na koncu so Kamničani zmagali s 27:21, kar jih je zopet pripeljalo na tretje mesto.

V drugem krogu so Kamničani gostovali pri neposrednem tekmeču za tretje mesto, pri Akripol Trebnjem.

Kamničani so odšli na pot oslabiljeni, namreč brez Bremšaka. Vseeno so Kamničani zaigrali dobro, posebej Andrejič in Tekavčič ter vratar Brglez, ki pa tako in tako odlično brani celo sezono. Kamničani so prvi polčas še nekako dohitevali domače in ga končali neodločeno 9:9. Nato so Kamničani popustili in na koncu izgubili s štirimi goli. Povejmo še to, da je svojo prvo celo tekmo odigral mladi Adrovič, ki se je dobro boril predvsem v obrambi.

CICO I.

Prejemniki športnih priznanj za dosežene športne uspehe v letu 1993.

priznanj in se seznanili s športnimi rezultati. Poleg predsednika občinske skupščine Maks Lavrinca, je na podelitev priznanj prišel tudi predsednik izvršnega sveta občine Kamnika Miha Novak.

S. S.

Dobra igra mladih odbojkarjev

Kamniški tretjeligaši so začeli drugi del z zmago nad zadnjevršeno ekipo. Ekipo Sedexa jim ni bila dorasel nasprotnik in Kamničani so zanesljivo zmagali s 3:0, (6, 5, 7).

V drugi tekmi pa je na pot odšlo samo šest igralcev, ker so bili drugi zadržani (bolezen, šola ali neresnost?). Ekipo, ki so jo doma Kamničani v prvem delu gladko premagali, je bila tokrat boljša in je zmagala s 3:1. Vseeno pa je Mokronog še zmeraj za Kamničani, ki imajo v prihodnjih kolih priložnost, da se pomaknejo po lestevici navzgor.

Ekipo Pionirjev se je z zmago nad Vitalom in drugim porazom z Olimpijo vseeno uvrstila v polfinale državnega prvenstva.

Dostojno pa so se poslovile kamniške mladinke, ki so po treh porazih proti veliko boljšim ekipam tokrat zelo presenetile ljubljanske strokovnjake. Ekipo Kamnika, ki bi si zaslužila nastop v tretji slovenski ligi, je tokrat ugnala ekipo TABORA, ki nastopa v drugi slovenski ligi. Kamničanke so na presenečenje vseh dobile prvi set in nato drugega izgubile. Odločitev je padla v tretjem, ko so Kamničanke zopet dobro igrale v polju in so ga zato tudi dobile. Taborjanke so bile tako potrte, da jih njihov trener ni mogel pripraviti do dobre igre in je zato tekmo tudi predal. TAD EUROPE KAMNIK je tako zmagal s 3:1. Povejmo še to, da so Taborjanke trenutno na šestem mestu druge slovenske lige, naslednji kamniški cilj pa je, da se mlade kamniške igralkice uvrstijo v tretjo ligo in kot kaže so edina ovira starejše kamniške igralkice, ki so pred nekaj leti zapustile klub in bi ga rade zopet oživele. Mlade Kamničanke so dokazale, da znajo igrati, zelo dobro pa igrajo tudi nekdanje igralkice in ob kombinaciji mladosti in nekaj izkušenosti bi lahko Kamnik zopet dobil odlično ekipo. V drugem primeru pa se lahko zgodi, da bo Kamnik izgubil edino kolektivno žensko ekipo.

CICO I.

Zimske Olimpijske igre v Sarajevu leta 1984

Pred desetimi leti so se zimskih olimpijskih iger udeležili tudi Kamničani, nekateri kot tekmovalci, drugi kot trenerji, sodniki ali gledalci. Sam sem bil v skupini, ki je sodelovala pri organizaciji in izvedbi tekmovanj v smučarskih skokih in klasični kombinaciji.

Iz Ljubljane smo se odpravili 3. februarja 1984 z večernim vlakom, dobro razpoloženi in polni pričakovanj, saj je sodelovanje na olimpijskih igrah največja želja vsakega športnika in funkcionarja.

Zjutraj smo izstopili na železniški postaji v Sarajevu, ki je bila obnovljena in je še vsa dišala po svežem beležu. Mesto je bilo polno zastav, panojev; skratka, bilo je slavnostno odeto in pripravljeno na največjo športno prireditev na območju tedanje Jugoslavije. Priprave na zimsko olimpijado v Sarajevu niso bile

skromne. Zgradili so vrstno športnih objektov in seveda ne samo to, obnovili so mesto Sarajevu, zlasti Baščaršijo.

Da so bile priprave uspešne, nam dokazujejo naslovi tedanjih članov v časopisju – Bjelašnica: od divjine do svetovnega slovesa, Jahorina: zibelka Iger, Igman: lepota Malega Polja; Zetra: biser ob osrednjem stadionu Koševo, Trebevič: magnet olimpijskega mesta.

Nastanili smo se v internatu Zavoda za rehabilitacijo slepih v Nedžaričih, v neposredni bližini olimpijske vasi Dobrinje in letališča Butmir. Popoldne 4. februarja 1984 vsa šla s kolegom Tonetom Ermanom na krajši potep po Sarajevu. To ni bilo težko.

Do tramvajske postaje ni bilo daleč, vožnja s tramvajem je bila za udeležence iger zastoj, pa ne samo

to, potniki v tramvaju so vstajali s sedežev, da bi nam odstopili prostor, češ da smo prišli od daleč in da smo utrujeni. Promet v mestu je bil redek in enostaven. Ob reki Miljacki se pelješ v mesto, pri stari mestni knjižnici na Baščaršiji zaviješ nazaj in že se vračaš iz mesta proti Ali Pašinemu polju in Ilidži. Zjutraj naslednjega dne ob 7.00 uri nas je pred internatom že čakal avtobus podjetja Kosmotrans in nas odpeljal na Igman, ki smo ga že poznali iz prejšnjega leta, ko so bile predolimpijske igre.

Prve dni je bilo vreme zelo toplo. Preko Bjelašnice je vlekel topel veter in na olimpijskih progah je začelo zmanjkovati snega. Tudi na skakalnico smo ga že začeli dovažati iz bližnjega gozda. Toda naslednji dan se je vreme spremenilo in vseh 14 olimpijskih dni je snežilo. Mesto je bilo s snežnim pokrivalom in je dajalo čarobni zimski videz, kot se za zimsko olimpijado spodobi. Sneg je debelo pokrival tudi nedokončana cestna in kanalizacijska dela. Vreme je bilo olimpijadi naklonjeno.

Motil je le smučače na Bjelašnici, kjer je veter zelo hudo divjal. Toda trmasti Štajerjev, ki so pripravljali progo za smuk, le ni pregнал, vztrajali so skoraj v nemogočih razmerah in zavidali nam, ki smo bili nekoliko nižje na Igmanu v prijetni kotlini, kjer je samo pihalo, temperatura pa so bile od -10 do -15°C. Sneg in mraz pa je pravi ambient za smučarska tekmovanja.

Predno pa so se olimpijske igre dobro začele, smo na predvečer slovenskega kulturnega praznika v jedilnici internata organizirali Prešernovo proslavo. Slavnostni govornik je bil Tone Erman. V ognjemitim govoru se je dotaknil tudi tedaj aktualnih »skupnih jeder«, kar je zbudilo prisotnega miličnika, da se je oglašil pri Janezu Gorišku, vendar ga je Janez podučil, da gre za kulturne in ne politične zadeve. Potem smo lahko nadaljevali in zapišem lahko, da se proslava ni končala istega dne.

KLEMEŃ PIBERNIK
(nadaljevanje prihodnjico)

Čiščenje in vzdrževanje prostorov

Kotnik & Pulit, d.o.o.
Sela 10/b, pri Kamniku
tel./fax: (061) 832-489

- globinsko čiščenje tekstilnih talnih oblog
- čiščenje stenskih in stropnih oblog z impregniranjem
- čiščenje in impregnacija trdih talnih oblog (PVC, marmor, klinker)
- čiščenje in impregnacija parketa
- čiščenje steklenih površin, žaluzij in senčil, zračnikov in klimatskih-ventilacijskih naprav, vzdrževanje in čiščenje navadnih in lamelnih zaves
- površinsko in globinsko čiščenje foteljev, sedežnih garnitur, stolov...
- kompletno čiščenje avtomobilov (sedeži, tapete, armature, zunanje pranje)
- čiščenje po novogradnjah in adaptacijah
- dnevno čiščenje poslovnih in drugih prostorov ter vzdrževalna dela po dogovoru

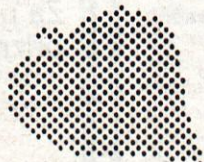

LIPARJEVA 10
TEL: (061) 738 416,
FAX: (061) 737-437
MENGEŠ

Izdelujemo:

- šolsko opremo: stole, mize, garderobne stene, knjižne regale
- opremo predavalnic: dvizne stole s puli za pisanje
- daktilo in razne delovne stole

Tudi na kamniški srednji šoli z vami Zavarovalnica Tilia

zavarovalnica tilia d.d.
novo mesto

DGV

**Mercator
Živilska industrija
Kamnik**

Džemi in marmelade ETA

Zdravo prehranjevanje postaja že navada. V Eti smo to upoštevali pri razvoju džemov in marmelad. Zdrave sadeže obdelamo na sodoben način, tako da uporabimo kar najmanjšo možno količino sladkorja. V naših džemih in marmeladah ni konzervansov. Zato so Etini džemi manj kalorični in manj sladki. Imajo prijeten okus po sadju!

Obstojnost džemov in marmelad, ki imajo več sadja, manj sladkorja in so brez konzervansov, je potem, ko kozarec odpremo, krajša. Zato priporočamo, da odprt kozareček hranite v hladilniku. Tako hranjeni džemi in marmelade so obstojni najmanj teden dni. Svetujemo vam, da marmelade in džeme kupujete v taki embalaži, ki je količinsko primerna za vas in vašo družino.

Džemi: brusnični, robidov, malinov

Marmelade: višnjava, mešana, slivova, marelična

Okus, ki ga spoznate

MALI OGLASI

Prodaja trsk v butarah za podkurjenje. Koželj, Stahovica 29, tel.: 825-574.

Iščem inštruktorja poslovne matematike. Tel.: 817-032.

Prodajam vrtno mizo in dve klopi iz masivnega lesa. Cena po dogovoru. Tel.: 831-521.

Prodajmo lokal v poslovno trgovskem centru Perovo. Tel.: 814-249.

**SHARP
SERVIS
MENGEŠ**
73 84 09

PODJETNIKI, OBRTNIKI!

Vabimo vas k oglaševanju v Kamniškem občanu, ki vsakih štirinajst dni zaide v vsa gospodinjstva naše občine. Prejemajo ga tudi podjetja, ustanove, zasebniki in drugi naročniki iz kamniške in sosednjih občin.

**PREDSTAVITE
SVOJO
DEJAVNOST,
STORITVE,
PROIZVODE...**

Pokličite po tel. 831-311 ali 815-361.

**B
T
U
A
T
N
I
J
K
A**

Nudimo
jeans
**REPLAY
CASSUCCI**
(original)

Ugodno:
ženski kompleti
italijanske
pletanine REDS.
Obleke za maturante.

Del. čas: od 9. do 12.
in od 13.30 do 19. ure,
ob sobotah od 9. do 13. ure.

Kamniška cesta 12, Preserje
tel.: 721-413 (nasproti železniške postaje Jarše).

VULKANIZACIJA DERNIČ

Šmarca, Habjanova 2 tel. (061) 811-658

Po konkurenčnih cenah vam nudimo:

- avtoplašči MICHELIN
- zelo kvalitetno obnovljene avtoplašče BANDAG že od 2.300 SIT naprej (garancija do izrabe)
- kvalitetne avtoplašče KUMHO (Južna Koreja) vseh dimenzij (tudi za športne avtomobile, terenska vozila in kombije)
- avtoplašče MARANGONI
- vrhunske avtoplašče in aluminijasta platišča YOKOHAMA
- avtoplašče SAVA in SEMPERIT
- popravilo avtoplaščev in zračnic ter centriranje koles

Pri nas kupljene avtoplašče montiramo BREZPLAČNO!

PRODAJA NA 2 ČEKA ODPRTO TUDI OB SOBOTAH

PRIDITE IN SE SAMI PREPRIČAJTE!

»POLOS« -

TRGOVINA S PREMOGOM

Zapoge 40, Vodice
tel. 824-096, 823-585
vam nudi

- vse vrste premoga (zasavski, trboveljski, zagorski, velenjski, uvoženi češki premog)
- kocke
- oreh
- kosi
- premog, pakiran v vreče
- žagana drva

Naročen material vam dostavimo v najkrajšem času.

Možnost plačila s čeki - z odlogom.

Se priporoča - Jernej Jerman!

**Plesni klub Life
TEN-TEN DOMŽALE**
tel. 712-067

**PETEK, 25. februarja, ob 22. uri
PRLJAVO KAZALIŠTE**

**SOBOTA, 26. februarja,
E. T. - ELEKTRO TEAM**

(hit Tek je 12 sati)

**ČETRTEK, 3. marca,
NENO BELAN**

INTERSHOP KAMMELEON

v centru Kamnika, na Sadnikarjevi 4
(pri pizzeriji Napoli)

- velika ponudba drobnih in velikih daril iz Kitajske, Indije, Kašmira, Tibeta, Egipta, Peruja, Taivana, Gvatemale...
- kitajski porcelan - krožniki, skodelice, vaze...
- svila - rute, bluze, kimona
- usnjene torbe, denarnice, etuiji: za očala, cigarete...
- šatulje za nakit - lesene, usnjene, pojčke...
- dekorativne in dišavne svetilke
- kipci - bude, bogovi, živali, talismani...

NOVO!

- ROČNO POSLIKANE KITAJSKE VAZE 125 DO 160 CM
- ROČNO TKANE BOMBAŽNE PREPROGE V VSEH BARVAH

**VELIKA IZBIRA ● UGODNE CENE ● PRODAJA
NA ČEKE
CENTER KAMNIKA**

MONTAŽA IN SERVISIRANJE

Janez Barbo

Vrhnik, Opekarska 4, tel.: 752-690

**Dodatna oprema za
sanitarije
(razni dozatorji)**

**SERVIS
PLINSKIH
NAPRAV**

- štedilniki
- bojlerji
- peči
- rezervni deli

Plin

Jože Kladnik
Vrhpolje 125
Kamnik
832-872

gorenjemaloprodaja

POOBlašČENA PRODAJALNA

AST AHAČIČ Domžale,
SERVIS Prešernova 1/a,
TRGOVINA tel. 722-107

POSEBNA PONUDBA TV APARATI GORENJE

EKRAN OD 51 DO 71

10% POPUST

pri gotovinskem nakupu

- pomivalni stroji (20% gotovinski popust)

Ugodno tudi pralni stroji, hladilniki in štedilniki - vgradni in samostojni, sušilci perila...

UGODNI
PLAČILNI POGOJI: - 5% popust pri plačilu z gotovino
- 1 + 5 obrokov brez obresti
- lizing - 25 obrokov.

Odperto od 9. do 12. in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Mlinostroj

ATESTIRANE CISTERNE ZA KURILNO OLJE

1455 x 765 x 1000, 1000 l	23.520 SIT
1455 x 765 x 1500, 1500 l	29.520 SIT
1455 x 765 x 2000, 2000 l	35.520 SIT
1455 x 765 x 2500, 2000 l	42.120 SIT
1455 x 765 x 3000, 3000 l	48.840 SIT

V ceni je vključen prometni davek.

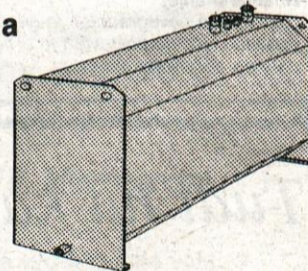
Možnost plačila na
4 ČEKE
brez obresti.

Pri takojšnjem
plačilu
priznamo
3% popust

Za naročila več kosov
priznamo **KOLIČINSKI POPUST.**

DOBAVA TAKOJ!

Vse informacije: tel.: 721-288 ali 714-733
fax: 711-054

NA-BO d. o. o.
TRGOVINA CASTOR
 Kamnik, Ljubljanska 31
 tel.: 815-348

Gradbeni in inštalacijski material po ugodnih cenah:

- cement Anhovo 9,96 SIT/kg
- apno Kresnice 11,97 SIT/kg (vreče po 33 kg)
- opeka modularni blok 44 SIT/kom
- opeka Bramac po naročilu
- stiropor
- PVC cevi za odtoke
- armaturne mreže, železo, izolacijski materiali, pohoštvene cevi, siporex, lepilo za siporex, lepilo za keramične ploščice, gospodinj-ski in tehnični plin...

Odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

MIZARSTVO

Sašo Kladnik
 Kregarjevo 5, Stahovica
 tel.: 825-078

- montaža lesenih stropov in oblog
- oprema trgovin
- notranja oprema po naročilu

BOUTIQUE MR. FICKO

Kidričeva 35, Kamnik
 tel. 554-907, 832-563

Poleg ugodne ponudbe modne konfekcije in modnih dodatkov si lahko pri nas izberete tudi čudovite bluze.

Odprto od 9. do 13. in od 15.30 do 19. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure.

Dobre stvari so lahko tudi poceni!

AV SERVIS RTV KONCILIA in TRGOVINA

Kamnik, Vrhpolje 41 (v gasilskem domu)
 tel: 831-383

Prodaja na obroke:

- TV, videorekorderji, akustika
- SATELITSKE ANTENE

Odprto od 9. do 12 in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure.

SLIKOPLESKARSTVO

Oražem Franc
 Godič 86 a, tel.: 825-135

- slikanje sten
- pleskanje oken in vrat

Ob kamniški obvoznici
ODPRTA NOVA TRGOVINA S SPECIALNO AVTOELEKTRO OPREMO TER DODATNO OPREMO AVTOMOBILOV

Kamnik, Perovo 26, tel./fax. 812-888

- prodaja akumulatorjev TOPLA po tovarniških cenah, že od 3.600 SIT dalje, dvoletna garancija, pooblaščen servis
- TOPLA akumulatorji - tovorni program od 110 Ah do 180 Ah
- avtoradiji z avtozvočniki že od 8.000 SIT...
- sedežne prevleke in avtotepihi
- olja CASTROL, VALVOLINE, LIQUI MOLY
- filtri Donit
- komplet program svetil Saturnus (vložki H4 za jugo), avtoelektro opreme Iskra in še veliko dodatne opreme za vaš avto.

Odprto vsak dan od 8. do 12. ure in od 14. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Zahvaljujemo se Policijski postaji Kamnik in Prometni policijski postaji II, Ljubljana-Grič za požrtvovalno in uspešno akcijo pri iskanju pobeglega voznika v prometni nesreči na Križu, dne 27. januarja 1994.

Družina Rostan iz Kamnika

Pokopališče je kot tih hram:
 nad mladim grobom senca križa joče
 in tja čez sivi zid na goro hoče.
 Ob grobu v soju sveč klečim tak sam.
 (France Balantič)

ZAHVALA

Na pragu življenja nas je zapustila naša ljubljena in zlata hčerka, sestra, zaročenka in nečakinja

MATEJA ROSTAN

iz Kamnika, Zikova 2

Ne najdemo pravih besed zahvale za vse sorodnike, Matejine prijatelje, sošolce in znance, ki ste se prišli posloviti od naše ljube Mateje, ji podarili prekrasno cvetje in sveče, jo v tako velikem številu pospremili v njen mnogo prerani zadnji dom, nam izrazili sožalje in nas tolažili. Hvala dr. Jemčevi za trud, da bi Mateji ohranila življenje, pevcem iz Stranj, izvajalcu Tišine in g. župniku za lep pogrebni obred.

MATEJA, TVOJA DOBROTA NAM BO OSTALA VEČNO V SPOMINU.

V globoki žalosti: mami Iva, ati Drago, brat Damjan, zaročenec Bojan in drugo sorodstvo

Kamnik, Domžale, Nadgorica, januar 1994

ZAHVALA
 V 79. letu starosti nas je zapustila draga mama, babica, prababica, sestra in teta

KATARINA ZAPLOTNIK

z Duplice, Groharjeva 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in za darovane maše ter za tako številno spremstvo na njeni zadnji poti.

Hvala g. župniku in pevcem iz Šmarce za lep pogrebni obred, kakor tudi g. Mitji za zaigrano Tišino in g. Modicu za zadnje slovo.

Vsi njeni

Februar 1994

ZAHVALA
 Za vedno je zaspal naš dragi

MATO PINTAR

Vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in sveče ter izrekli pisno ali ustno sožalje, se iskreno zahvaljujemo. Hvala tudi g. župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za zapete pesmi in g. Modicu za poslovilne besede.

Žalujoci vsi njegovi

Kamnik, Županje Njive, Rodica, Škofja Loka, januar 1994

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in babice

TONČKE JUVAN

iz Most pri Komendi

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje in stali ob strani, darovali cvetje, sveče, za maše in jo pospremili na njeno zadnje pot. Zahvala g. dekanu za lepo opravljen obred in domačim pevcem za zapete žalostinke.

Njeni najbližji

Februar 1994

Trud in trpljenje
 tvoje je bilo življenje,
 zdaj k počitku leglo je telo,
 a tvoje delo in trpljenje
 nikoli pozabljeno ne bo.

ZAHVALA
 9. februarja nas je v 80. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, tast, stric, bratranec, ded in praded

ANTON PODBEVŠEK-SREČO

Zatrepnkov Tone iz Zg. Tuhinja 16

Najiskreneje se zahvaljujemo sosedom, družinam Tekavec in Mlakar, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga obiskovali in mu s tem lajšali bolečine v času njegove težke bolezni. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu prinesli cvetje, sveče in se podpisali v žalno knjigo, nam pa izrekli ustno in pisno sožalje. Iskrena hvala stranki ZLSD, gasilec, pevcem, trobentaču in govornikom Lovru Hribarju in Marjanu Poljanšku za poslovilne besede. Vsem se enkrat iskrena hvala.

Žalujoci vsi njegovi
 Zg. Tuhinj, februar 1994

ZAHVALA
 V 80. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in stric

VALENTIN HRIBAR

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala osebju DU Kamnik, govorniku za poslovilne besede, pevcem za zapete pesmi, izvajalcu Tišine in gospodu župniku za poslednje slovo.

Žalujoci: vsi njegovi

Januar 1994

Tje v posteljo poslano v črni jami,
 kdor spat se vanjo uleže,
 nadlog zunanjih
 hrup ga ne predrami!
 (F. Prešeren)

ZAHVALA
 V 85. letu nas je tiho zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in tašča

ANGELA MIHELIC

rojena Tonin iz Vrhpolja 151

Najiskreneje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem podjetja STOL in KOČNA za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in za maše ter spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala osebju Doma upokojencev Kamnik za nesebično pomoč in skrbno nego naše mame. Hvala tudi g. Modicu za poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred ter neveljskim pevcem za lepo petje slovesa.

Vsi njeni

Vrhpolje, Nevlje, Kassel, januar 1994

V 86. letu življenja nas je zapustila naša draga mama, stara mama in teta

MARIJA GOLOB

Anžkova mama iz Podgorja

Vsem, ki ste jo imeli radi, jo obiskovali in jo spoštovali, se iskreno zahvaljujemo. Še posebej hvala patronažnima sestrama ZD Kamnik Anici Prvinšek in Jani Prezelj ter zdravniku dr. Sedlaku za zdravljenje in pomoč v času njene bolezni.

Hvala tudi sosedom za požrtvovalno pomoč v težkih trenutkih. Iskrena hvala g. patru Ernestu za obisk naše mame na domu in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala g. Merčunu za ganljivo izrečene besede slovesa ob grobu in vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in za sv. maše.

Žalujoci vsi njeni

Podgorje, Kamnik, Prien, februar 1994

Napredek je tukaj z odlično ponudbo domačega in uvoženega blaga z nizkimi cenami

OBIŠČITE

BLAGOVNICO VELE vedno bogata ponudba. Tokrat opozarjamo na lep izbor ženske in moške konfekcije in na 10% popust, ki vam ga priznamo pri vrednosti nakupa nad 10.000 SIT, če plačate v gotovini.

Akcijska prodaja **VSE ZA VRT**. Ljubitelji rož in vrtičkarji, ne zamudite priložnosti.

NOVI SALON POHIŠTVA (nekdanja športna trgovina, nasproti Vele). Na 600 m² vse pohištvo za vaš dom.

Jogiji za gotovinsko plačilo s popustom že od 8.960 SIT dalje.

Lepa izbira stenskih ur.

Kupljeno pohištvo brezplačno montiramo in dostavimo kupcu na dom.

ČEŠMINKA – nova trgovina s tekstilom sredi Domžal je vredna svojega imena. Okusno izbrano uvoženo blago, predvsem za mlade in mlade po srcu. Ugodne cene.

KURIVO – imamo vse za gradbeno sezono, ki prihaja.

Cene so konkurenčne – **modularna opeka 40,80 SIT za kos, cement 465,00 SIT vreča**, velika izbira armaturnih mrež, železa, hidro in termo izolacije in drugega gradbenega materiala.

KOVINAR – sedaj ga preurejamo in bo v kratkem usposobljen za še pestrejšo ponudbo.

Imamo vse od orodij do vodovodnega, instalacijskega in drugega materiala. **Za Keramix ploščice nudimo 20% gotovinskega popusta. Na ročna orodja Black & Decker in Iskra imamo 10% popust.**

DISKONT JARŠE, DISKONT VELE – vse za trgovce in večje kupce, ki varčujejo s svojim denarjem. Hitra postrežba. V Diskontu Jarše, dostava blaga v avto.

NAPREDEK, DOBRO IME MED TRGOVCI!

TRGOVINA PETRA,

HIP, LJUBLJANSKA 21a,
DUPLICA, TEL. 812-332

**MED 1. IN 5. V MESECU NUDIMO
UPOKOJENCEM 5% POPUST
V BLAGU.**

ZA VAS SMO PRIPRAVILI
KOŠARICO ŽIVIL
PO UGODNIH CENAH.

BOGATO SMO ZALOŽILI POLICE
S PARFUMI IN DARILI
ZA PRAZNIKE V MARCU.

**OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE,
DA LAHKO PRI NAS ZA SVOJ DENAR
DOBITE NAJVEČ.**

KNJIGARNA
IN
PAPIRNICA

TELEFON & FAX:
061 / 812 - 989

DOSTAVA

HIŠA IZREDNE PONUDBE (HIP)
LJUBLJANSKA 21A
DUPLICA
ODPRTO OD 8-19H
SOBOTA OD 8-13H

CELOTNA
PONUDBA
PISARNIŠKE
GA
MATERIALA
TISKOVINE,
FOTOKOPI
RNI IN
RAČUNAL
NIŠKI PAPIR
TRAKOVI
ZA
BLAGAJNE
PISALA,
DISKETE
ŠOLSKE
POTREBŠČI
NE IN
UČBENIKI
CB IN
BARVNO
FOTOKOPI
RANJE
RAČUNŠKI
STROJČKI
KALKULAT
ORJI
PISALNI
STROJI
BLAGAJNE

Naročeno blago vam dostavimo
brezplačno, ne glede na količino!

**SHARP
SERVIS
MENGEŠ**
73 84 09

Kamniški občan

– Ustanovitelj Skupščina občine Kamnik, izdajatelj Bistrice, d.o.o., Kamnik, Ljubljanska 3/a, direktorica Saša Mejač, oec.

Ureja uredniški odbor. **Glavni in odgovorni urednik Franc Svetelj.** Strokovna sodelavka Vera Mejač. Lektorica Breda Podbrežnik Vukmir. Tehnični urednik Bojan Knavs.

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja Urada vlade za informiranje (št. 23/231-93 z dne 15. 9. 1993) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 11.200 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 24 (občina), tel. 831-311. Žiro račun: Bistrice, d.o.o., 50140-603-53872.

Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk DP DELO – Tisk časopisov in revij, Ljubljana, Dunajska 5.

kočna

**PREGLED
DEŽURNIH TRGOVIN**

Sobota od 7. do 19.30

Nedelja, praznik od 8. do 11. ure

26. 2. MARKET KRANJSKA, DUPLICA
5. 3. ZAPRICE, ŠMARCA, MERCATOR
12. 3. ZAPRICE, ŠMARCA, MERCATOR
19. 3. ZAPRICE, ŠMARCA, MERCATOR
26. 3. ZAPRICE, ŠMARCA, MERCATOR

27. 2. MARKET KRANJSKA
6. 3. ZAPRICE, MERCATOR
13. 3. ZAPRICE, MERCATOR
20. 3. ZAPRICE, MERCATOR
27. 3. ZAPRICE, MERCATOR

**OGLAŠUJTE
V KAMNIŠKEM
OBČANU!**